

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**WEB 2.0 DESTEKLİ UYGULAMALARIN ÖĞRENCİLERİN WEB 2.0
FARKINDALIK VE SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK
TUTUMLARINA ETKİSİ**

NEŞE ÖZGÜN

DANIŞMAN

PROF. DR. AYŞEGÜL TURAL

BARTIN-2025

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**WEB 2.0 DESTEKLİ UYGULAMALARIN ÖĞRENCİLERİN WEB 2.0
FARKINDALIK VE SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA
ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Neşe ÖZGÜN

JÜRİ ÜYELERİ

Danışman : Prof. Dr. Ayşegül TURAL
Üye : Doç. Dr. Davut GÜREL
Üye : Doç. Dr. Fadime SEÇGİN

BARTIN-2025

KABUL VE ONAY

Neşe ÖZGÜN tarafından hazırlanan “WEB 2.0 DESTEKLİ UYGULAMALARIN ÖĞRENCİLERİN WEB 2.0 FARKINDALIK VE SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ” başlıklı bu çalışma, 06.08.2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : .....

Üye : .....

Üye : .....

Bu tezin kabulü Lisansüstü Eğitimi Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun ...../...../20... tarih ve 20...../.....-..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Zafer CEYLAN
Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Prof. Dr. Ayşegül TURAL danışmanlığında hazırlamış olduğum “WEB 2.0 DESTEKLİ UYGULAMALARIN ÖĞRENCİLERİN WEB 2.0 FARKINDALIK VE SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ” başlıklı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

06.08.2025

Neşe ÖZGÜN

ÖN SÖZ

Dünya sürekli yenilenmekte, gelişmekte, binlerce bilgi ve teknoloji her yeni gün hayatımıza dahil olmaktadır. Her dönem farklı alanlarda, farklı şekillerde günümüz dünyasına ayak uydurabilmek adına en önemli unsurlardan birinin eğitim olduğu görülmektedir. Sosyal bilgiler dersi de bu anlamda büyük öneme sahip bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireylerde kimlik arayışının sağlıklı bir şekilde ilerlemesi ve cevaplandırılması, tarih bilincinin oluşturulması ve toplumsal düzenin sürdürülebilirliği açısından Sosyal Bilgiler dersi en yetkin ve kapsamlı dersler arasından sayılabilmektedir. Sosyal Bilgiler dersinin daha özverili işlenmesi, farklı metot ve yöntemlerin kullanılmasının gerekliliği ilgili araştırmaların yapılmasına sevk etmektedir. Bunun yanı sıra “Dijital Çağ” olarak adlandırılan günümüz dünyası bu anlamda zengin bir katalog sunmaktadır. Bu bağlamda çalışmada, günümüz dijital ortam, araç ve uygulamalarına ilişkin katalog içerisinden Web 2.0 araçları kullanılarak Sosyal Bilgiler dersinin yürütülmesi üzerinde durup, alan yazına katkı sağlanmak istenmektedir.

Tez çalışmamı yürüttüğüm bu sürecin her aşamasında tecrübeleriyle bana destek olan, yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Prof. Dr. Ayşegül TURAL’a tüm kalbimle teşekkürlerimi sunarım.

Neşe ÖZGÜN

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

WEB 2.0 DESTEKLİ UYGULAMALARIN ÖĞRENCİLERİN WEB 2.0 FARKINDALIK VE SOSYAL BİLGİLER DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ

Neşe ÖZGÜN

Bartın Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ayşegül TURAL

Bartın-2025, sayfa: 162

21. yy. gelişen teknoloji ile dünyayı tüm alanlarda gözle görülür bir değişime uğratmaktadır. Değişen şartlar, ihtiyaç duyulan birey niteliklerinin artması ve değişmesine neden olmaktadır. Bu noktada değişime ayak uydurabilmek adına gerekli görülen bireylerin yetiştirilebilmesi görevi eğitime düşmektedir. Sosyal Bilgiler dersi ve beceri, değer ve kazanımları ile ideal bireyleri yetiştirme konusunda en yetkin derslerden biri olarak görülmektedir. Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0. temelli etkinlikler ile Web 2.0. farkındalığı ve derse yönelik tutum konusunu temel alan çalışmada, Web 2.0. araçlarından yararlanılarak, uygulama sürecinde kullanılmak üzere 'Evimiz Dünya' öğrenme alanına ilişkin çeşitli etkinlikler tasarlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı-deneyssel desen kullanılmaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak Arslan ve Görgülü (2021) tarafından geliştirilen “Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği”, Çetinkaya ve Hatay Uçar (2019) tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği” kullanılmaktadır. Seçilen öğrenme alanı kapsamında gerçekleştirilen uygulama sonucunda öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 kullanımının öğrenci tutumunu olumlu

yönde etkilediği, ilgi boyutundaki artış ile öğrenci merkezli öğrenme ortamları yaratmaya katkı sağladığı ve motivasyonu desteklediği görölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, farkındalık, sosyal bilgiler, tutum, web 2.0 araçları.

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

THE EFFECT OF WEB 2.0 SUPPORTED APPLICATIONS ON STUDENTS' WEB 2.0 AWARENESS AND ATTITUDES TOWARDS SOCIAL STUDIES COURSE

Neşe ÖZGÜN

Bartın University

Graduate School

Department of Social Studies Education

Thesis Advisor: Prof. Dr. Ayşegül TURAL

Bartın-2025, pp: 162

The 21st century, with its rapidly developing technology, is bringing about significant and visible changes in all areas of life. These changing conditions are leading to both an increase and a transformation in the qualifications expected of individuals. At this point, the responsibility of equipping individuals to adapt to these changes falls on the education system. The Social Studies course is considered one of the most effective subjects in fostering well-rounded individuals through its focus on skills, values, and learning outcomes.

This study, conducted within the scope of the Social Studies course, focuses on Web 2.0-based activities, Web 2.0 awareness, and students' attitudes toward the course. In this context, various activities related to the learning unit "Our Home: Earth" were designed using Web 2.0 tools to be implemented during the instructional process.

The study employed a quasi-experimental design, one of the quantitative research methods. As data collection tools, the "Awareness Scale for Web 2.0 Tools" developed by Arslan

and Görgülü (2021), and the "Social Studies Course Attitude Scale" developed by Çetinkaya and Hatay Uar (2019) were used.

The results of the implementation carried out within the selected learning unit show that the use of Web 2.0 tools in the Social Studies course positively influenced students' attitudes, contributed to the creation of student-centered learning environments by increasing student engagement, and supported student motivation.

Keywords: Attitude, digitalization, realization, social studies, web 2.0 tools.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	ii
BEYANNAME	iii
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii
TABLolar DİZİNİ.....	xv
EKLER DİZİNİ	xvi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvii
1. GİRİŞ	1
1.1. Giriş	1
1.1.1 Araştırmanın Problem Cümlesi ve Alt Problemleri	6
1.1.2 Araştırmanın Amacı	7
1.1.3 Araştırmanın Önemi.....	8
1.1.4 Varsayımlar.....	9
1.1.5 Sınırlılıklar.....	9
1.1.6 Tanımlar	10
2. LİTERATÜR ÖZETİ	13
2.1 Sosyal Bilgiler	13
2.2 Teknoloji ve Eğitim	15
2.3 Web 2.0.....	17
2.4 Sosyal Bilgiler ve Web 2.0	19
2.5 Eğitimde Kullanılabilecek Bazı Web 2.0 Araçları	22
2.5.1 Animaker	23
2.5.2 Autodraw	23
2.5.3 Blooket.....	24
2.5.4 Canva.....	25
2.5.5 Capcut	26
2.5.6 Coggle.....	27

2.5.7 Cram.....	28
2.5.8 Create Vista	29
2.5.9 Crosswordlabs	30
2.5.10 Easelly	31
2.5.11 Educaplay	31
2.5.12 Edpuzzle	32
2.5.13 Emaze	33
2.5.14 Flippty	34
2.5.15 Fluky.....	35
2.5.16 Goconqr.....	35
2.5.17 Google Maps	36
2.5.18 Jasondavies	37
2.5.19 Kahoot	38
2.5.20 LearningApps	39
2.5.21 Mazegenerator.....	41
2.5.22 Mentimeter.....	41
2.5.23 Nearpod	42
2.5.24 Pawtoon.....	43
2.5.25 Pixton.....	44
2.5.26 Plickers	45
2.5.27 Poll Every Where	46
2.5.28 Popplet.....	47
2.5.29 Prezi.....	47
2.5.30 Puzzel.org.....	48
2.5.31 Quiziz.....	49
2.5.32 Quizlet	49
2.5.33 Renderforest	50
2.5.34 Sketch	51
2.5.35 Visme	52
2.5.36 Wheel Of Names.....	53
2.5.37 Wordart.....	53
2.5.38 Wordmint.....	54

2.5.39 Wordwall.....	55
2.5.40 Worksheets	56
2.5.41 YouTube.....	57
2.9 Literatür Taraması	59
2.9.1 İlgili Ulusal Çalışmalar	59
2.9.2 İlgili Uluslararası Çalışmalar	64
3. MATERYAL VE METOT	68
3.1 Araştırma Modeli.....	68
3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu	68
3.3 Veri Toplama Süreci.....	69
3.4 Uygulama Süreci	71
1. Hafta.....	71
3. Hafta	72
4. Hafta	72
5. Hafta	72
6. Hafta	73
7. Hafta	73
8. Hafta	74
3.5 Geçerlik ve Güvenirlik süreci	74
3.6 Verilerin Analizi	74
4. BULGULAR.....	76
4.1 1. Alt Probleme İlişkin Bulgular	82
4.2 2. Alt Probleme İlişkin Bulgular	82
4.3 3. Alt Probleme İlişkin Bulgular	83
4.4 4. Alt Probleme İlişkin Bulgular	84
4.5 5. Alt Probleme İlişkin Bulgular	85
4.6 6. Alt Probleme İlişkin Bulgular	85
4.7 7. Alt Probleme İlişkin Bulgular	86
4.8 8. Alt Probleme İlişkin Bulgular	87
4.9 9. Alt Probleme İlişkin Bulgular	88
4.10 10. Alt Probleme İlişkin Bulgular	88
5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER	90

5.1 Öneriler	93
KAYNAKLAR.....	94
EKLER	111
EK 1: Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği	111
EK 2: Sosyal Bilgiler Tutum Ölçeği	112
EK 3: Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği İzni.....	113
EK 4: Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği İzni.....	113
EK 5: MEB Uygulama İzni	114
EK 6: Etik Kurul İzin	115
EK 7:Uzman Görüşü Formu.....	116
EK 8: Okul Onam Formu	131
EK 9: Katılım Onam Formu	133
EK 10: Veli Onam Formu	135
EK 11: Ders Planları.....	137
EK 12: Süreç İçerisinde Alınan Görseller	155
EK 13: Web 2.0 Araçları Kullanım Örnekleri	158
ÖZGEÇMİŞ	162

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa No
2.1: Animaker	23
2.2: Autodraw	24
2.3: Blooket	25
2.4: Canva.....	26
2.5: Capcut	27
2.6: Coggle	28
2.7: Cram	29
2.8: Create vista	29
2.9: Crosswordlabs	30
2.10: Easelly	31
2.11: Educaplay	32
2.12: Edpuzzle	33
2.13: Emaze	33
2.14: Flippty	34
2.15: Fluky	35
2.16: Goconqr.....	36
2.17: Google maps.....	37
2.18: Jasondavies.....	38
2.19: Kahoot	39
2.20: Learningapps	40
2.21: Learningapps	40
2.22: Mazegenerator	41
2.23: Mentimeter	42
2.24: Nearpod.....	43
2.25: Pawtoon.....	44
2.26: Pixton	45
2.27: Plickers	46
2.28: Poll every where.....	47
2.29: Popplet.....	47

2.30: Prezi.....	48
2.31: Puzzel.org.....	48
2.32: Quiziz	49
2.33: Quizlet	50
2.34: Renderforest	51
2.35: Sketch.....	52
2.36: Visme	52
2.37: Wheel of names	53
2.38: Wordart.....	54
2.39: Wordmint	55
2.40: Wordwall.....	56
2.41: Wordwall.....	56
2.42: Worksheets.....	57
2.43: YouTube.....	58

TABLolar DİZİNİ

Tablo	Sayfa
No	No
3.1: Uygulama süreci planı.....	70
4.1: W2faö'ye ilişkin betimsel istatistikler.....	76
4.2: Sosyal Bilgiler dersi tutum ölçeğine ilişkin betimsel istatistikler.....	77
4.3: Alt boyutlar ve toplam puanların güvenirlik değerleri.....	79
4.4: Ön test ve son test puanları arasındaki korelasyonlar.....	80
4.6: Deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarının karşılaştırılması.....	82
4.7: Deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarının karşılaştırılması.....	83
4.8: Kontrol grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması.....	83
4.9: Kontrol grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması.....	84
4.10: Deney grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması.....	85
4.11: Deney grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması.....	86
4.12: Deney ve kontrol gruplarının son test puanlarının karşılaştırılma.....	86
4.13: Deney ve kontrol gruplarının son test puanlarının karşılaştırılma.....	87
4.14: Deney ve kontrol gruplarının erişim puanlarının karşılaştırılması.....	88
4.15: Deney ve kontrol gruplarının erişim puanlarının karşılaştırılması.....	89

EKLER DİZİNİ

Ek	Sayfa
No	No
EK 1. Web 2.0 araçlarına yönelik farkındalık ölçeği.....	111
EK 2. Sosyal bilgiler tutum ölçeği	112
EK 3. Web 2.0 araçlarına yönelik farkındalık ölçeği izni.....	113
EK 4. Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği izni	113
EK 5. MEB uygulama izni	114
EK 6. Etik kurul izin	115
EK 7. Uzman görüşü formu	116
EK 8. Okul onam formu.....	131
EK 9. Katılım onam formu	132
EK 10. Veli onam formu.....	135
EK 11. Ders planları.....	137
EK 12. Süreç içerisinde alınan görseller	155
EK 13. Web 2.0 araçları kullanım örnekleri.....	158

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı
SBDÖP : Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı

1. GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, önemi, amacı, varsayımları, sınırlılıkları ve tanımlar kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir.

1.1. Giriş

Tarih boyunca insanların gerek kişisel gerek toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda icatlar yaptığı, geliştirdiği ve gelecek nesillere eğitim yoluyla aktarmaya çalıştığı görülmektedir. Yaşamsal faaliyetlerin devamlılığı ve kolaylaştırılması, toplumsal birliğin sağlanması, toplumsal bilincin aktarılması ve bireysel yeterliliklerin kazandırılmasının toplumsal ve bireysel olarak büyük öneme sahip olduğu görülmektedir. Günümüze kadar süregelen dönemlerde bireylerin eğitim, iş hayatı, toplumsal yaşantıları ve günlük hayatlarında değişim ve gelişimler kaçınılmaz olmuştur. Bu nedenle insanlardan beklenen beceri, görev, sorumluluk ve yeterliliklerin oldukça çeşitlendiği görülmektedir (Kanatlı, 2024, s.1). Bu anlamda her dönemin kendi içerisinde birçok yeniliğe ev sahipliği yaptığı görülürken 21. Yüzyıl dünyası teknolojinin ilerlemesi ve internet ağlarının yayılması ile diğer dönemlerden kendisini ayırmayı başarmaktadır. Eski dönemlerde bilgiye ulaşmak, işlemek ve iletmek oldukça zor olmaktadır ancak günümüz teknolojileri bilgiye anında ulaşım imkânı sağlamasının yanı sıra tüm hayatımızın bir parçası haline gelmektedir. Örneğin insanlar artık oturduğu yerden sosyalleşme fırsatı bulmakta, çoğu işlem çeşitli uygulama ve erişim kolaylığı ile cepten halledilebilmekte, hatta iş fırsatları çeşitlenmektedir. Tüm bu teknolojik gelişmeler avantajların yanı sıra dezavantajlara da neden olmaktadır. Teknoloji uçsuz bucaksız bir alan olduğundan kontrolü oldukça zor, bağımlılık riski yüksek, savunmasız bir ortam olarak görülebilmektedir. Bu nedenle teknolojiyi doğru kullanabilmek, gerekli etik kuralları ve haklarımızı bilmek oldukça önemli görülmektedir. Ayrıca eğitimde teknoloji kullanımı ve doğru teknoloji eğitimi ile güvenli internet kullanımını sağlamak, edinilen bilgilerin kaynağını sorgulayan bireyler yetiştirmek, etkin ve bilinçli dijital vatandaşlar yetiştirmek mümkün görülmektedir (Arslan, 2025, s.7). Teknolojide yaşanan hızlı ilerlemeler ile yeni teknolojik araçlarında ortaya çıkması eğitimde teknoloji kullanımı için kaçınılmaz bir hal almaktadır. Ortaya çıkan bu araçlar sayesinde teknolojiden eğitim sürecinde faydalanılmasının oldukça pratik

ve verimli olacağı düşünüldüğünden öğretmen ve öğrenciler için dijital okuryazarlığın önemi dikkat çekmektedir (Çınar, 2025, s.1).

Teknolojiye ayak uyduramamış toplumların oldukça geride kaldığı gözlemlenmektedir. Bu yüzden her toplumun teknolojiye ayak uydurması, doğru kullanım sağlaması, geliştirmesi oldukça önemli görülmektedir. Hayatın akışı içerisinde yer alan birçok olay teknoloji sayesinde daha hızlı ve pratik hale gelmektedir. Günümüzde teknolojiden bağımsız bir alanın neredeyse olmadığı görülmektedir. Özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan devletlerin öncelikli politikaları bu teknolojilere yetişebilmek ve üzerine koyarak ilerleyebilmek haline gelmektedir. Dijital çağın gerekli niteliklerine sahip bireyleri yetiştirmek ise oldukça önemli görülmektedir. Eğitim yoluyla topluma ve hayata hazır hale gelmiş, bireysel yeterlilikleri kazanmış vatandaş yetiştirmek gayesi ön plana çıkmaktadır. Eğitim nitelikli vatandaşları yetiştirmek açısından oldukça önemli görülmektedir. Gelişen teknoloji her alanı olduğu gibi eğitimi de etkilemektedir. Bu nedenle eğitim ortamlarında teknoloji ile gelen ihtiyaçlara yönelik düzenlemelerin yanı sıra öğretim yöntemlerinde, ders içeriklerinde, ders materyallerinde birçok yeniliğe yer verildiği görülmektedir (Kuş ve Gürbey, 2024, s.29). Teknoloji ile eğitimin kalitesinin de artması beklenmektedir. Çünkü öğrenci, veli ve öğretmen köprüsünü kurmak adına önemli bir araç olacağı düşünülürken, cep telefonu, bilgisayar ve internet ağlarının da yaygınlaşması ile kırsal kesimde öğrenim gören öğrenciler için eğitimde eşitlik ilkesine de katkı sağlaması beklenmektedir. Ayrıca çevrimiçi ortamlarda gelişen iş fırsatları ile yeni iş kollarının ortaya çıkması, hâlihazırda öğrenim gören üniversite ve lise öğrencileri içinde kazanç kapısı sağlaması beklenmektedir (Esvueta, Nickow, Oreopoulos, Quan, 2020, s.898). Bu nedenle dijital dönüşüm ile bireylerden beklenen beceri ve yeterliliklerde de bir artış yaşanmaktadır. Gerekli becerileri kazanmış bireylerin yetiştirilmesinde teknoloji ve eğitim ilişkisinin doğru kurulması önem arz etmektedir. Bu nedenle eğitim ortamlarında teknoloji kullanımının artırılması ve bireylerin aktif bir şekilde sürece dahil edilmesi gerekmektedir (Eyüp, 2022, s.308). Teknoloji kullanımı ile öğrenciler bireysel hız ve ihtiyaçlarına yönelik öğrenme süreçlerini organize etme fırsatı bulurken, geniş bir kaynak yelpazesine de erişebilmektedir (Ward, 2001, s.131). Özellikle dijital dünyanın içerisine doğmuş kuşak ve dijital dünyayı öğrenen, hayata uyarlamaya çalışan kuşak için eğitimin bilgilendirici ve kolaylaştırıcı yönü oldukça önemli görülmektedir. Bu yüzden eğitim belirli bir yaş grubuna, belirli zaman ve

mekân içerisinde verilmekten çok öteye geçmekte her yaş grubuna ve her alana hitap etmeye başlamaktadır. Teknoloji sayesinde her birey eğitim alma hakkından faydalanabilmekte, eğitim faaliyetleri zaman ve mekân kısıtlamasına bağlı olmaktan çıkmaktadır. Eğitim yaşam boyu bireylerin kullanımına açık hale gelmektedir. Teknoloji ve eğitim bu gibi birçok nedenden dolayı ayrı düşünülemez hale gelmektedir. Çağdaş öğretim modelleri ise bu amaçlar doğrultusunda teknoloji ile yenilenerek sunulmaktadır. Toplumlar arası etkileşim ve bilgi akışının bu denli yüksek olduğu günümüz dünyasında neredeyse tüm toplumlar eğitimi çağdaş temellere dayandırarak yenilemekte veya düzenlemektedir (Sarigöl, 2023, s.2). Ancak teknoloji her ne kadar hayatımızın kolaylaştırmış olsa da birçok olumsuz durumu da içerisinde barındırmaktadır. Eğitim bu noktada da önemli görevleri üstlenmektedir. Eğitim ile birey bilgiye ulaşma yollarını öğrenmekte, bilgiyi kullanmakta ve hatta üzerine ekleyerek ilerleyebilmektedir. Bunun yanı sıra teknoloji ve gelişimin getirdiği birçok olumsuz durumu analiz edip önlem alma becerisine sahip olabilmektedir. Teknolojinin olumsuz yönlerinden eğitimle uzaklaşmak mümkün olsa da artan maliyetler ve hızlı gelişen teknolojiye yetişme çabası, teknolojilerin çabuk eskimesi gibi problemlerin çözümü daha zor görülmektedir (Glenn, 2008, s.5).

Sosyal Bilgiler dersi ile hedeflenen çağın gereksinimlerine uygun beceri ve donanımlara sahip, geçmişini tanıyan, geleceği öngören vatandaşlar yetiştirmektir. Sosyal Bilgiler dersi bu anlamda diğer derslerden ayrılmaktadır. Çünkü bu dersin kazanımları bireyleri hayata hazırlar nitelikte olmanın yanı sıra toplumsal düzenin ve devamlılığın sağlanmasında da oldukça önemli bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal Bilgiler dersi ile bireyin temel yaşam becerilerine sahip olmasının yanı sıra olumlu birçok tutum ve beceriyi kazanmış olması önemli görülmektedir. Sosyal Bilgiler dersi ile birey süreç içerisinde bilgiyi edinen, süreç sonucunda kazanan ve katkıda bulunan vatandaş olarak bağımsızlık kazanmaktadır (Mohammed ve Kinyo, 2020, s.254). Bu yüzden teknoloji ile eğitimin birlikteliği oldukça önemli olmaktadır. Sosyal Bilgiler dersi tek düze bir anlatıma sahip, soyut konulardan oluşan bir ders olarak uzunca süre karşımıza çıktığı bilinmektedir. Ancak gelişen teknoloji, eğitime kazandırılan yeni bakış açıları, bireyselliğin ön plana çıkması gibi birçok neden sayesinde Sosyal Bilgiler Dersi de çağa ayak uydurabilmek adına gelişmiş ve yenilenmiştir. Öğrenciler bu ders ile temel yaşam becerilerini kazandığından ve bilinçli bir vatandaş olarak eğitildiğinden dersi sevmesi ve katılıma özen göstermesi

önemli görülmektedir (Avcı, 2023, s.3). Dersi daha ilgi çekici hale getirebilmek, kalıcılığı arttırmak, katılımı teşvik etmek ve kazanımları doğru ve tam bir şekilde aktarmak için birçok yeni materyal, öğretim yöntem ve teknikleri yanı sıra teknolojik gelişmeler sürece dâhil edilmektedir. Eğitimcilerin dijital materyallere süreç içerisinde yer vermesi ile Sosyal Bilgiler dersinin daha eğlenceli, kalıcı, öğrencinin aktif katılım sağlayabileceği öğrenme ortamları sunması beklenmektedir (Şenel, 2023, s.49). Öğretim programları da bu süreçten etkilenmektedir. Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı ise çeşitli beceri, değer ve okuryazarlıkları bünyesine alarak bu konuda önemini ortaya koymaktadır. Dijital okuryazarlık ve Medya okuryazarlığı bu becerilerin başında gelmektedir. Bu bilgiler dikkate alındığında eğitimde verimliliğin artmasının öğretmenlerin donanım ve becerilerine bağlı olduğu da dikkate alınmaktadır. Okullar çocukların en fazla vakit geçirdiği gerek ders esnasında gerek paylaşımlarla bilgi edindiği önemli bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenler bu ortamın en verimli şekilde değerlendirilmesinde büyük rol oynamaktadır. Bu yüzden öğretmenlerin alanında gerekli bilgi, beceri ve donanıma sahip olması ayrıca bunları aktif ve verimli bir şekilde kullanabilmesi, yeni gelişen fikir ve teknolojilere açık olması beklenmektedir (Sarıgöl, 2023, s.12). Öğretmenler yenilenen ve gelişen düzene ne kadar çabuk ayak uydurup, araçlarından olumlu bir şekilde yararlanmaya çalışırsa öğrenme ortamının verimliliğinin de o ölçüde artması beklenmektedir.

Okuryazarlık kavramı ise geçmişte yalnızca okuma ve yazma becerisini ifade ederken günümüzde birden çok anlam kazanarak kendini çağa uygun bir şekilde revize ettiği görülmektedir. Okuryazar bireylerin yetiştirilmesi, teknoloji ve internetin beraberinde getirdiği olumlu özelliklerin doğru ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamaktadır. Bunun yanında olumsuz özelliklerden kaçınılması ve etkilerinin en aza düşürülmesi, bireyleri bilinçlendirmek adına da önemli görülmektedir (Yiğit, 2011, s.4). Dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı ise bu anlamda Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan önemli okuryazarlıklar arasında yer almaktadır. Bilginin hızla yayıldığı bu sanal dünyada doğruluğu teyit edilememiş, kaynağı bilinmeyen, kirli bilgi akışının oldukça fazla olduğu bilinmektedir. Bu nedenle toplumsal ve bireysel olarak bu tuzakların etkisinin en aza düşürülmesi açısından, bireylerin dijital okuryazarlık, medya okuryazarlığı ve teknoloji okuryazarlığı gibi becerilere sahip olması oldukça büyük bir önem taşımaktadır (Tel, 2023,

s.1). Günümüz dünyasında genel anlamıyla okuryazarlık, bireyin çağın gereksinimlerine uygun bilgi ve becerilerle donatılmasını, topluma ve gelişen dünyaya ayak uydurabilir hale gelmesini ifade etmektedir (Sarigöl, 2023, s.27). Dijital okuryazarlık becerisi teknoloji çağını yakalamak adına önemli görülmektedir. Çünkü Dijital Okuryazarlık becerisi bireye eleştirel düşünme, problem çözme becerilerini kazandırmanın yanı sıra teknoloji ile gelen olumsuzluklara karşı bilinçte oluşturmaktadır (Özçelik ve Aynur, 2024, s.719). Bunun yanı sıra öğrencilerin bilgiyi sadece almaları günümüz dünyasında oldukça yetersiz kalmaktadır. Alınan bilgilerin işlenmesi, aktif bir şekilde kullanılabilmesi, donanımlı bir birey olarak hayata atılması okuryazarlık kavramının önemini ortaya koymaktadır (Baskın, 2023, s.4). Topluma yön verecek olan bireylerin dijital ortamları etik değerlere önem vererek kullanımına özen göstermesi, gittikçe değişen ve bilgi yoğunluğu artan teknolojilere ayak uydurabilmeleri adına gerekli okuryazarlık becerilerinin kazandırılması toplumsal düzenin devamlılığı anlamında da gerekli görülmektedir (Turan ve Karasu, 2018, s.30).

İlgili çalışmalar, yenilenmiş programlar ve gündelik hayata göz atıldığında teknoloji ve teknolojiyi doğru kullanma becerilerinin önemi görülmektedir. Bu nedenle eğitime ve eğitimcilere büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Eğitim kendisini çağa göre nasıl yeniliyorsa eğitimcilerinde bunu göz önünde bulundurarak yenilik ve gelişmelere açık olması beklenmektedir. Yalnızca yenilikleri kabullenmek tek başına yetersiz kalacağından süreç içerisine dâhil etmek adına gerekli becerileri geliştirmekte oldukça önemli olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknolojinin eğitimde yarar sağlaması kuşkusuz doğru kullanımını gerektirmektedir (Escueta, Quan, Nickow, Oreopoulos, 2017, s.4). Eğitimciler alanında ne kadar uzmanlaşır ve donanımlı hale gelirse süreç bir o kadar etkili ve verimli bir hal almaktadır. Sosyal Bilgiler dersi ile amaçlanan bireyi temel yaşam becerileri ile donatmak ve hayata hazırlamak olduğundan alanda en yetkili ders olarak sayılabilmektedir. Süreç içerisine gelişen teknolojiler dâhil edilerek etkili, verimli ve kalıcı öğrenmelerin olduğu bir ortam sağlanabilmektedir. Web 2.0 araçlarının eğitime dâhil edilmesiyle bu süreç daha pratik bir hale gelmektedir. Her konuda kullanılabilir oldukça çeşitli araçları içerisinde barındırması, bireysel ve grup çalışmalarına elverişli olması, ilgi çekici olması, ihtiyaca göre düzenlenebilmesi, paylaşılabilmesi gibi birçok özelliği sunmaktadır. Web 2.0 kullanımı ile öğretmenler değerlendirme sürecini daha verimli bir şekilde ele

alabilmektedir. Örneğin öğrencilerin yaptığı ödevler birebir takip edilebilmekte, anında geri dönüt sağlanabilmektedir. Öğretmenlerin öğrenci hakkında daha detaylı bilgiye sahip olması açısından bir nevi rapor oluşturmak, yorum ve geri bildirimleri değerlendirmek adına oldukça kullanışlı olacağı düşünülmektedir (Kulaca, 2023, s.54). Sosyal Bilgiler dersinin anlatımın yoğun bir şekilde ilerlediği bir süreç olmaktan çıkması, değerlendirme aşamalarının daha güvenilir sonuç verebilmesi adına farklı yöntemlerin kullanılması, öğrencilerin süreç içerisine dahil edilerek motive edilmesi, “sınavda çıkacak konuları ezberlemek” düşüncesinin yerini “öğrenmek, benimsemek ve uygulamak” fikri alması adına Sosyal Bilgiler dersinde farklı metotların kullanımı oldukça önemli görülmektedir (Heafner, 2004, s.49).

1.1.1 Araştırmanın Problem Cümlesi ve Alt Problemleri

Araştırmanın problem cümlesini “Web 2.0 temelli Sosyal Bilgiler öğretiminin Web 2.0 farkındalık ve derse yönelik tutuma etkisi nasıldır?” oluşturmaktadır.

Araştırmanın alt Problemleri;

1. Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
2. Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
3. Kontrol grubunun Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
4. Kontrol grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
5. Deney grubunun Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
6. Deney grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
7. Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

8. Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
9. Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği erişi (son test ön test farkı) puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

1.1.2 Araştırmanın Amacı

Çalışmanın hedefi, Sosyal Bilgiler dersi “Evimiz Dünya” öğrenme alanı içerisinde Web 2.0 araçlarının kullanımının ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutum ve Web 2.0 araçlarına yönelik farkındalıklarına etkisini ortaya koymaktır. 21. Yüzyılda hayatın her alanını yeniden yapılandıran teknoloji, eğitimde de değişim ve dönüşümü kaçınılmaz hale getirmektedir. Eğitimin her alanında teknolojinin nimetlerinden faydalanmak mümkün olmaktadır. Eğitim ve öğretimde kullanılabilecek teknolojilerin başında Web 2.0 araçları gelmektedir. Yapılan birçok çalışma yeni nesil öğretmen adaylarının bu teknolojiye sıcak baktığını, kullanmaya özen gösterdiğini ortaya koymaktadır. Öğretmen ve öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik görüşlerinin ele alındığı çalışmalar ile teknolojiyi benimsediklerini, teknolojiyi meslek hayatlarına dahil etmekte istekli olduklarını belirttikleri görülmektedir (Tunçkol, 2021; Öztürk, 2017; Güneş, 2015). Web 2.0 araçları, öğretme öğrenme ortamlarının yapılandırmacı eğitim anlayışı çerçevesinde planlanması ve uygulanmasına olanak tanımaktadır.

Dijital okuryazar öğretmenlere daha çok ihtiyaç duyulduğu günümüz eğitim sistemi, gelişen ve hayatın her alanını etkisi altına almış teknolojiden bağımsız düşünülemez hale gelmektedir. Bireylere kazandırılması gereken bilgi ve becerilerde bu doğrultuda güncellenmekte, okuryazar birey tanımı yerini okuryazar bireye bırakmaktadır. Bilgiyi alan, kullanan ve üreten bireylere duyulan ihtiyaç artmaktadır. Sosyal Bilgiler dersi ise bu noktada kilit sayılmakta, amacı bireyi yetiştirmek ve hayata hazırlamak olan bu dersin öğretiminin üzerine düşülmesi gerekmektedir.

Bu çalışma ile amaçlanan Sosyal Bilgiler dersi içerisinde teknoloji kullanımının derse yönelik tutuma etkisini ele almaktır. Sosyal Bilgiler dersi geçmişten günümüze ezberci ve öğrencilerin pasif tutulduğu öğrenme ortamlarına sahip bir ders olarak düşünülse de

teknolojilerin kullanımına en uygun derslerden birisidir. Sosyal Bilgiler dersinde kullanılabilecek teknoloji ile öğretim araçlarından birisi olan Web 2.0 uygulamalarının etkililiğini ortaya koymak ve alan yazına kazandırmak amaçlanmaktadır. Çalışma da ortaokul öğrencilerinin deney ve kontrol grubu olarak sınıflandırılması, uygulama öncesi belirlenen ölçeklerin uygulanması, uygulama esnasında Web 2.0 araçları ile hazırlanan etkinlik, sunum ve birçok durumun ders ile sunularak ilerlenmesi hedeflenmektedir. Uygulama sürecinin bitiminde deney ve kontrol gruplarına belirlenen ölçeklerin yeniden uygulanarak sonuçların karşılaştırılması hedeflenmektedir.

1.1.3 Araştırmanın Önemi

Yapılan araştırmalar sonucu Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır (Avcu, 2024; Bucak, 2024; Özcan, 2024; Özmen, 2024; Balçın, 2023; Mert, 2023; Yiğit, 2023; Kantekin, 2023; Kulaca, 2023; Ocak, 2023; Öztürk, 2022; Sevigen, 2022; Yılmaz, 2022; Almalı, 2020). Bunun yanı sıra Sosyal Bilgiler öğretim programı yenilediğinden, Evimiz Dünya öğrenme alanına dair uygulamalı bir çalışmanın örnek olabilmesi açısından önemli görülmektedir. Bu çalışma sonucunda ise yeni etkinlik ve materyallerin öğretimde kullanılmasının önemini görmek, özgün içerikler üretilebilecek Web 2.0 platformlarını keşfetmek açısından ilham olması amaçlanmaktadır.

Bu çalışmaya atfedilen özgün değer ise bilgi çağı olarak adlandırılan 21. Yüzyılın eğitim sistemine yansımalarını ele almaktır. Bireylerde, bilgiyi alma, işleme, düzenleme veya üretme becerilerinin bu dönemde ön plana çıktığı görülmektedir. Bu nedenle bireyleri hayata hazırlayan ve becerilerle donatan Sosyal Bilgiler dersi oldukça önemlidir. Tekdüze anlatım yöntemlerinin rafa kaldırıldığı günümüz eğitim sistemlerinin interaktif eğitimin ön plana alındığı ve teknolojiye dayanarak faydalanılmasının önemle üzerinde durulduğu görülmektedir. Teknoloji kullanımı ile öğrenciler öğrenme süreçlerine daha aktif ve verimli bir şekilde katılırken, öğretmenlerin de süreci yönetme, izleme ve değerlendirme de stratejilerini geliştirme ve çeşitlendirme imkânı sunmaktadır (Güneysu, 2024, s.27). Diğer bir önemi bilgi, beceri ve değerlerin doğru bir şekilde aktarılması, değişen dünya

şartlarına uyum sağlayabilmenin mümkün olması adına teknoloji destekli eğitim sürecinin etkili bir şekilde kullanılması önem arz etmektedir (Yay, 2024, s.10).

Bireysel farklılıkların, ihtiyaçların ve hazır bulunuşluklarında gözetildiği, yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda ilerleyen yeni sisteme ayak uydurmak kaçınılmaz hale gelmektedir. Bu doğrultuda, uygulamaya dönük yapılan çalışmaların olası avantajları ele alınmak istenmiştir.

Bu çalışmanın literatüre en büyük katkısının, günümüz dijital ortam ve süreçlerine uyumlanarak, Web 2.0 temelli uygulamaya dönük olması, ortaokul öğrencilerine yönelik olması, farklı araç ve uygulamaların kullanımının Sosyal Bilgiler alanında işlevselliğini ortaya koyması olduğu düşünülmektedir.

1.1.4 Varsayımlar

Bu araştırmada,

1. Kullanılan veri toplama araçlarının amaca ve konuya uygun olduğu,
2. Uygulama için kullanılacak ölçek ve diğer ürünler için alınan uzman görüşlerinin yeterli olduğu,
3. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ölçeklere ve uygulanacak etkinliklere içtenlikle ve samimiyetle katıldığı,
4. Deney ve kontrol grubu içerisinde bulunan öğrencilerin her anlamda eşit olduğu,
5. Araştırma sürecinde her iki grubunda dış etkenlere de maruz kaldığı,
6. Uygulama süreci içerisinde tarafsız davranıldığı,
7. Her iki grubunda Sosyal Bilgiler dersi hakkındaki bilgilerinin benzer düzeyde olduğu varsayılmaktadır.

1.1.5 Sınırlılıklar

Çalışmanın sınırlılıkları;

1. Çalışma 5. Sınıf öğrencilerinin Web 2.0 farkındalık ve Sosyal Bilgilere yönelik tutumunu ölçmek ile,

2. Çalışma 6 hafta 12 ders saati ile,
3. Çalışma “Evimiz Dünya” öğrenme alanı ve kazanımları ile,
4. Çalışma Evimiz Dünya öğrenme alanı, “SB.4.2.1. Konum ve yön bulurken haritaları kullanabilme, SB.4.2.2. Yakın çevresinden hareketle doğa ve insan ilişkisini çözümleyebilme, SB.4.2.3. Afetlerin etkilerini azaltma konusunda yapılabileceklerle ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme kazanımları” ile,
5. Çalışma veri toplama araçları olarak kullanılan Arslan ve Görgülü (2021) tarafından geliştirilen “Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği”, Çetinkaya ve Hatay Uçar (2019) tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği” ile,
6. Çalışma, Bartın ilinde bulunan bir devlet okulunda öğrenim gören 5. Sınıf 42 öğrenci ile,
7. Çalışma 2024-2025 Eğitim-Öğretim yılı ile,
8. Çalışma süreç içerisinde kullanılan 41 işlevsel Web 2.0 aracı ile sınırlıdır.

1.1.6 Tanımlar

Eğitim: Bireye yönelik değiştirme ve geliştirme amaçlı bir süreç olarak görülmektedir. Bu sürecin üzerine kurgulandığı parça yani birey de öğrenci olarak düşünülürken, yürütücü sıfatı ise öğreticiye atfedilmiştir (Çavuşoğlu, 2023, s.6). Eğitim dönemin bilgi ve becerilerinin kazandırılmaya çalışıldığı önemli bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Hatta dünyayı şekillendiren önemli bir güç olarak görülmektedir. Bu yüzden her dönem, her ülke yeni eğitim yaklaşım ve modellerine yönelmektedir (Güneş, 2015, s.9). Eğitim içerisinde bulunduğu kültürün, hâkim politikaların, öğrenenlerin ihtiyaçlarına dayalı olarak müfredatı dahilinde işlenen, mesleki gelişime yönelik bireyi yetiştirmesi amaçlanan süreç olarak görülmektedir. Ayrıca eğitim kültürel, sosyal, ekonomik, cinsiyete dayalı olarak birçok çeşitliliği içerisinde barındıran ve bu çeşitliliğe yetecek düzeyde planlanan oldukça geniş bir alanı içerisinde barındırmaktadır (The Language Network Community of Practice, 2024, s.57).

Öğretim Programı: Ülkelerin ihtiyaç duyduğu beceri ve yeterliliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi amacıyla, o ülkenin eğitim politikaları doğrultusunda öğretim planları

oluşturulmaktadır. Bu öğretim programları; dersin amaç, içerik, kazanım, önem, uygulama, öğrenme gibi durumları içerdiğinden öğrenme-öğretme süreçleri açısından rehber olarak kabul edilebilmektedir (Bıçak, 2018, s.2). Öğretim programları planlı olarak hazırlandığından çağa uygun olarak değiştirilebilir, geliştirilebilir özelliğe sahip olarak karşımıza çıkmaktadır (Karakuyu, 2021, s.3). Öğretim programı etkili öğrenmeye yol açan, hedeflenen bilgi, beceri ve değerleri kapsamlı ve kalıcı bir şekilde kazanılmasını amaçlayan süreç planları olarak tanımlanmaktadır. Bu programlar ders planları, öğretim hedefleri, ödev ve etkinlikler vb. gibi eğitim sürecinin her aşamasında yol gösterici olmaktadır (Felder ve Brent, 1999, s.12). Kısacası öğretim programı ile eğitim sürecinde daha sistemli bir ilerleme kaydetmek, gelişmelere ayak uydurabilmek amaçlanmaktadır (Özenç, 2018, s.2).

Sosyal Bilgiler: Sosyal Bilgiler dersi ile dünyayı anlama ve yorumlama becerilerinin yanı sıra topluma sorumlu vatandaşlar kazandırmak hedeflenmektedir. “Anlama” teriminin içeriği bilgiyi ezberlemenin ötesinde uygulamaya dönük bilgiyi kazandırmaktır (Barr, 1997, s.7). Bireye vatandaşlık becerilerini kazandırmak, tarihsel bilinci kazandırmak, toplumsal düzenin parçası haline getirmek, birey olarak kendini tanımasını sağlamak amacıyla Sosyal Bilgiler dersi karşımıza çıkmaktadır. Sosyal Bilgiler dersi ile amaçlanan bir diğer durum ise bireye bilimsel değerleri ve çözüme ulaşma yollarını öğretmektir. Bireyin problemlere yaklaşımı ve çözüm yolları üretebilmesini de Sosyal Bilgiler dersi ile sağlamak amaçlanmaktadır (Altunal, 2024, s.15).

Teknoloji: Teknoloji bilime bağlı olarak gelişen ve değişen, bilimin uygulamaya yansımış ürünü olarak tanımlanmaktadır (Baygül, 2020, s.5). TDK’ya bakıldığında kelime anlamı olarak teknolojinin iki farklı tanımını görülmektedir. İlk tanımında teknoloji “Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulayım bilimi” olarak açıklanırken ikinci tanımında ise “İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü” olarak açıklanmaktadır (TDK, 2011). Teknolojinin araçsal veya nesne tanımının aksine, toplumsal süreçler ve tarihsel bağlamları içerisine alan bir bütün olarak ele alınmasını destekleyen tanımlarda yer almaktadır. Bu nedenle, teknolojik sistemlerin değerlendirilmesi yalnızca mühendislik bakış açısıyla değil,

aynı zamanda sosyolojik ve tarihsel analizlerle birlikte ele alınması gerekmektedir (Bijker, 1994, s. 229).

Web 2.0: Web 2.0 araçları dijital çağda yetişmiş bireylerin ihtiyaçlarına yönelik ortaya çıkan uygulamaların genel adı olarak tanımlanabilmektedir. Bu araçlar sayesinde bireyselleştirilmiş programlar uygulanarak öğrenme ortamı, öğrenme zamanı, öğrenme çıktıları düzenlenebilir hal almaktadır. Etkileşimli araçlar olduğundan ürünlerin paylaşımı, öğrenene veya öğreticiye ulaşımı oldukça kolay sağlanmaktadır (Hamalı, S. ve Hamalı, D. 2021, s.3). Web 2.0 kullanıcı katkıları ile sürekli değişen ve gelişen, etkileşimli ve katılımcı web uygulamalarının bütünü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu platform sayesinde internet, kullanıcılar tarafından sadece kullanılmakla kalmayıp aynı zamanda kullanıcıların katkılarıyla zenginleşen bir sistemi oluşturmaktadır (O'Reilly, 2005, s. 1).

2. LİTERATÜR ÖZETİ

Araştırmanın bu bölümünde Sosyal Bilgiler, teknoloji ve eğitim, Web 2.0, Sosyal Bilgiler ve Web 2.0, eğitimde kullanılabilecek bazı Web 2.0 araçları başlıklarına yer verilmiştir.

2.1 Sosyal Bilgiler

Sosyal Bilgiler dersi ile bireyi topluma ve hayata hazırlamak, geçmişe dair tarihsel bir bilinç oluşturmak, geleceğe dair fikir üretebilmeyi sağlamak, günümüz koşullarına ayak uydurabilen bireyler yetiştirmek gibi donanımların kazandırılması hedeflenmektedir. Bireyin içerisinde yer aldığı toplum ile iletişimi, yaşanan zamana göre gerekli görülen sorumluluk ve bilinci kazandırmak adına Sosyal Bilgiler dersi önemli görülmektedir (Belek, 2025, s.25). Sosyal Bilgiler dersi ile hayatın her alanını tüm yönleriyle kapsayan, böylece bireyin farkındalığını yükseltmeye dönük bir içerik ele alınmaktadır. Sonuç olarak bireylerin hedeflenen kazanımların ulaşmasını sağlamak amaçlanmaktadır (Karanfil, 2025, s.43). Sosyal Bilgiler dersi ile hedeflenen kazanımlara ulaşıldığında, bireyin toplumsal düzeni kavraması, çeşitli bilgi ve becerilerle donatılmış olması, teoride öğrendiği bilgileri pratikte deneyimleme fırsatı bulması beklenmektedir. Yaşam boyu devam edecek olan vatandaşlık becerileri, toplumsal beceriler, geçmişe dönük bilgi ve çıkarımlar, geleceğe yönelik donanımlar gibi birçok beceri ve değer Sosyal Bilgiler dersi ile aktarılmaktadır. Sosyal Bilgiler insanları ve yaşamı tüm yönleriyle ele almaktadır. Toplumsal hayatta başarılı ve faydalı vatandaş olmalarını desteklemekte, kapsamlı bir gelişme göstermelerini amaçlamaktadır (Olayinka, 2016, s.32). Bireysellikten çıkıp topluma dönmek ve toplumsal düzenin normlarını oluşturmak, kültürel ve tarihsel bilinci geliştirmek ve devamlılığını sağlamak Sosyal Bilgiler dersinin ortaya çıkma nedenleri arasında görülmektedir (Çıkar, 2025, s.17). Kısacası Sosyal Bilgiler dersi ile geçmişin bilgisi ve anlayışı öğrencilere verilmektedir, şimdiki zamanla başa çıkabilmeleri, geleceği planlayabilmeleri beklenmektedir. Böylece dünyayı anlamaları ve etkili bir şekilde katılmaları adına sosyal, ekonomik, politik kurumları tanımaları, dahil olmaları beklenmektedir. Tüm bunlar için gereken üretkenlik, karar verme, problem çözme, değerlendirme, değer yargılarına sahip olma becerilerini bu ders ile kazanarak sorumlu bir vatandaş yetiştirilmesi ve çevreye entegre edilmesi dersin amacını oluşturmaktadır (VanFossen, 2005, s.389). Bilgi

aktarımının oldukça hızlı olduğu dijital çağı yaşamaktayız. Bu çağı ayak uydurabilmek, bilgiyi edinme yollarını öğrenmek, edinilen bilgileri işleyip geliştirebilmek çağın yeterlilikleri arasında görölmektedir. Bu yüzden 21. Yy yeterliliklerini karşılayan donanımlı bireyler yetiştirmek Sosyal Bilgiler dersi içerisinde de oldukça önemli görölmektedir (Gümüşhan, 2025, s.27). Bilim ve teknolojinin hızlı gelişimi, toplumu, düzeni kısacası hayatın her alanını etkileyen dinamik yapıyı oluşturmaktadır. Değişen ve gelişen düzene uyum sağlayacak ve yeterliliklere sahip bireyleri topluma kazandırma amacı içeren Sosyal Bilgiler öğretim programı da devamlı olarak kendini yenileme ve güncelleme ihtiyacında olmaktadır (Çıkar, 2025, s.1). Birçok disiplini kapsayan ve daima güncel uyarlanan programı ile Sosyal Bilgiler dersi geçmiş, şimdi ve gelecek bağlamının oluşturulmasının yanı sıra temel fikirleri edinmek, değerler kazanmak, olası problemler ve çözümleri üzerinde daha destekleyici bir yapı oluşturmak kısacası kişisel birikim ve gelişim adına da önemli olarak karşımıza çıkmaktadır (Acar, 2025, s.37).

Sosyal Bilgiler dersinin tanım ve işlevleri ele alındığında farklı disiplinleri içermesi, sosyal bilimlerden faydalanılması, MEB’de zorunlu bir ders olarak okutulması, vatandaşlık aktarımı açısından önemli bir görev üstlenmesi, yeni nesilleri yetiştirme gayesi, beceri ve değerlerle donatma konusunda bu dersin bugün ve gelecekte önemli bir yere sahip olacağı uzmanların görüşlerinden anlaşılmaktadır (Avcı, 2022, s.6). Hayata yakınlığı ve kazanımlarının bireye yaşamda sunduğı olanaklara bakıldığında Sosyal Bilgiler dersi küresel dünyanın takipçisi ve güncelin öncüsü olarak karşımıza çıkmaktadır (Özcan, 2024, s.1). Sosyal Bilgiler dersi ile erken yaşlarda kültür bilinci oluşturulması, değerlerin korunması ve geleceğe aktarılması ile toplumsal sürekliliğı desteklemekte tanımları arasında sayılmaktadır (Kotan, 2025, s.18). Sosyal Bilgiler öğretiminin geçmişini insanlığın en eski çağlarına kadar götürmek mümkündür. Çünkü insanlık tarihi boyunca doğal ortamlara ve diğer bilimlere farkında olmadan ne kadar ihtiyaç duyduysa sosyal ortamlara da o kadar ihtiyaç duyduğı görölmektedir (Çıkar, 2025, s.10). Sosyal Bilgiler dersinin planlı bir programla karşımıza çıkmadan önce de dersin içeriğinin yine öğretimin içerisinde tarih boyunca var olduğunu görmekteyiz. 19. Yy.’dan başlayarak Amerika ve Avrupa’nın bazı bölgelerinde Sosyal Bilgiler adı altında değil, tarih, coğrafya, vatandaşlık gibi ayrı başlıklar altındaki dersler ile programlarda yerini aldığı görölmektedir (Belek, 2025, s.27). Türkiye’de de tarih, vatandaşlık, coğrafya vb. alanlarda dönem dönem farklı

isim ve içeriklerle dersler okutulduğu görülmektedir. Cumhuriyetin ilan edilmesinden günümüze çeşitli öğretim programları hazırlanmış ve geliştirilmiştir. Sosyal Bilgiler dersinin de bu süreçte tarihsel ve milli bilinci kazandırmak, vatandaşlık algısı oluşturmak ve gelişen Türkiye'ye ayak uydurabilmek adına bireylerin yetiştirilmesi amacı ile programlardaki yerini zamanla daha da sağlamlaştırarak ilerlemektedir (Çıkar, 2025, s.12). Sosyal Bilgilerin ders olarak ortaya çıkışı incelendiğinde 18. Yüzyıla dayandığı görülmektedir. Endüstri çağının başlaması, kentleşmenin baş göstermesi sonucunda yenilikçi anlayışla hareket eden eğitimcilerin yeni bir program üzerinde durmaya başladığı görülmektedir. Bu programın en önemli amacı ise göç olgusunun artmasıyla meydana gelen sorunların çözümünün sağlanmasının yanı sıra göçmenlerin Amerikan vatandaşı bilinci kazanmasının gerekli görülmesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Doğanay, 2008, s.78). Günümüzde hala benzer amaçlar doğrultusunda Sosyal Bilgiler dersinin devam ettiği görülmektedir. Vatandaşlık boyutuna yeni perspektifler eklenerek, demokratik anlayış geliştirme gayesi ve ülkelerin değer ve normlarına uygun küresel vatandaşlık eğitimi verilmesi gibi dönemin gerekliliklerine uygun yenilenerek içeriğin her dönem düzenlendiği görülmektedir (Rapoport, 2009, s.91). Bilgi, beceri ve değerlerin aktarılmasında başarıyı en üst düzeye taşımak adına bilginin çoklu formatlarda, çeşitli yöntem ve teknikler kullanılarak sunulması gerekmektedir (Doolittle ve Hicks, 2003, s.85).

2.2 Teknoloji ve Eğitim

Ders kitapları kullanım ve ulaşılabilirlik açısından hem öğretmenler hem de öğrenciler için önemli bir kaynak olarak görülmektedir. Ancak tek başına yeterli olamadığı durumları göz önüne almak gerekmektedir (Bulut, 2023, s.1). Ders kitaplarını daha işlevsel kılmak adına birçok öğretim yöntem ve tekniğinden faydalanmanın yanı sıra teknolojiyi de süreçte aktif tutmak verimli öğrenme süreçleri açısından gerekli görülmektedir. İnsanlık tarihi boyunca yaşamlarını sürdürebilmek, işleri kolaylaştırmak vb. nedenlerle ihtiyaçları doğrultusunda yeni icatlar yapmışlardır. Teknoloji ve internetin buluşu ise günümüz hayat şartlarını kolaylaştırmaya yarar sağlamakta ve hayatın her alanında kullanılabilmesi için çalışılmaktadır (Baygül, 2023, s.1). Bu çaba doğrultusunda son dönemde, bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler, hayatın her alanını ele geçiren teknolojik donanımlar eğitiminde teknoloji ile bir bütün olmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Öyle ki eğitim

süreçlerinde birden fazla teknolojik materyalden faydalanmak, disiplinler arası anlayışları göz önünde bulundurmak eğitim sürecinin verimliliği için gerekli görülmektedir (Kızık, 2018, s.1). Genel olarak bakıldığında eğitim süreçlerinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitlenmesi eğitimi daha kalıcı, anlaşılır hale getirmektedir. Teknolojiyi eğitim süreçlerine dâhil edilerek sürecin daha kolay ve ilgi çekici hale getirilmesi düşünülmektedir. Teknoloji çağında doğmuş, sosyal hayatta, aile hayatında teknolojiyle iç içe yaşayan çocuklar için eğitimde teknoloji kullanımı sürece katılımın ve ilginin artmasını sağlayacağından verimliliği ve kalıcılığı da arttırması beklenmektedir. Öğretmenlerin etkinliğini arttırmak, öğrencilerin performansını iyileştirmek, beceri ve bilgi edinimi ile özgüven ve öz gerçekleştirme gelişimini sağlamak adına farklı materyal ve teknolojilerden yararlanmanın fayda sağladığı görülmektedir (Olayinka, 2016, s.32). Tüm dünyayı etkisi altına alan ve düzeni kendisine uyarlayan 21. Yüzyıl teknolojilerine uyum sağlayabilen, geliştiren ve yöneten nesilleri yetiştirmekte eğitim çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu yüzden birçok devlet “Dijitalleşme” kavramını eğitim politikası haline getirmeye başlamaktadır (Özcan, 2024, s.1). Doğru bir şekilde kullanıldığında teknoloji destekli eğitimin faydaları pandemi sürecinde gözler önüne serilmiştir. Okul ortamında sunulması olanaksız hale gelen eğitimin teknoloji sayesinde evlerimize geldiği bu süreçte görülmektedir. Bu sürecin hayatımıza kattığı bir diğer konu ise eğitim süreçlerinin vazgeçilmezi noktasına gelen teknolojiyi öğretmenler ne kadar iyi sunabildi ve öğrenciler teknolojiden verimli bir şekilde yararlanabildi mi olmaktadır. Teknoloji sayesinde eğitim ortamı tekellikten çıkmakta, zaman ve ekonomik anlamında tasarruf sağlanmaktadır. Ayrıca her yaş ve cinsiyetten bireyin ilgi duyduğu alanda eğitim ve sertifika programlarına mekân ve zaman fark etmeksizin ulaşabilmesi teknolojinin süreçte ne kadar önemli olduğunu gözler önüne sermektedir. Teknoloji kullanımının öğrencilerin yanı sıra öğretmenler açısından da birçok faydası görülmektedir. Soyut kavramların aktarılması, ders ve ölçe sürecinin planlanması, dersin eğlenceli hale getirilmesi gibi birçok fayda sıralanmaktadır (Bucak, 2024, s.14).

Sürekli değişim ve gelişim içinde olan teknoloji dinamik bir yapıdadır. Eğitim-öğretim süreci de gelişimlerden payını aldığından öğretmenler kilit bir noktada görülmektedir. Öğretmenlerin bu dinamik yapı içinde kendilerini hep güncel tutmaları, yenilik ve gelişmelerin yakından takip içinde olmaları beklenmektedir. Ayrıca bilginin yayılmasında

ve bilgiye nasıl ulaşılabileceği konusunda rehberlik eden öğretmenlerin teknolojiyi eğitime entegre edebilmesi ve teknolojik gelişmeleri yakından takip edip, uygulamaya koyabilmesi büyük önem taşımaktadır (Özkan, 2023, s.18). Yaşanan tüm değişim ve yenilikler toplumsal düzene de etki etmektedir (Değerli, 2015, s.14). Bu nedenle Dijital Vatandaşlık kavramı da teknolojinin yarattığı yeni toplumsal düzen sonucunda karşımıza çıkmaktadır (Turan ve Karasu, 2018, s.29). Dijital Vatandaş yetiştirilmesi gayesi ile eğitim ve öğretim sürecine teknoloji dahil edilirken, teknolojik birçok araç (tablet, bilgisayar, akıllı tahta vb.) sürecin vazgeçilmezi haline gelmektedir (Kanatlı, 2024, s.3). Tüm bu teknolojik cihazların eğitimde önemli bir yer bulması, kullanımının yaygınlaşması, ulaşılabilir olması ve yaşanan pandemi süreci, afet gibi durumlarda öneminin anlaşılması ile teknolojinin hayatın vazgeçilmez bir ögesi haline geldiği görülmektedir. Bu nedenle tüm bireylerin dijital dünyanın gerektirdiği becerilere sahip olmaları bir zorunluluk haline gelmektedir (Arslan, 2025, s.1). Pandemi ve afet süreci dijital dönüşümün gerekliliğini arttırırken, dijital becerilere olan ihtiyacı ve bu becerileri her bireyin kullanabilmesinin önemini de ortaya koymaktadır (Uyar, 2021, s.201). Ayrıca tüm bu süreç ve gereklilikler göstermektedir ki, bilgiyi teorik olarak almanın günümüz dünyasında bir işlevselliği olmamaktadır. Edinilen bilgilerin, becerilerin kullanılabilmesi, ön öğrenmeler ile pekiştirilmesi, transfer edilebilmesi, pratik düşünmeye yardımcı olması beklenmektedir (Kadirhan, 2022, s.1). Hedeflenen dijital vatandaş niteliğinin kazandırılması ise eğitimde teknoloji kullanımı ile mümkün görülmektedir (Tan, 2024, s.172). Ancak her öğrenci ve okul gerekli teknolojik alt yapıya sahip olmayabilir bu nedenle Web 2.0 araçları gibi ücretsiz kullanım sağlayan, indirilebilir, toplu erişime izin veren teknolojik uygulamalardan yararlanmak daha avantajlı olmaktadır (Zambak, 2025, s.35).

2.3 Web 2.0

Eğitimde teknoloji kullanımı doğru bir şekilde sunulduğunda birçok fayda sağlamaktadır. Dijital Çağ ile Teknoloji her anlamda insan yaşantısının odak noktası haline gelmektedir. Bu nedenle birçok kurum ve kuruluş teknolojinin hayatın kaçınılmaz gerçeği olduğunu kabul ederek dijitalle ayak uydururken, eğitimde bundan nasibini almaktadır (Kanatlı, 2024, s.14). 90'lı yıllarda Web 1.0 araçları karşımıza çıksa da gerek internet ağlarının henüz yaygınlaşmaması gerek bilgisayar ve cep telefonu gibi cihazların henüz kolay ulaşılabilir

olmaması ile Web 1.0 araçlarının gölgede kaldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra Web 1.0 araçları etkileşimin olmadığı, kullanıcıların pasif durumda kaldığı ortamlar olarak geri planda kalmaktadır (Kapan ve Üncel,2020, s.277). Web'in en popüler hali olarak görülmekte olan Web 2.0 teknolojileri 2000-2010 yılları arasında ortaya çıkmıştır. Popülaritesinin artma nedeni ise işbirlikçi bir alan sunmasının yanı sıra, sosyal ağlar, içerik oluşturmaya olanak sağlaması, etkileşimli ve dinamik bir yapıda olması görülmektedir. Ayrıca bu dönemde yaygınlaşan internet ağları ve akıllı telefonların piyasada yerini almasıyla sosyal ağlar ve teknoloji hayatın vazgeçilemez bir parçası olarak yerini almıştır (Ersöz, 2020, s.60). Web 2.0 araçları basit kullanımının yanı sıra kullanıcının merkezinde olduğu ve kendinden bir şeyler katabildiği yeni nesil çevrimiçi ortamlar olarak tanımlanabilmektedir (Değerlioğlu ve Köse, 2010, s.287). Kısacası bir teknoloji değil, internet ortamındaki her türlü durumu yönetebilmek için benimsenmesi gereken bir tutum olarak görülmektedir (Van Der Henst, 2005, S.1). Web 2.0 araçları içerik paylaşımının yanı sıra, içeriği düzenleme ve oluşturmada da sonsuz imkân sunmaktadır. Ayrıca birey merkezli olduğundan bilgiyi alıp kullanmanın, paylaşmanın yanı sıra bilgiyi oluşturmaya da olanak sağlamaktadır (Çelebi ve Satırlı, 2021, s.76). Web 2.0 araçları herkesin kullanımına açık olmanın yanı sıra, kullanımı herkesin anlayabileceği düzeyde olan içerikleri ortak veya bireysel hazırlayıp, paylaşma imkânı sunan uygulamaları içerisinde barındırmaktadır (Şenel, 2023, s.47). Katılımcılık, açıklık, iş birliği, topluluk oluşturma ve oluşturulan içerikleri paylaşma, düzenleme gibi özellikleri içerisinde barındırmaktadır (Bower, Hedberg ve Kuswara, 2010, s.179). Bloglar, wikiler, sosyal ağlar ve daha nice araçlar bu teknolojinin somut örnekleri arasında gösterilmektedir (Dans, 2007, s.6).

Web 2.0 araçlarının eğitim öğretim sürecinde kullanımının yaygınlaşması ile yapılandırmacı yaklaşıma uygun ve beceri temelli bir eğitim daha olanaklı bir hale gelmektedir. Web 2.0 araçlarının eğitim öğretime dâhil edilmesi ile ölçme süreci bilgi düzeyinde olmaktan uzaklaşmakta, içerik üretme ve sunma imkânı artmakta, öğrenci süreçte daha aktif tutulabilmektedir (Özcan, 2024, s.3). Öğrenci ve öğretmenlerin öğrenme sürecinde birlikte ilerleyebilmelerini, etkileşimli bir öğrenme ortamını oluşturmayı sağlamaktadır. Böylelikle süreç, bireysel olmaktan çıkıp, işbirlikçi ve sosyal bir yapıya kavuşmaktadır (Hoegg, Martignoni, Meckel, Stanoevska-Slabeva, 2006, s.40). Web 2.0 araçlarının kazanımlarına bakıldığında, dinamik ve etkileşimli bir ortam sunulmakta

olduğu, mevcut içeriklerin yanı sıra bireylerin yeni bir içerik üretmesine olanak sağladığı, her ders ve konuya uygun bir aracın sunulmakta olduğu görölmektedir (Bucak, 2024, s.19). Web 2.0 uygulamaları ile eğitimde kullanılmak üzere tasarlanan bir içerikte öğrencilerin kaynaklara ulaşması, diğeri öğrencilerle iletişim halinde olması, herhangi bir sorunda veya soruda öğretmene ulaşabilmesi, oyunlarla daha aktif bir öğrenme ortamı oluşturulması mümkün olmaktadır (Gürleröğlü ve Yıldırım, 2022, s.194). Geleneksel eğitim anlayışının rafa kaldırıldığı ve günümüz dünyasına uygun olarak programların yenilendiğı veya tamamen değışime uğradığı görölmektedir. Web 2.0 araçları ile yenilenen programların amaçlarına uygun bir şekilde öğrencileri derse aktif dahil ederek, kalıcı öğrenmelerin sağlanabileceğı, bilginin günlük hayatta uygulama imkanının olduğu öğrenme ortamlarını oluşturmak artık daha mümkün hale gelmektedir (Çetinel, Özdemir ve Önal, 2022, s.189). Web 2.0 araçları kullanıcılarını aktif bir şekilde sürece dahil etmesinin yanı sıra, içeriklerinin kullanıcılar tarafından oluşturulup, zenginleştirilebilmesine olanak sağlamaktadır (Stephens, 2007, s.256). Web 2. araçlarının kullanımında öğrenci aktif bir şekilde sürece dahil edilerek, yaratıcı düşünme ve eleştirel analiz becerilerinin de geliştirmelerine katkı sağlaması beklenmektedir (Bakardijeya ve Gaden, 2012, s. 403). Ayrıca Web 2.0 araçları ile çevrimiçi ortamlar bireylerin ortak alanlarda iş birliğı yapması, topluluk oluşturmaya olanak sağlamak ve buna yönelik becerilerinin (iş birliğı, katılım vb.) de gelişmesi beklenmektedir (Chui, Miller ve Roberts, 2009, s.7). Kullanıcı odaklı tasarımları sayesinde web üzerinden iş birliğini kolaylaştıran bu uygulamalar aracılığı ile gerçek zamanlı bilgi paylaşımı imkânı ve iletişim için yeni mecralar sunmaktadır (Hiremath, 2016, s.707).

2.4 Sosyal Bilgiler ve Web 2.0

Ders kitapları kullanım ve ulaşılabilirlik açısından hem öğretmenler hem de öğrenciler için önemli bir kaynak olarak görölmektedir. Ancak tek başına yeterli olamadığı durumları göz önüne almak gerekmektedir (Bulut, 2023, s.1). Ders kitaplarını daha işlevsel kılmak adına birçok öğretim yöntem ve tekniğinden faydalanmanın yanı sıra teknolojiyi de süreçte aktif tutmak verimli öğrenme süreçleri açısından gerekli görölmektedir. İnsanlık, tarihi boyunca yaşamlarını sürdürebilmek, işleri kolaylaştırmak vb. nedenlerle ihtiyaçları doğrultusunda yeni icatlar yapmışlardır. Teknoloji ve internetin buluşu ise günümüz hayat şartlarını

kolaylaştırmaya yarar sağlamakta ve hayatın her alanında kullanılabilmesi için çalışılmaktadır (Baygöl, 2023, s.1). Bu çaba doğrultusunda son dönemde, bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler, hayatın her alanını ele geçiren teknolojik donanımlar eğitiminde teknoloji ile bir bütün olmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Öyle ki eğitim süreçlerinde birden fazla teknolojik materyalden faydalanmak, disiplinler arası anlayışları göz önünde bulundurmak eğitim sürecinin verimliliği için gerekli görülmektedir (Kızık, 2018, s.1). Genel olarak bakıldığında eğitim süreçlerinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitlenmesi eğitimi daha kalıcı, anlaşılır hale getirmektedir. Teknolojiyi eğitim süreçlerine dâhil edilerek sürecin daha kolay ve ilgi çekici hale getirilmesi düşünülmektedir. Teknoloji çağında doğmuş, sosyal hayatta, aile hayatında teknolojiyle iç içe yaşayan çocuklar için eğitimde teknoloji kullanımı sürece katılımın ve ilginin artmasını sağlayacağından verimliliği ve kalıcılığı da arttırması beklenmektedir. Tüm dünyayı etkisi altına alan ve düzeni kendisine uyarlayan 21. Yüzyıl teknolojilerine uyum sağlayabilen, geliştiren ve yöneten nesilleri yetiştirmekte eğitim çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu yüzden birçok devlet “Dijitalleşme” kavramını eğitim politikası haline getirmeye başlamaktadır (Özcan, 2024, s.1). Doğru bir şekilde kullanıldığında teknoloji destekli eğitimin faydaları pandemi sürecinde gözler önüne serilmiştir. Okul ortamında sunulması olanaksız hale gelen eğitimin teknoloji sayesinde evlerimize geldiği bu süreçte görülmektedir. Bu sürecin hayatımıza kattığı bir diğer konu ise eğitim süreçlerinin vazgeçilmezi noktasına gelen teknolojiyi öğretmenler ne kadar iyi sunabildi ve öğrenciler teknolojiden verimli bir şekilde yararlanabildi mi olmaktadır. Teknoloji sayesinde eğitim ortamı tekellikten çıkmakta, zaman ve ekonomik anlamda tasarruf sağlanmaktadır. Ayrıca her yaş ve cinsiyetten bireyin ilgi duyduğu alanda eğitim ve sertifika programlarına mekân ve zaman fark etmeksizin ulaşabilmesi teknolojinin süreçte ne kadar önemli olduğunu gözler önüne sermektedir. Teknoloji kullanımının öğrencilerin yanı sıra öğretmenler açısından da birçok faydası görülmektedir. Soyut kavramların aktarılması, ders ve ölçe sürecinin planlanması, dersin eğlenceli hale getirilmesi gibi birçok fayda sıralanmaktadır (Bucak, 2024, s.14). Eğitimde geleneksel yöntemlerden ne kadar uzaklaşmaya çalışılsa da uygulamaya yönelik yeni neslin dikkatini çekebilecek yöntem ve araçlar ile yeni eğitim anlayışı olan yapılandırmacı yaklaşımı desteklemek gerekmektedir. Çünkü yeni nesil öğrenciler teknoloji ile oldukça iç içe yetiştiğinden, her birinin sosyal ağlarda, çevrimiçi ortamlarda mutlaka bir üyeliği veya deneyimi bulunduğundan eğitimde kullanıldığından da

oldukça dikkat çekici ve etkili bir araç olacağı düşünülmektedir (Değerlioğlu ve Köse, 2010, s.292). Dijital çağın çocukları oldukça hızlı tüketen, çabuk kavrayan, oldukça aktif, sürece dahil edilmediğinde çabuk sıkılan, teknolojiyi oldukça iyi kullanabilen bireyler olarak yetişmektedir. Bu nedenle onlara hitap edecek olan öğrenme yöntem ve araçları içerisinde en etkili araçların başında teknoloji gelmektedir. Zaten aşına oldukları ve dikkatlerini çeken teknoloji Web 2.0 uygulamaları ise oldukça etkili araçlar sunmaktadır (Çelebi ve Satırlı, 2021, s.77). Web 2.0 uygulamalarının eğitimde kullanımı ile bilgi yönetimi ve öğrenme süreçlerini dönüştürmesi de beklenmektedir (Osimo, 2008, s.28). Pandemi sürecinde teknolojiden faydalanılarak eğitimde yaşanacak olası bir aksamanın önüne geçilse de teknik ve öğretmen becerisi olarak eksik kalınan yönlerde gözler önüne serilmektedir. Bu dönemde Web 2.0 araçlarının kullanımı ile etkili ve verimli bir çevrimiçi öğrenme ortamı oluşturulmuştur (Bay ve Bademci, 2022, s.184). Web 2.0 uygulamaları, örneğin bloglar, wikiler, çevrimiçi topluluklar ve sanal dünyalar öğrenim sürecinde oldukça etkili araçlar sunmaktadır. Bu uygulamaların temel prensibinde ise kullanıcılara sosyal yaşam, iletişim vb. değerler katmak, kullanıcılarının içeriğe değer katması ve kullanıcı toplulukları arasındaki etkileşim yer almaktadır (Parise ve Guinan, 2008, s.1). Dolayısıyla öğretmenlerin Web 2.0 araçları dahil eğitimde teknoloji kullanımına yönelik olumlu düşünceler geliştirmesi ve kendilerini gerekli alanlarda yetiştirmesi önem taşımaktadır (Kuş ve Büyük, 2024, s.30). Sosyal Bilgiler dersi ile amaçlanan çağın beceri yeterliliklerine sahip vatandaşlar yetiştirmektir. Etkili vatandaş yetiştirmek gibi oldukça önemli bir göreve sahip olan bu ders için geleneksel yöntemler zayıf kalmaktadır. Gelişen teknolojinin eğitime entegrasyonu, yapılandırmacı yaklaşımı benimsemiş öğretim programları ile oldukça uyumlu olmaktadır. Ayrıca gelişen teknoloji ile hayatımıza giren birçok beceri de (Dijital okuryazarlık gibi) Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarına eklenerek Dijital Dünya takip edilmektedir. Dijital okuryazarlık becerisi ile amaçlanan bilgiye, teknolojinin avantajlarına hâkim olmak ve dezavantajlarından korunmak olarak karşımıza çıkmaktadır (İbekçi, 2025, s.1). Eğitim öğretim süreçleri içerisinde teknoloji kullanımı ile kolektif uygulamalarda radikal dönüşümler beklenmektedir (Blank ve Reisdorf, 2012, s.539). Web 2.0 araçlarının kullanımı ile bireylerin farklılıkları, ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak sürecin ilerlemesi temel gaye haline almaktadır. Web 2.0 uygulamaları bu noktada oldukça etkili bir araç olmaktadır. Web 2. Araçları paylaşım ve iletişimin temeli olarak çevrimiçi ortamlarda yerini almaktadır. Bu nedenle

bilgi paylaşımı ve iş birliği adına yeni yollar sunarken bireysel ihtiyaçların karşılanmasına da olanaklar sağlamaktadır (Aharony, 2009, s.29). Sosyal bilgiler dersi toplumsal, ekonomik ve politik anlamda oldukça önemli görüldüğünden 21. Yy becerilerini kazandırmaya yönelik etkili öğretim yöntemlerinin kullanılması gerekli görülmektedir (Bahadırtürk, 2025, s.7).

2.5 Eğitimde Kullanılabilecek Bazı Web 2.0 Araçları

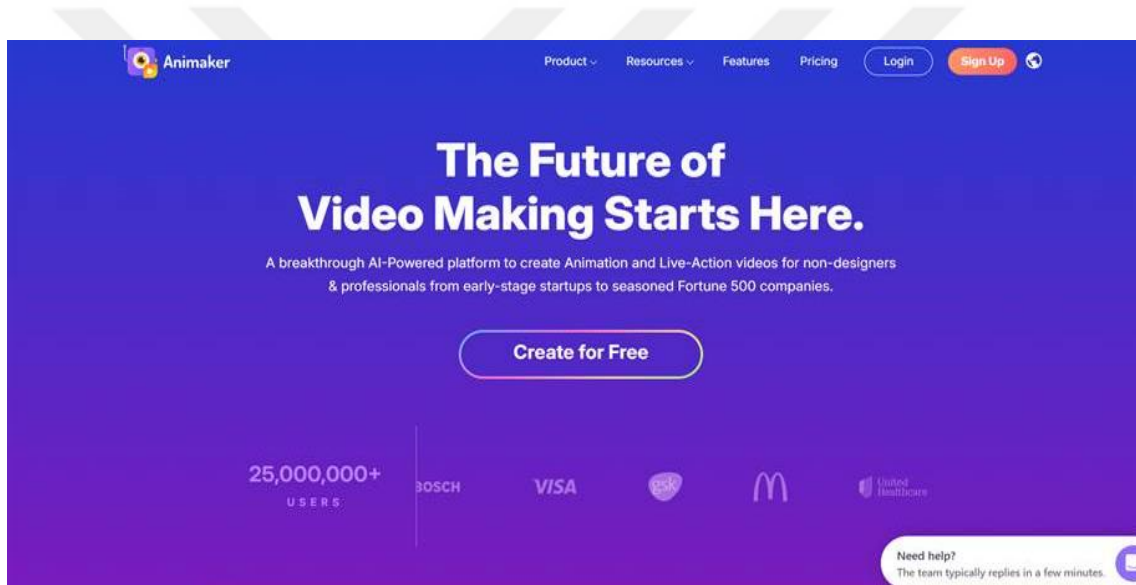
TÜİK verilerine göre Türkiye’de internet kullanan bireylerin oranı %88,8 iken cinsiyete göre kullanım dağılımına bakıldığında erkeklerde %92,2, kadınlarda ise %85,4 olduğu görülmektedir. Türkiye’de hanelerin %96,4’ünün internete erişimi olduğunu verilerde göstermektedir (TÜİK, 2024). Eğitimde fırsat eşitliğinin, yaş, cinsiyet fark etmeksizin eğitimin öneminin ön plana çıktığı günümüz dünyasında teknolojiye dayalı eğitim sistemi doğru kullanıldığında olumlu birçok gelişmeyi beraberinde getirmesi beklenmektedir. Bunun yanı sıra teknoloji ile gelen birçok Web araçları örgün eğitim sürecinin de destekleyici olmaktadır. Geleneksel yöntemlerin rafa kaldırıldığı günümüz eğitim sistemlerinde öğrencilerin ilgisini çekebilecek, daha aktif kılabilen bu uygulamalara oldukça ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Z olarak adlandırılan bu nesil için teknoloji destekli eğitimin çok daha verimli olacağı düşünülmektedir. Çünkü Z kuşağı teknolojiyle doğan, yaşayan ve geliştiren gruba dahil edilmektedir.

Pandemi dönemi beraberinde online eğitim/ online iş gibi kavramları da hayatımıza getirmiştir. Bu süreç içerisinde hayatın olağan akışının devamı için teknolojinin bir zorunluluk haline geldiği de gözler önüne serilmiştir. Eğitim süreçlerinin aksamaması adına teknolojiden faydalanmak kaçınılmaz olmuştur. Yalnız bu süreç bize teknoloji alanındaki donanımsızlığımızı görme fırsatı da sunmuştur. Özellikle öğretmenlerin teknolojiye hâkim olmasının ne kadar önemli olduğu görülmektedir.

Eğitim-öğretim süreçlerinde aktif bir şekilde kullanılabilecek, yaygın ve kullanışlı Web araçlarına örnekler aşağıda sıralanmaktadır.

2.5.1 Animaker

Animasyon oluşturmak için kullanılan bir diğer Web 2.0 uygulamasıdır. Hazır şablonları da bulunmaktadır. Video, sunum yenilikçi ve ilgi çekici videolar hazırlamaya yarayan bir Web 2.0 aracıdır. Kullanımı oldukça basit olduğundan efektleri oluşturmak, etkileşimli öğrenme ortamını oluşturmak adına kullanılabilir (Fajrianti ve Meilana, 2022, s.6632). Ücretli ve üyelik gerektiren bir uygulamadır. Arayüzü sayesinde kullanımı oldukça kolaydır. Yapay zekâ destekli bir uygulama olduğundan içeriği oldukça zengindir (<https://www.animaker.com/> adresinden erişilmiştir).

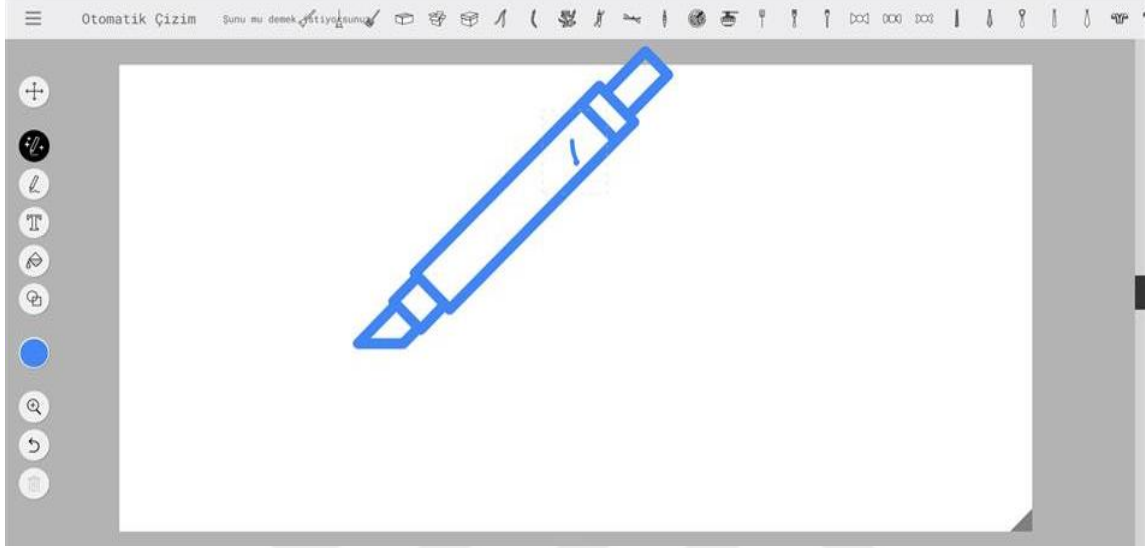

Şekil 2.1: Animaker

2.5.2 Autodraw

Çizim için kullanılabilecek bir uygulamadır. Ücret veya üyelik gerektirmez. Çizimlerinizi düzenlemek veya değiştirmek için fikirler de sunan bir uygulamadır. Yapay zekâ tarafından desteklenen uygulama, çizime eklenen ayrıntıları tanır ve paletinde binlerce seçenek sunar. Örneğin bir araba çizimi yaptığınızda bunu algılayarak binlerce düzgün tasarımla araba çizimi seçeneği sunmaktadır. Ayrıca yeniden çizime ve düzenlemeye de olanak tanımaktadır (Hercigonia, 2025, s.3). Çizimi tamamladıktan sonra indirme ve

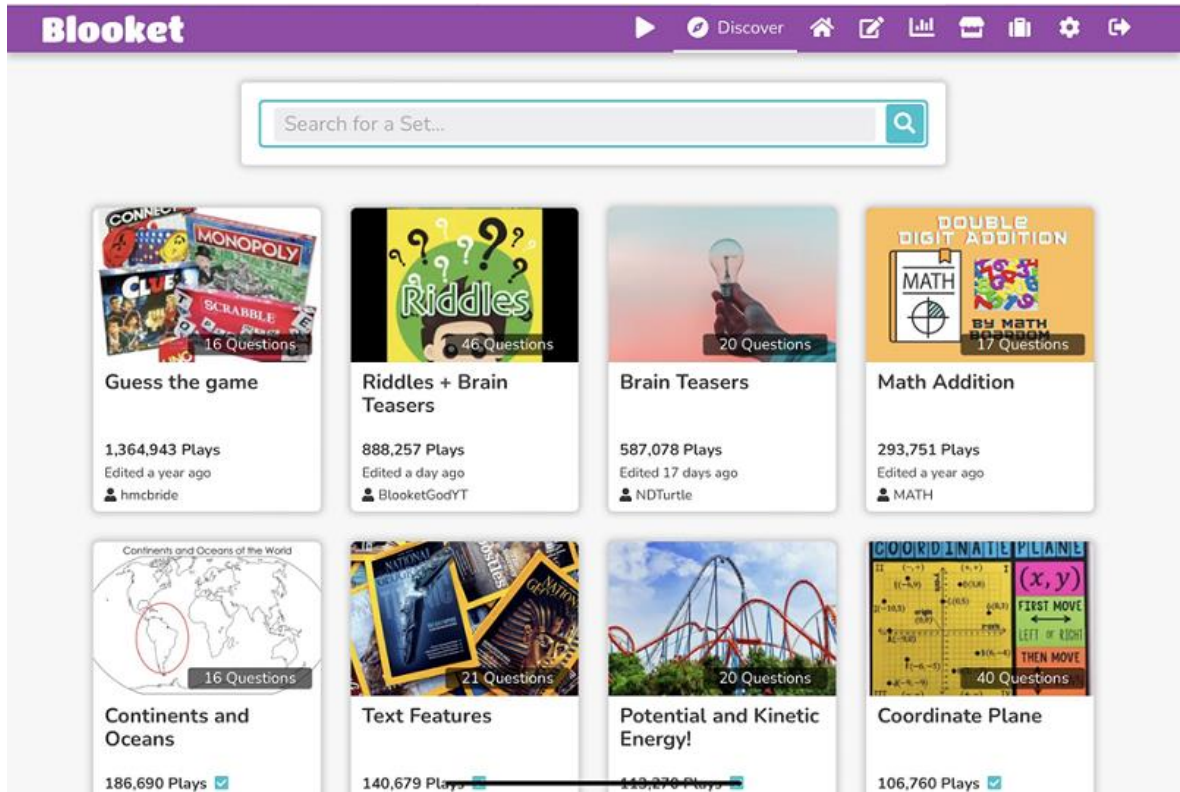
paylaşım yapılabilir. Opsiyonel (boya, yazı tipi, boyut vb.) özellikleri mevcuttur (<https://www.autodraw.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.2: Autodraw

2.5.3 Blooket

Oyun tabanlı öğrenmeye yardımcı bir Web 2.0 aracıdır. Çok sayıda sınav içeriği bulunduğu için kullanımı oldukça kolaydır. Puan tabanlı oyunlar hazırlanabildiği gibi takım oyunları da hazırlanabilmektedir. Eğlenceli, ilgi çekici bir öğrenme ortamı sunmaktadır bu nedenle öğrenme sürecine dair dikkati güdülemeye yarayan ve öğrenme çıktıları artırır. Kullanılabilir bir Web 2.0 aracıdır (Nur'aeni ve Hasanudin, 2023, s.268). Üyelik gerektirmektedir. Ücretli üyelik planında sınırsız erişim ve birçok özellikten faydalanmak mümkündür (<https://www.blooket.com/> adresinden erişilmiştir).

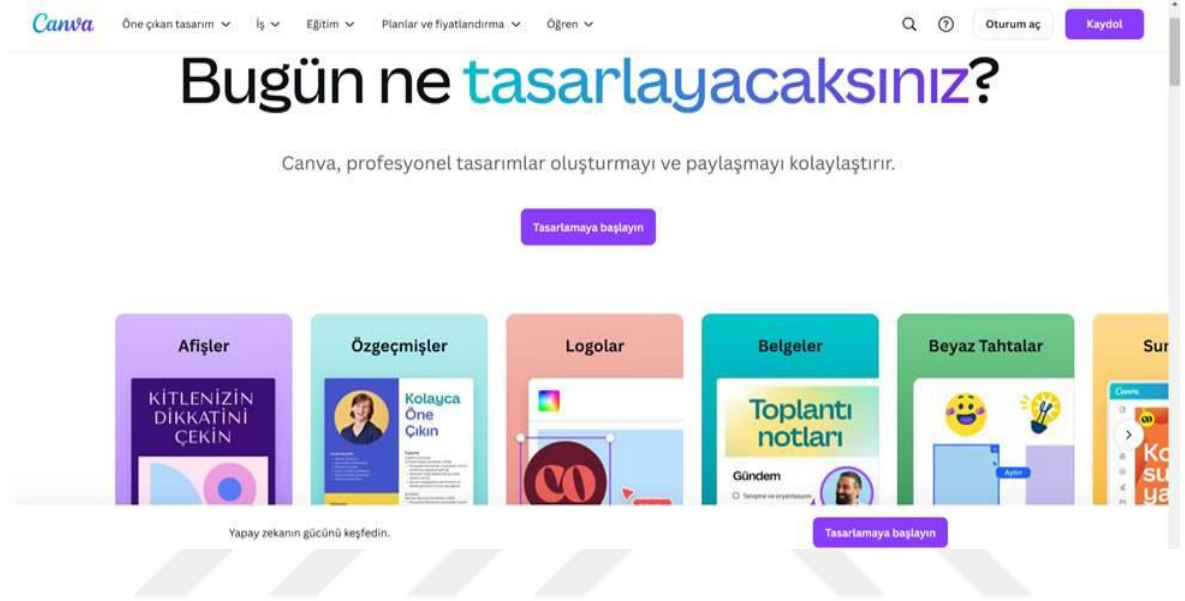

Şekil 2.3: Blooket

2.5.4 Canva

Canva Web tabanlı bir tasarım aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Logo, afiş, sosyal medya grafikleri, sunum, kartvizit, davetiye vb. birçok tasarım türünü içerisinde barındırarak oldukça kullanışlı bir uygulamadır. Hazır şablonlar üzerinden düzenleme yapılabildiği gibi tamamen kendi tasarımlarınızı oluşturmaya da imkân sağlamaktadır. E-posta adresi ile kolayca kayıt yapılabilmektedir. Facebook veya Google hesapları aracılığı ile de direkt giriş yapılabilmektedir. “Yeni tasarım oluştur” veya “Tüm tasarımlarınızı görüntüleyin” seçeneklerinden tasarımlarınıza ulaşabilir veya yeni tasarımlar oluşturulabilir. Sayfa boyutu, metin, yazı tipi, renk ve görseller kişiselleştirilebilmektedir. Ayrıca oluşturulan şablonları yazdırılabilme olanağı sunmaktadır. Hem web sitesi hem de mobil uygulaması bulunan canva her yaştan insanın kullanıp, sevebileceği bir arayüz sunmaktadır (Bucak, 2004, s.44)

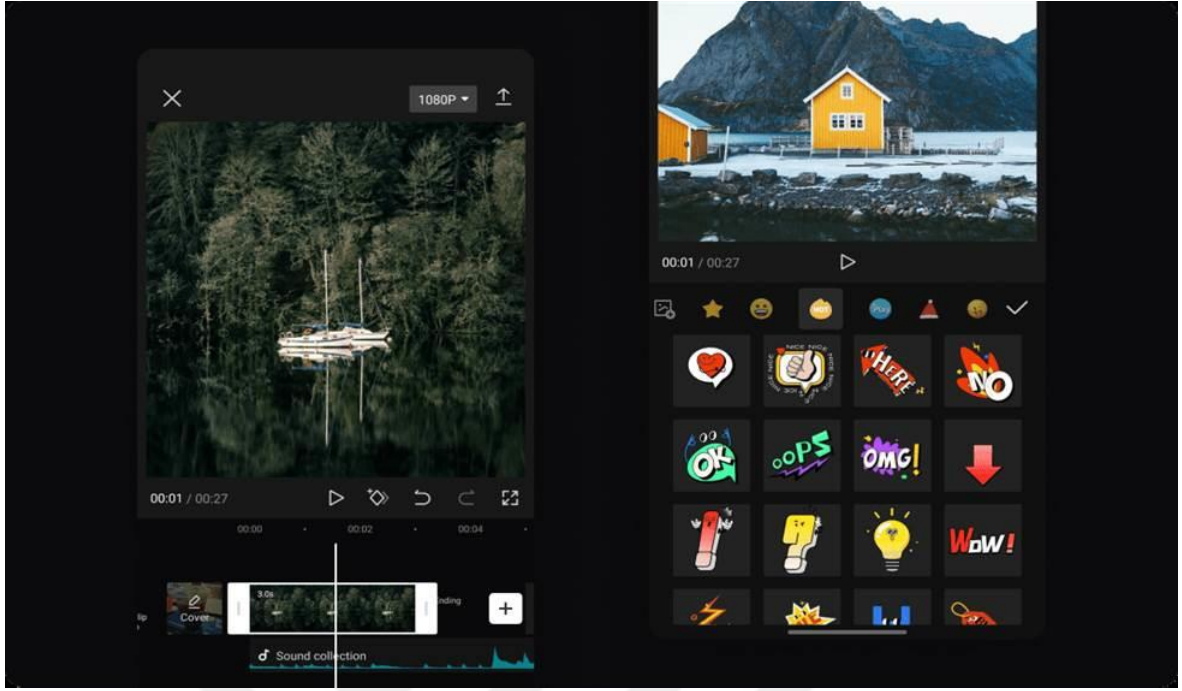
Tamamlanan projeler herkesle paylaşılabilmekte veya indirilebilmektedir. Kolay arayüzü sayesinde tasarım hakkında beceri veya bilgisiz olmayan bireyler içinde oldukça kullanışlı ve kolaydır. Ücretli üyelik halinde birçok sınırsız özelliğe erişme imkânı sağlamaktadır. (https://www.canva.com/tr_tr/?ysclid=mct1sn5f39843655056 adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.4: Canva

2.5.5 Capcut

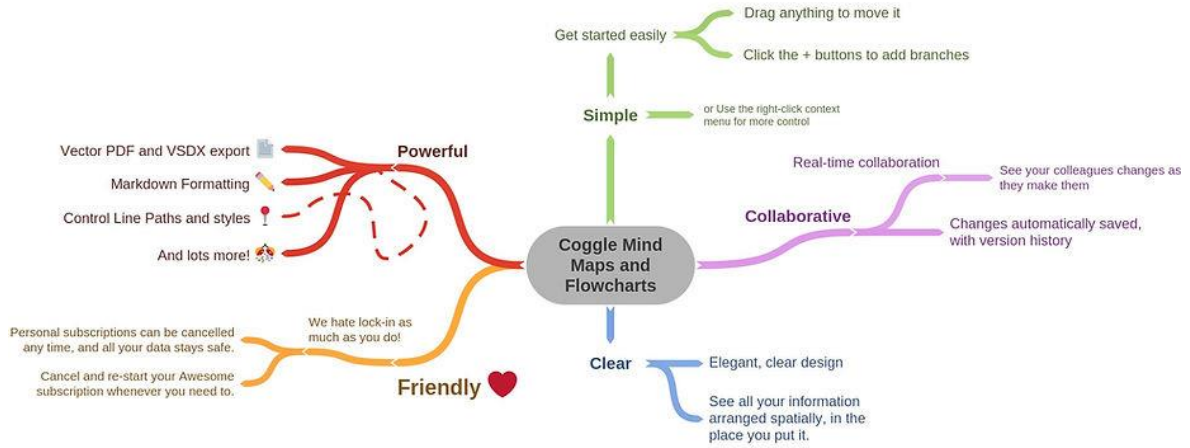
Video, sunum oluşturmak için kullanılan bir uygulamadır. Birçok hazır şablon seçeneği bulunmaktadır. Masaüstü ve mobil uygulaması bulunmaktadır. Ayrıca yeni başlayanlar için kullanımı oldukça kolay ve ilgi çekici efektler, ses, geçiş ve çıkartmalar gibi özellikleri barındırmaktadır (Pahmi, Deng ve Syafwin, 2022, s.42). Ücretli ve ücretsiz kullanıma uygundur. Profesyonel bir şekilde fotoğraf ve videoları editleme, sunuma dönüştürme imkânı sunmaktadır (<https://web-capcut-us.top/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.5:Capcut

2.5.6 Coggle

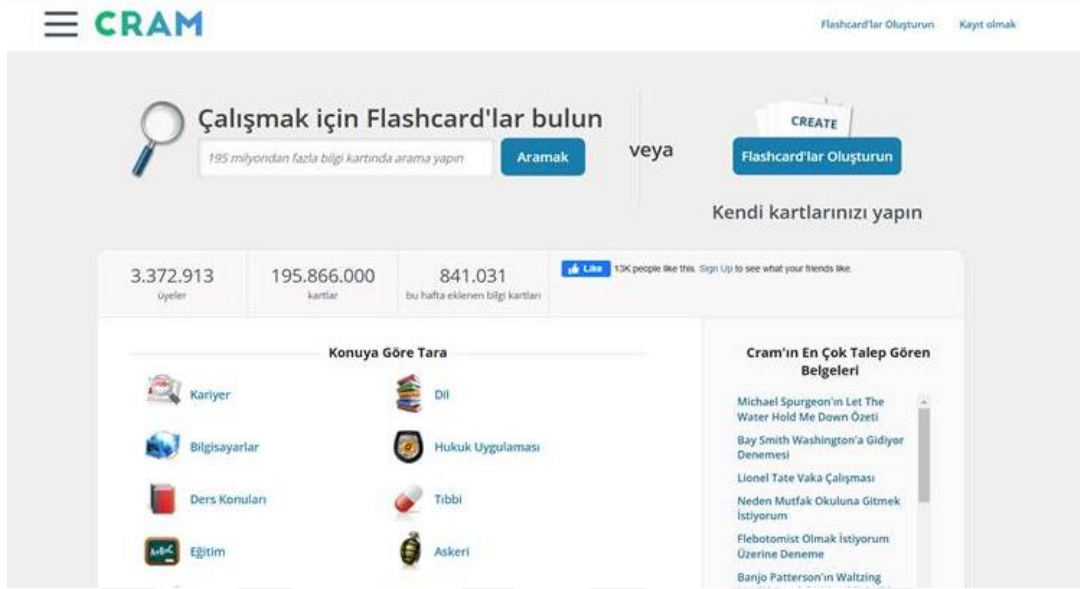
Kavram ve zihin haritaları oluşturmak için kullanılan Web 2.0 araçlarındandır. Zihin harita araçları sayesinde öğrenciler beyin fırtınası yapma imkânı bulurken, kavramları organize etme ve sunumlar oluşturma fırsatı bulmaktadır. Coggle bu uygulamalar içerisinde önemli uygulamalardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır (Maksimenkova, Neznanov, Papushina ve Parinov, 2011, s.2). Ücretsiz bir uygulamadır ve kullanımı oldukça pratiktir. Üyelik gerektirir ve hazırlanan içerikler indirebilmektedir (<https://coggle.it/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.6: Coggle,

2.5.7 Cram

Flash kart oluşturmak için kullanılabilecek bir Web 2.0 aracıdır. Hazır şablon seçeneği de oldukça fazladır. Kullanıcılarına kolaylıkla bilgi kartları hazırlama fırsatı sunmaktadır. Ayrıca sınıf ortamında etkileşimli bir etkinlik fırsatı sunmaktadır (Onbaşılı, 2021, s.222). İndirilebildiğinden çevrimdışı da kullanılabilmektedir. Daha kapsamlı özelliklere erişim sağlamak için ücretli üyelik gerektirmektedir (<https://www.cram.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.7: Cram

2.5.8 Create Vista

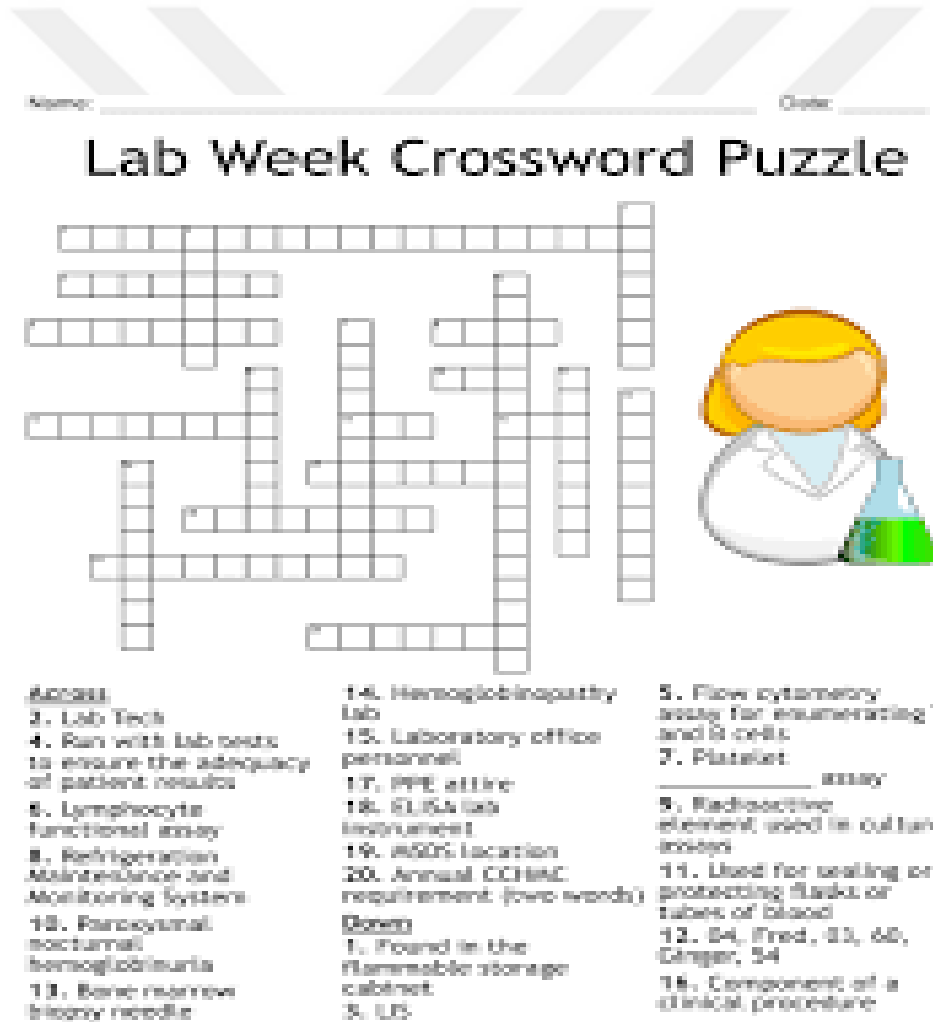
Grafik ve video tasarımı için kullanılabilecek Web 2.0 aracıdır. Hazır birçok şablon seçeneği mevcuttur. Üyelik gerektirmektedir ve ücretli kullanım sağlamaktadır (<https://create.vista.com/tr/create/?ysclid=mct257cwjz521950136/> Adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.8: Create vista

2.5.9 Crosswordlabs

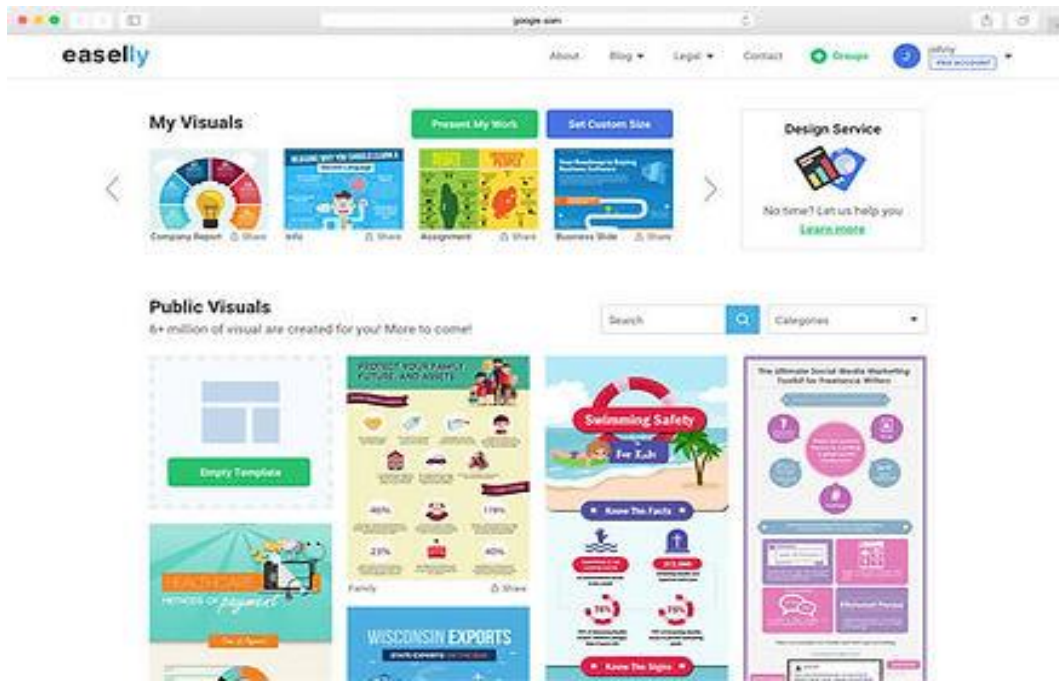
Bulmaca hazırlamak için kullanılan Web 2.0 aracıdır. Üye olmadan da kullanılabilir. Çalışmayı herkese açık bir şekilde yayınlamak veya paylaşmak için üyelik gerektirmektedir. Bu sayede öğrencilerin aktif olması sağlanabilmektedir (Rohmah, Aeni ve Panggabean, 2024, s.62). Hazırlanan bulmacalar link aracılığı ile paylaşılabilir ve çevrimiçi çözülebilir olduğundan öğrencilerin yanıtları kontrol edilebilmektedir. Bulmacaların çıktısı alınabilir (<https://crosswords.brightsprout.com/crossword-puzzle-maker?msclkid=587271585bc61daffe7a1933e2e166f3> adresinden erişilebilir).

Şekil 2.9: Crosswordlabs

2.5.10 Easel.ly

Web 2.0 araçları ile çevrimiçi dünyayı dönüştürme, dinamik bir kullanıcı deneyimi yaşama ve üst düzey bir kullanılabilirliğe dayalı zengin bir etkileşime imkân vermektedir (Polillo, 2012, s.182). Birçok alanda kullanım imkânı sunan Easel.ly uygulaması ile Poster, infografik hazırlamak adına faydalanılabilmektedir. Hazır birçok şablon seçeneği de bulunmaktadır. Üyelik gerektirmektedir (<https://www.easel.ly/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.10: Easel.ly

2.5.11 Educaplay

Ücretsiz kullanılabilen etkinlik oluşturma aracıdır. Ücretli bir şekilde daha fazla özelliğe sınırsız erişim imkânı sağlamaktadır. Bilmece, harita, Boşluk doldurma, bulmaca vb. birçok etkinliği içerisinde bulundurmaktadır. Özellikle dil öğretmenleri, metinleri çeşitli dillerde okuma ve dinleme imkânı sunarken dikte araçları ve diğer etkinlikleri oldukça faydalı olabilmektedir (Taylor, 2018, s.214). Google hesabıyla kolaylıkla üyelik sağlanabilmektedir (<https://www.educaplay.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.11: Educaplay

2.5.12 Edpuzzle

Edpuzzle uygulaması ile internette bulunan herhangi bir video düzenlenebilmekte, ses eklenmekte, videolar içerisinde soru oluşturulabilmekte, notlar eklenebilmektedir. Oluşturulan videoyu öğrencilerin izleyip izlemediğini takip edebilme imkânı da sağlamaktadır. Halihazırda yüklü olan videoların kullanılabileceği gibi çeşitli video uygulamalarının da içerikleri eklenebilmektedir. YouTube gibi uygulamalardan videoları düzenleme imkânı sunmaktadır bunun yanı sıra kullanıcılarına kendi videolarını hazırlama fırsatı da sunmaktadır. İçerik kütüphanesi sayesinde not defteri gibi kullanılabilir (Leu-Timmermann, 2023, s.109). Uygulama İngilizce dilini desteklemektedir. E-posta hesabı ile üyelik kolaylıkla oluşturulabilmektedir (<https://edpuzzle.com/%C2%A0> adresinden erişilmiştir).

Aşağıda, sağlanan makale içeriğinden alınan ve tez yazım kurallarına uygun olarak sayfa numaraları belirtilmiş "Edpuzzle uygulamasına" dair kısımlar yer almaktadır:

Şekil 2.12: Edpuzzle

2.5.13 Emaze

Sunum hazırlamakta kullanılabilen bir Web 2.0 aracıdır. Çok sayıda hazır şablon seçeneği de mevcuttur. Hazırlanan şablonlara çok çeşitli geçiş efektleri eklenerek dikkat çekici sunumlar oluşturmaya imkân sağlamasının yanı sıra, web sitesi oluşturma, blog hazırlama, albüm oluşturma ve kart oluşturma gibi özellikleri de bulunmaktadır (Öztürk, 2024, s.20). Üyelik gerektirmektedir. Ücretli sürümünde sınırsız birçok özelliğe erişim sunmaktadır (<https://www.emaze.com/?ysclid=mct2iuyjle968532871> adresinden erişilmiştir).

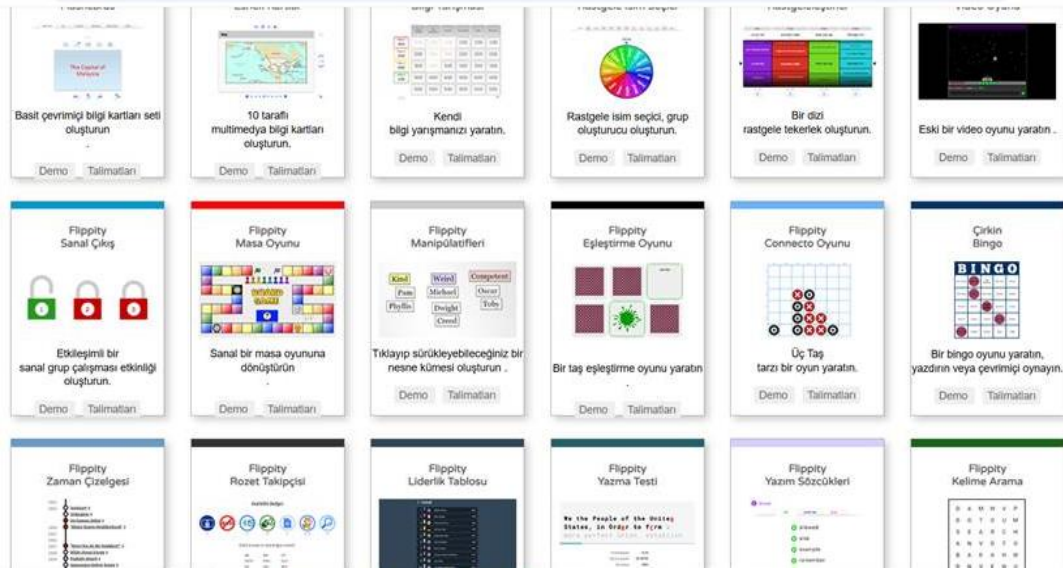

Şekil 2.13: Emaze

2.5.14 Flippity

E- tablolar, kartlar, testle, hafıza oyunları gibi etkinlikleri oluşturmaya yarayan Web 2.0 aracıdır. Kullanıma hazır şablonlar da bulunduğundan seçilen herhangi bir şablonunda kişiselleştirilmesine olanak sağlamaktadır. Basit bir tablodan çok çeşitli eğitici oyun ve etkinlik oluşturmaya imkân sağlamaktadır. Ayrıca bu veriler etkileşimli kaynaklara dönüştürülebilirken, eğitimcilerin çocukların ihtiyaçlarına göre uyarlamasına da olanak sağlamaktadır (Moreira ve Lima, 2023, s.2). Ücretsiz kullanıma uygundur. Google e- tablolar ile çalıştığından dolayı Google hesabı gerekmektedir (<https://www.flippity.net/> adresinden erişilmiştir).

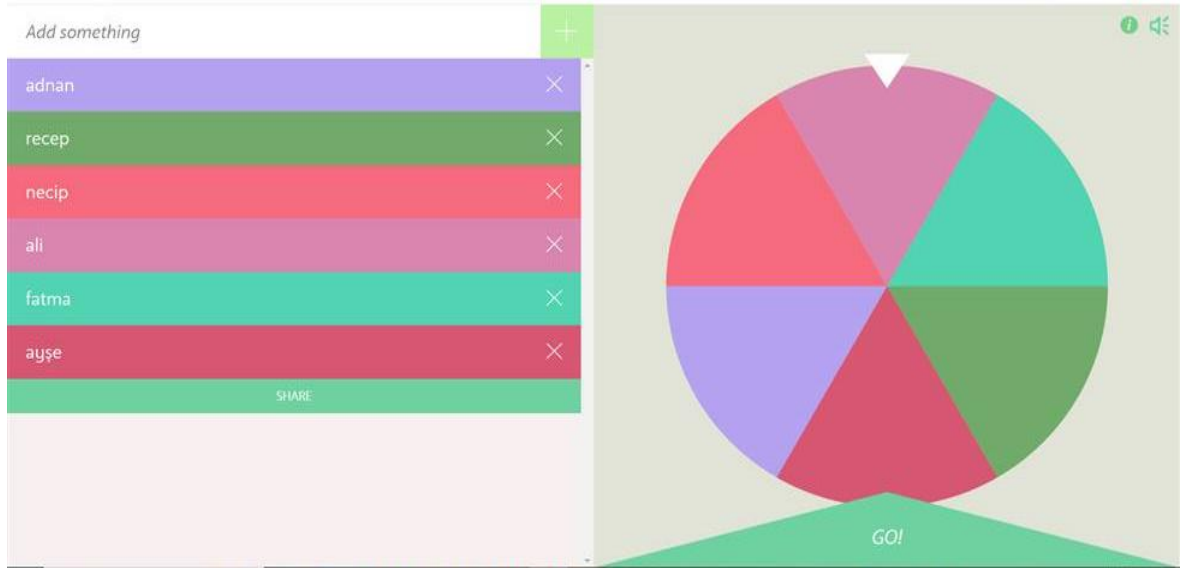
Aşağıda, sağlanan makale içeriğinden alınan ve tez yazım kurallarına uygun olarak sayfa numaraları belirtilmiş "Flippity uygulamasına" dair kısımlar yer almaktadır:

Şekil 2.14: Flippity

2.5.15 Fluky

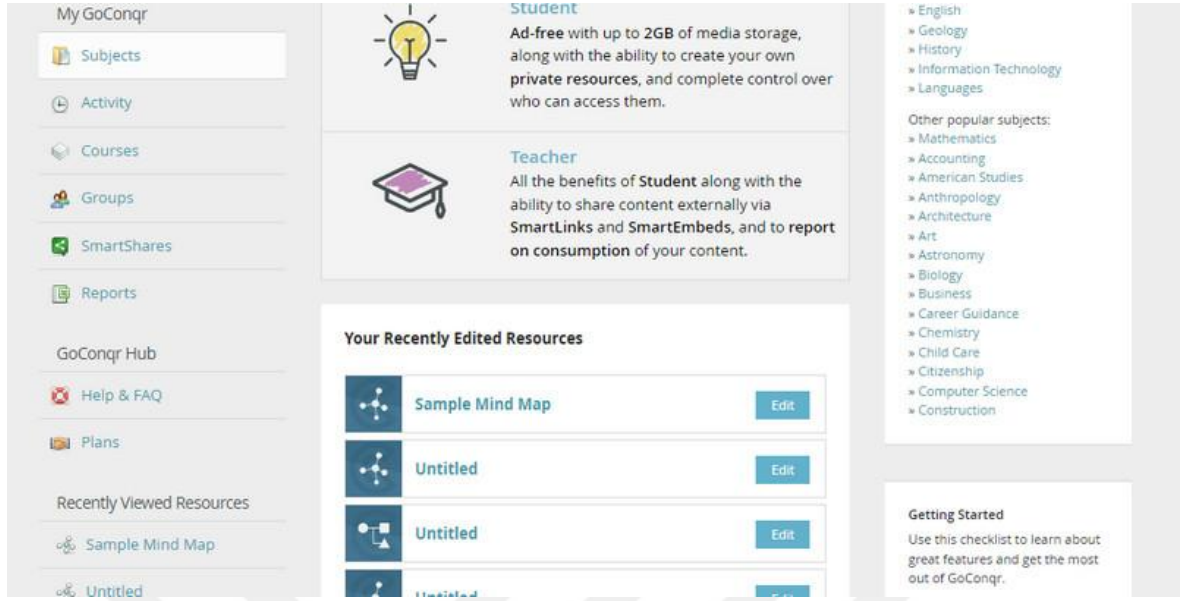
Ücretsiz kullanılabilen bir çark uygulamasıdır. İsimleri ekleyip “Go” yazısına tıklamak yeterlidir. Ders içi etkinliklerde oldukça pratik kullanıma sahiptir (<https://fluky.io/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.15: Fluky

2.5.16 Goconqr

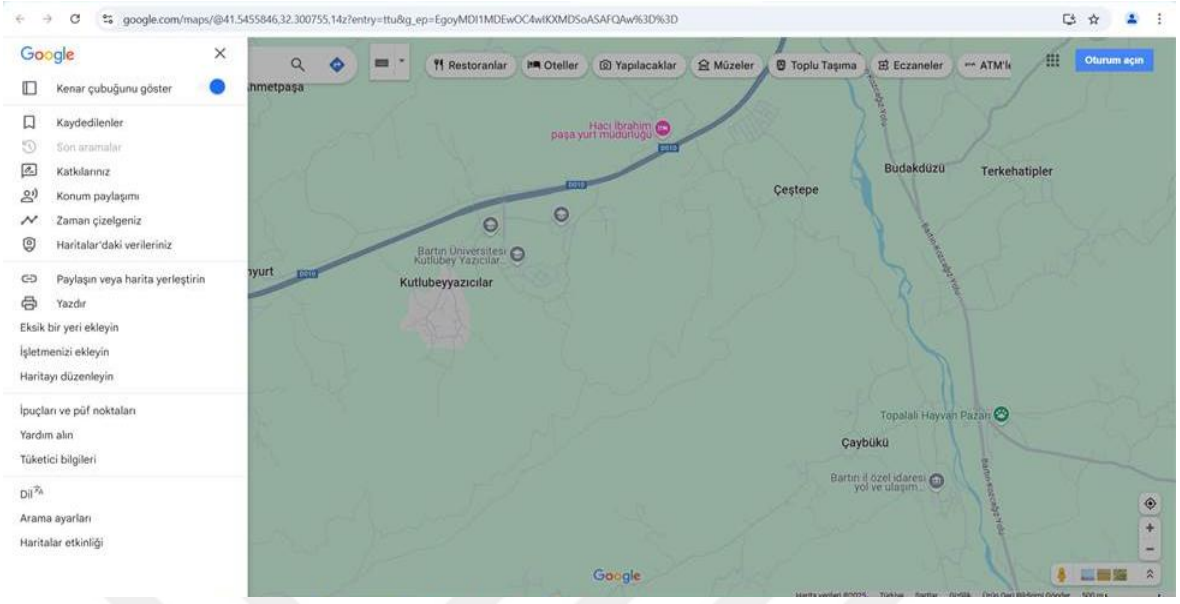
Etkileşimli öğrenme ortamı oluşturmak amacıyla kullanılabilecek bir araçtır. Zihin haritaları, slayt, bilgi kartları, notlar, testler, akış şemaları oluşturulabilmektedir. Ortak kullanım ve paylaşımına açık bir uygulamadır. Özellikle konuların öğretiminde sınav oluşturmak ve konuya ilgi çekmek için kullanılabilmektedir (Ramio ve Paiva, 2017, s.91). Ücretsiz sınırlı kullanıma sahiptir (<https://www.goconqr.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.16: Goconqr

2.5.17 Google Maps

Çevrimiçi harita uygulamasıdır. Ücretsiz kullanım ve üyeliksiz erişime açıktır. Eğitimde kullanımı ile harita okuma becerileri, mekânsal düşünme ve öğrenmeye katılımı arttırmayı sağlamaktadır (Lalotra, Mantry, Pradhan ve Khajuria, 2025, s.3). Coğrafi konular, yer-yön bilgisi, tarihi varlıkların öğretimi gibi konularda kullanışlı bir uygulamadır (<https://www.google.com/maps> adresinden erişilmiştir).

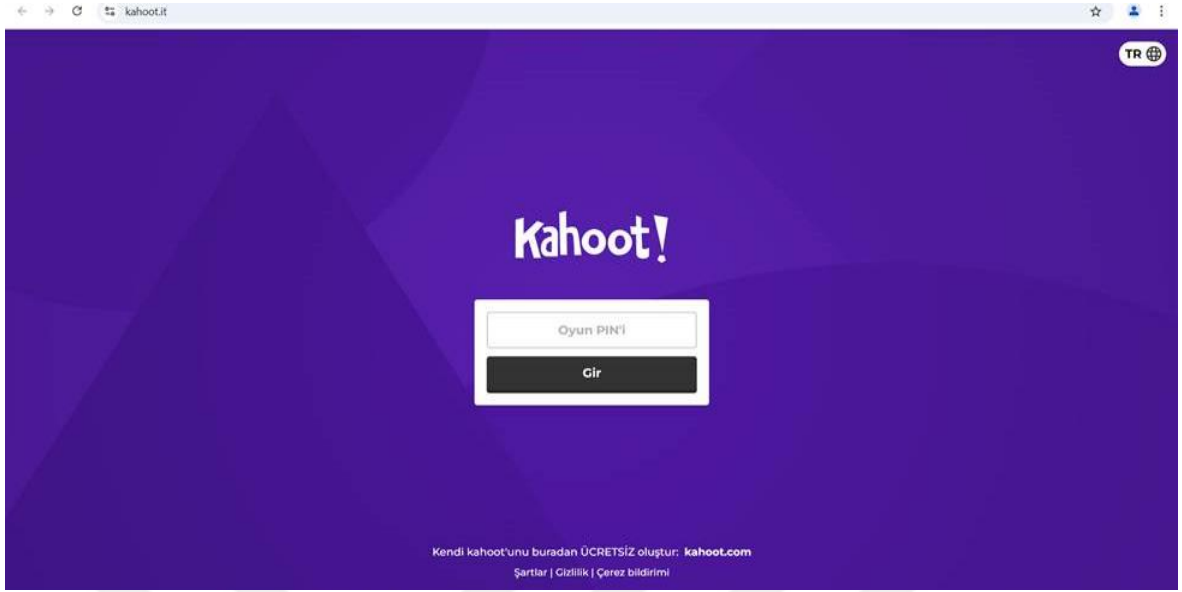

Şekil 2.17: Google maps

2.5.18 Jasondavies

Kelime bulutu oluşturmak için kullanılabilecek bir Web 2.0 aracıdır. Üyelik veya ücret gerekmezsiniz kullanılabilmektedir. Arayüzü oldukça basit olduğundan işlevseldir. Opsiyonel özellikleri de mevcuttur (<https://www.jasondavies.com/wordcloud/> adresinden erişilmiştir).

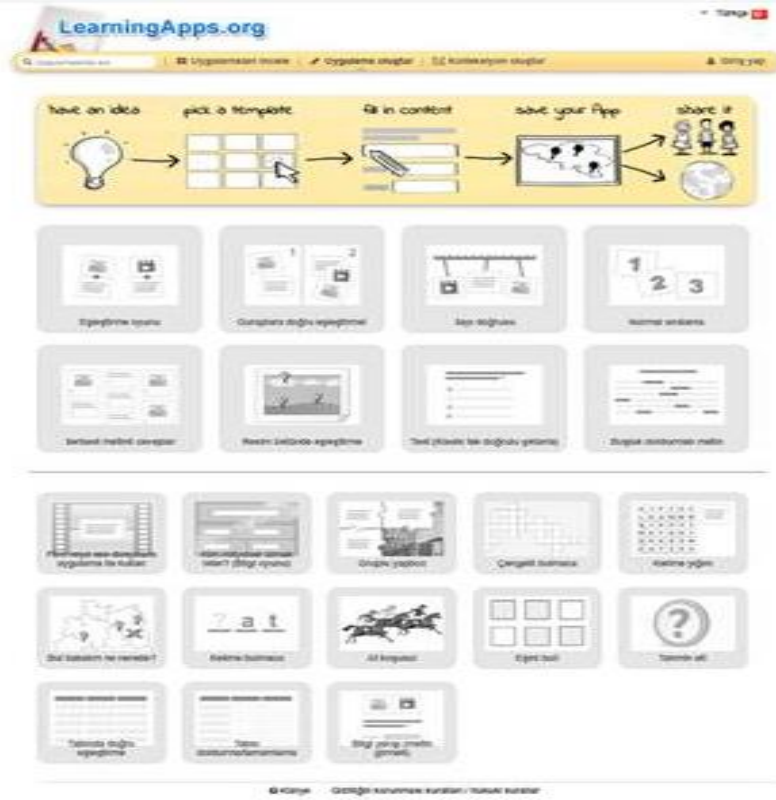

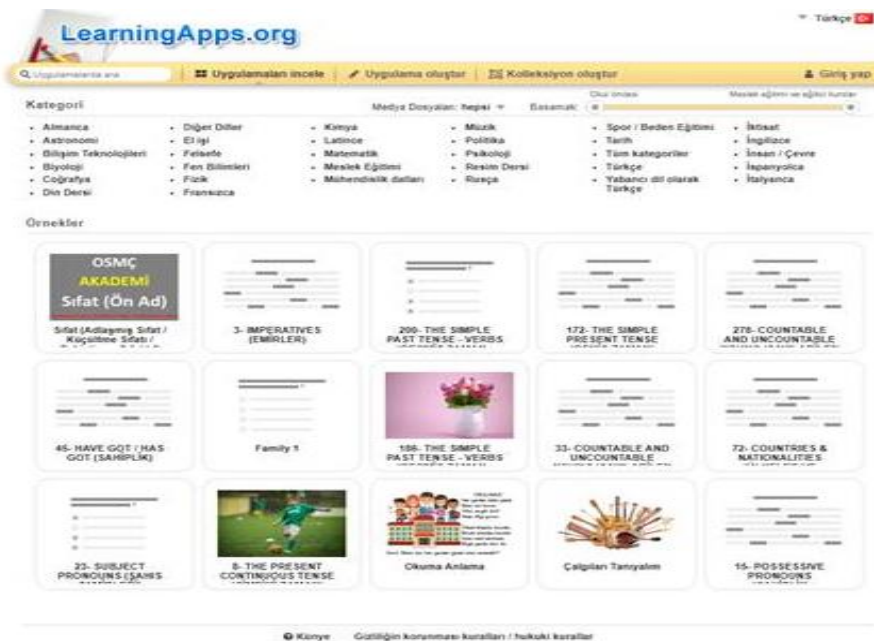
Şekil 2.19: Kahoot

2.5.20 LearningApps

Türkçe dil desteği sağlandığından kullanımı oldukça basit bir uygulamadır. İçerikler oluşturabilir, oluşturulan içerikleri kullanabilir veya içeriklerinizi paylaşabilirsiniz. İnteraktif etkinlikler hazırlamak için oldukça kullanışlı bir uygulamadır. Çeşitli etkinliklerin yanı sıra etkinliklerin ortak bir şekilde düzenlenebilmesi, daha çok kişiyle paylaşılabilir olması, yeniden yorumlaya imkân tanınması gibi birçok avantajı barındırmaktadır (Özcan, 2024, s.32). Birçok oyun ve etkinlik seçeneği bulunmaktadır. Üye olmadan da araçları kullanabilir, etkinlik hazırlayıp paylaşılabilir (<https://learningapps.org/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.20: Learningapps

Şekil 2.21: LearningApps

2.5.21 Mazegenerator

Labirent oluşturmaya yarayan bir Web 2.0 aracıdır. Herhangi bir ücret veya üyelik gerektirmez. Kullanımı oldukça basittir (<https://mazegenerator.net/> adresinden erişilmiştir).

The screenshot displays the Mazegenerator web application interface. At the top, there are several configuration options: 'Şekil: Dikdörtgen' (Shape: Rectangle), 'Stil: Ortogonal (Kare hücreler)' (Style: Orthogonal (Square cells)), 'Genişlik: 20' (Width: 20), 'Yükseklik: 20' (Height: 20), 'İç genişlik: 0' (Inner width: 0), 'İç yükseklik: 0' (Inner height: 0), 'Başlangıç: Tepe' (Start: Peak), and 'Gelişmiş: E: 50, R: 100' (Advanced: E: 50, R: 100). Below these are social media buttons for 'Like' and 'Share', and a 'Yeni oluşturun' (Create new) button. The main section is titled '20x20 ortogonal labirent' (20x20 orthogonal maze) and includes checkboxes for 'Çözüm' (Solution) and 'Çizgiler olarak' (As lines), a 'PDF (A4 boyutu)' (PDF (A4 size)) button, and an 'İndirmek' (Download) button. The central part of the image shows a complex 20x20 orthogonal maze.

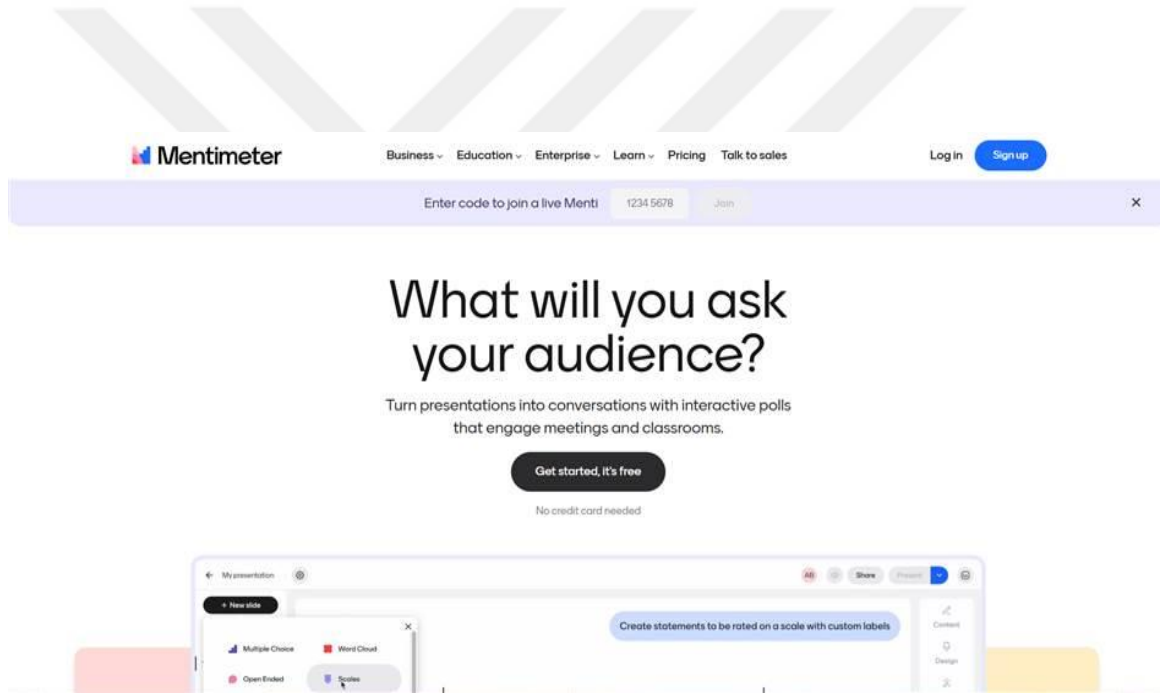
Şekil 2.22: Mazegenerator

2.5.22 Mentimeter

Mentimeter uygulaması ile quiz, sunum, anket, yarışma ve formlar hazırlanabilmektedir. Uygulama ücretli ve ücretsiz kullanım imkânı sunmaktadır. Etkileşimli bir şekilde kelime bulutları, çoktan seçmeli sorular, slayt ve yarışmalar düzenlenebilmektedir. Sınıf kodu paylaşımı sunması sayesinde öğrenciler anlık olarak sisteme girebilmekte ve geri bildirim sağlayabilmektedir (Öztürk, 2024, s.21). Ücretsiz kullanımında slayt, sunum, temel soru tipleri ile ölçme ve değerlendirme testi hazırlamak gibi imkanları sağlamaktadır.

Hazırlanabilecek soru ve sunum sayıları sınırlı olmaktadır. Uygulama ile hazırlanmış olan içerik “present” düğmesi ile başlatılmaktadır. Alınan kod ile izleyiciler mentimeter sitesine girerek içeriğe yanıt oluşturabilmektedir. Görsel sorular hazırlanabilir, grafik ve şekil eklenebilir, cevap istatistikleri görülebilir, kelime bulutu düzenini tahtaya yansıtılabilir bir imkân sunmaktadır.

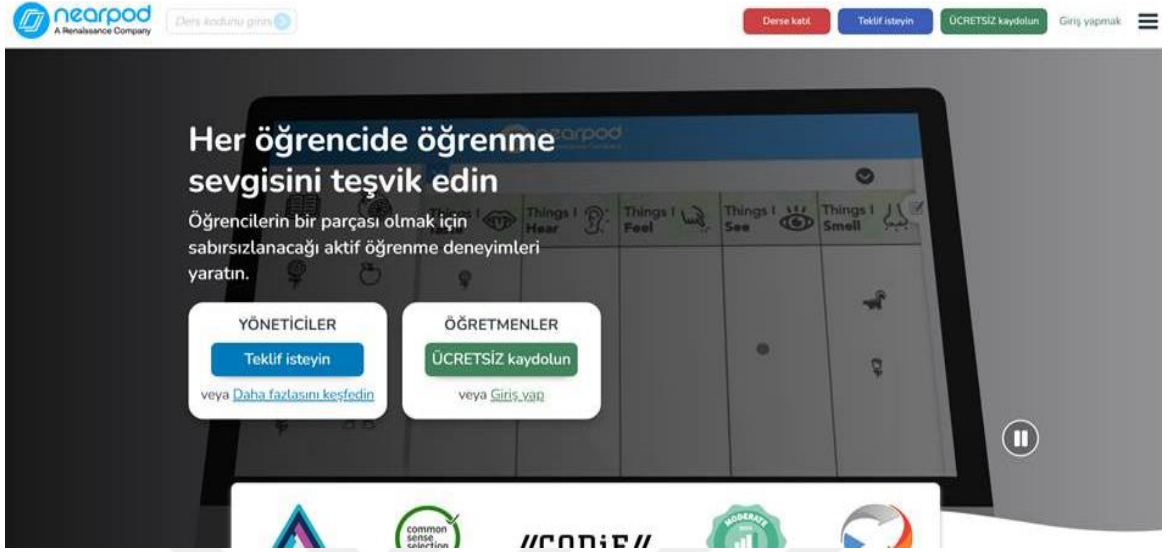
Ücretli versiyonunda ise sınırsız katılımcı ile daha çok içeriğe ulaşma imkânı sağlanmaktadır. Herhangi bir soru veya uygulama sınırı bulunmaksızın kullanılabilir. Uygulama İngilizce dilini desteklemektedir (<https://www.mentimeter.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.23: Mentimeter

2.5.23 Nearpod

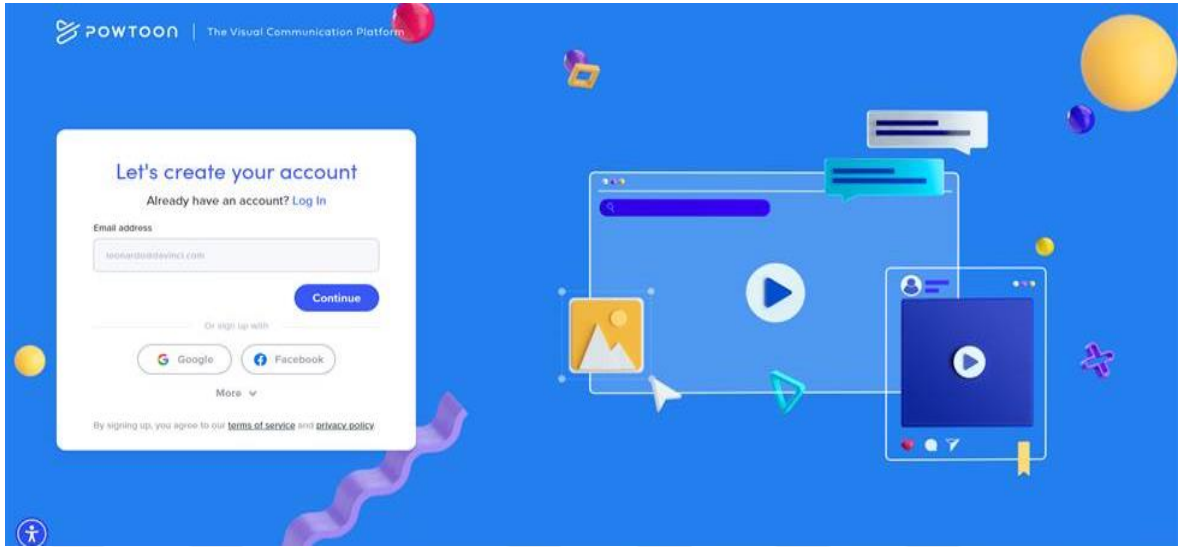
Sunum, video, çizim, ev ödevleri hazırlanabilen bir Web 2.0 aracıdır. Bu uygulama aracılığı ile işlenen derslerin faydalı okuma ve derse motive bir şekilde dahil olmaya olanak sağladığı görülmektedir (Delacruz, 2014, s.63). Hazırlanan içerikler pin kodu ile öğrencilerin erişimine oldukça kolay bir şekilde sunulabilmektedir. Öğretmen-öğrenci olarak üyelik seçenekleri bulunmaktadır (<https://nearpod.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.24: Nearpod

2.5.24 Pawtoon

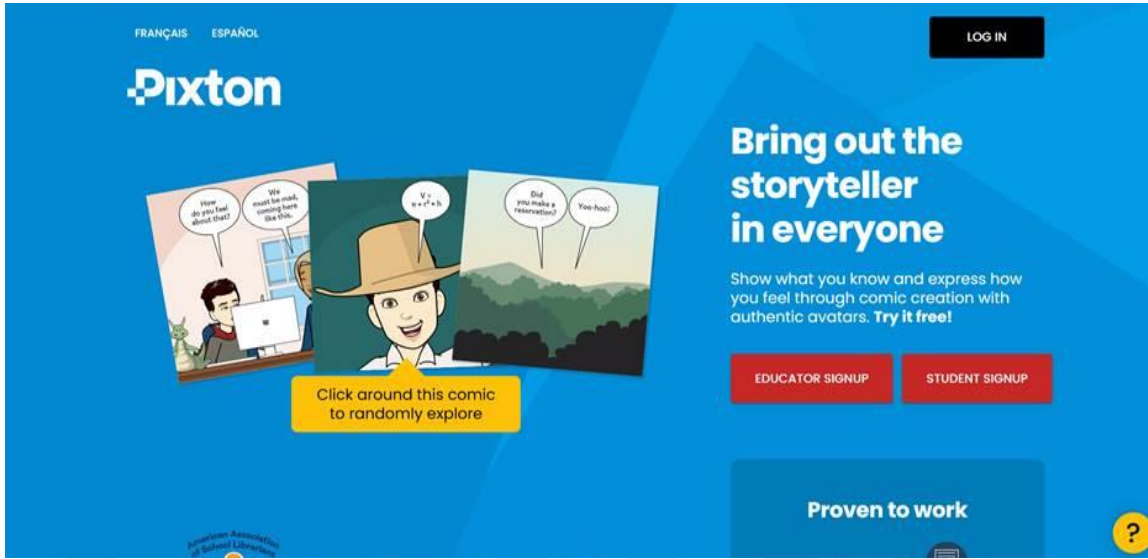
Ücretsiz kullanılabilen fakat üyelik gerektiren bir Web 2.0 aracıdır. Türkçe dil desteği bulunmaktadır. Pawtoon ile amaçlanan ilgili kullanıcıların dikkatini çekecek bilgileri görsel deneyimlere dönüştürmek, ölçülebilir sonuçlara ulaşmayı sağlayabilmektir (Yıldırım, 2024, s.37). Görsel sunumlar, videolar, karakterler, animasyonlar oluşturmaya yarayan zengin içerikli bir araçtır. Ücretli sürümünde ise birçok sınırsız özelliği içerisinde barındırmaktadır (<https://www.powtoon.com/?>. Adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.25: Pawtoon

2.5.25 Pixton

Çizgi roman, animasyon oluşturmak için kullanılan Web 2.0 aracıdır. Nesneler, sahneler, karakterler vb. kişiselleştirilebilir özelliktedir. Pixton uygulaması sayesinde katılımcıların iş birliği, üretkenlik, eleştirel düşünme ve yaratıcılık becerilerinin de gelişmesi beklenmektedir. Çünkü sonsuz sonsuz hikâye olasılıkları yaratmaya olanak tanımaktadır (Trindade, Drullius ve Neide, 2016, s.98). Kolay arayüzü sayesinde her yaştan kullanıcı kolaylıkla kullanabilmektedir. Ücretsiz sınırlı kullanıma sahiptir. Ücretli üyelikte ise öğretmen ve okullara özel fiyatlandırma mevcuttur (<https://www.pixton.com/welcome> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.26: Pixton

2.5.26 Plickers

Etkinlik hazırlamakta kullanılabilecek bir diğer Web 2.0 aracıdır. Live modu ile anlık olarak sınıfta oynanabilmektedir. Öğrencilere dağıtılan karekod kağıtları ile oldukça kolay bir şekilde sınıfta etkinlikler çözülebilmektedir. Her öğrencinin cevabını yalnızca öğretmen görecektir. Öğretmenlerin, öğrencilerini anlama ve ilerlemesini takip etmesi adına gerçek zamanlı veri toplanmasına olanak sağlamaktadır (Chng ve Gurvitch, 2018, s.20). Soruların cevapları tahtaya yansıtılarak yüzde olarak görülebilmektedir (<https://www.plickers.com/library> adresinden erişilmiştir).

Aşağıda, sağlanan makale içeriğinden alınan ve tez yazım kurallarına uygun olarak sayfa numaraları belirtilmiş "Plickers uygulamasına" dair kısımlar yer almaktadır:

Şekil 2.27: Plickers

2.5.27 Poll Every Where

Çevrimiçi anket oluşturmaya yarayan, doğrudan yanıtların alınabildiği bir Web 2.0 aracıdır. Öğretmenlerin öğrencilerine internet aracılığıyla soru sormasına olanak tanımaktadır. Bu sayede yanıtlar toplanmakta ve gerçek zamanlı olarak görüntülenebilmektedir (Shon ve Smith, 2011, s.237). Üyelik gerektirmektedir (<https://www.polleverywhere.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.28: Poll every where

2.5.28 Popplet

Zihin haritası oluşturmakta kullanılan bir Web 2.0 aracıdır. Görünümü özelleştirmek adına birçok özelliği sunmaktadır. Fikir ve kavramları organize etmeyi kolaylaştırmanın yanı sıra beyin fırtınası ve projeler üzerinde iş birliği yapılmasına olanak sağlamaktadır (Hopkyns ve Nicoll, 2013, 43). Üyelik gerektirmektedir (<https://www.popplet.com/> adresinden erişilmiştir).

Aşağıda, sağlanan makale içeriğinden alınan ve tez yazım kurallarına uygun olarak sayfa numaraları belirtilmiş "Popplet uygulamasına" dair kısımlar yer almaktadır:

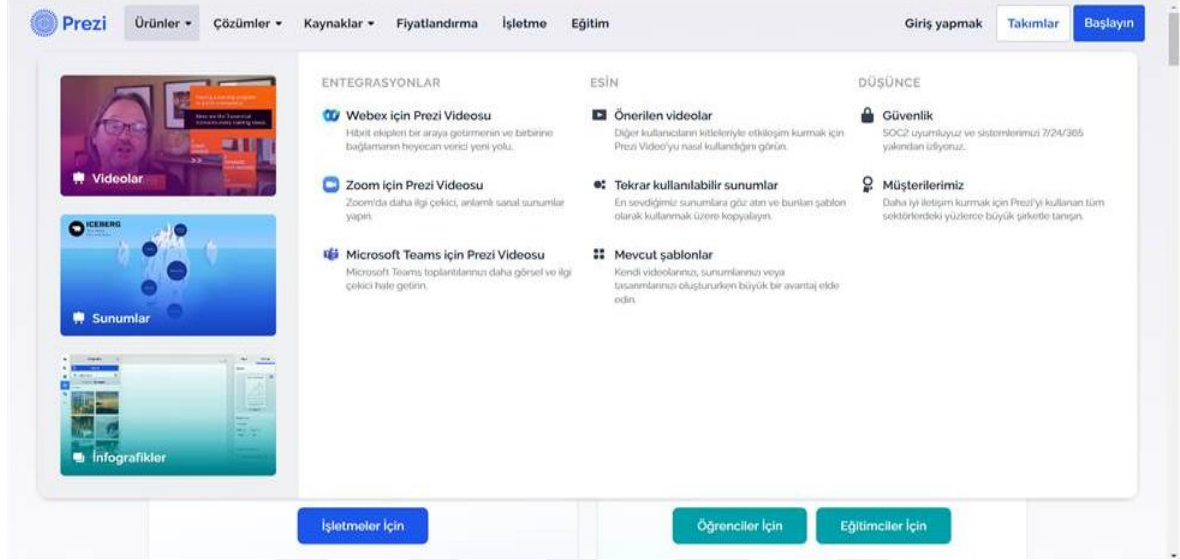

Şekil 2.29: Popplet

2.5.29 Prezi

Dil seçenekleri de mevcut olan sunum araçlarından birisidir. Sunumlara internet üzerinden erişebilme desteği ile herhangi bir yerde ve zamanda düzenlenebilir bir bağlantı ile görüntülemeye olanak tanımaktadır (Strasser, 2014, s.95). Ücretsiz kullanımı da mevcuttur.

Hazır şablon seçenekleri de bulunmaktadır. Yazdırılabilir özelliği de bulunmaktadır (<https://prezi.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.30: Prezi

2.5.30 Puzzel.org

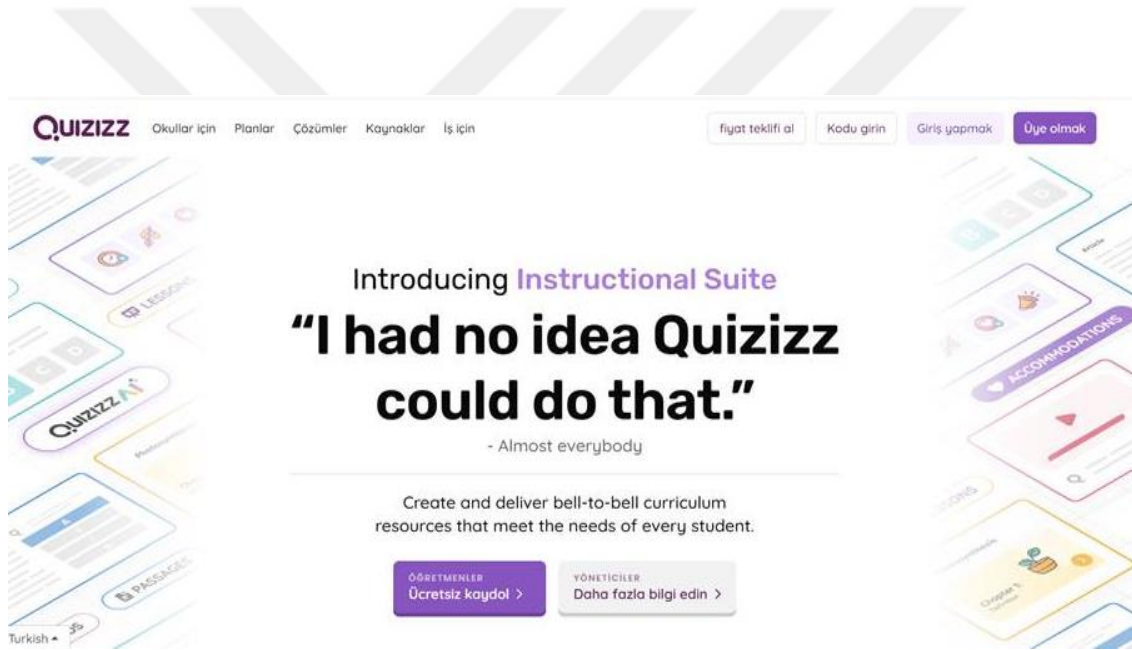
Üyelik gerektiren, ücretsiz bir şekilde de kullanılabilen Web 2.0 aracıdır. Bulmaca tarzında oyun ve etkinlikler hazırlamak için kullanılmaktadır. Hazır şablon içeriği bakımından oldukça zengindir (<https://puzzel.org/en> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.31: Puzzel.org

2.5.31 Quiziz

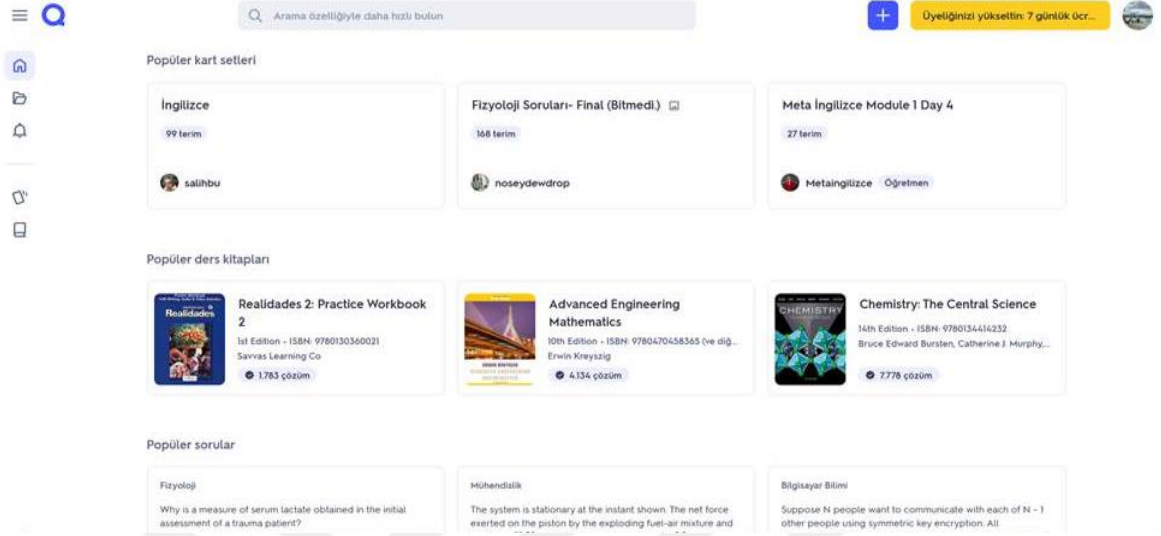
Ölçme değerlendirme aşamasında kullanılabilecek, grup etkinlikleri adına da kullanışlı bir Web 2.0 aracıdır. Anket, Quiz, sınav gibi değerlendirme etkinlikleri hazırlanabilmektedir. Sorular içerisinde geri dönüt verme imkânı sağlamaktadır. Oyunlaştırılmış değerlendirme seçenekleri ile öğrencilerin aktif bir şekilde katılımını sağlamasının yanı sıra anında dönüt vermeye de olanak tanımaktadır (Değirmenci, 2021, s.2). Yazdırılabilir özelliği de olduğundan hazırlanan değerlendirme ölçeklerinin çıktısı alınabilmektedir (<https://wayground.com/?ref=infernosites&lng=en> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.32: Quiziz

2.5.32 Quizlet

Flash Kart uygulamasıdır. Ücretsiz sınırlı erişim sağlanırken ücretli bir şekilde sınırsız erişim seçeneği ile kullanılabilmektedir. Hazırlanan bilgi kartları ve çalışma setleri ile öğren, hecele, yaz, eşleştir vb. çeşitli metotları sunmaktadır (Bueno-Alastuey ve Nemeth, 2022, s.1409). Hazır şablon seçenekleri mevcuttur. Dil seçenekleri de eklenmiştir (<https://quizlet.com/tr> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.33: Quizlet

2.5.33 Renderforest

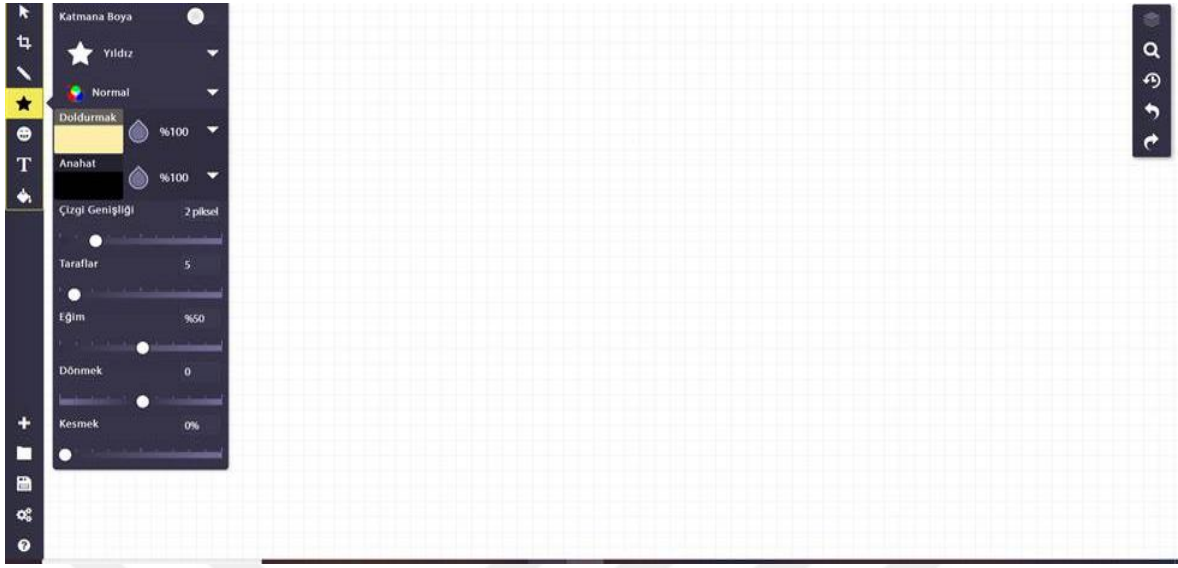
Üyelik gerektiren bir uygulamadır. Video, sunum hazırlamak için kullanılan bir Web 2.0 aracıdır. Eğitimde renderforest aracının kullanımı ile eleştirel düşünme becerisinin gelişmesine katkı sağladığı görülmektedir (Tumangger, 2023, s.70). Yapay zekâ destekli bir uygulamadır (<https://www.renderforest.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.34: Renderforest

2.5.34 Sketch

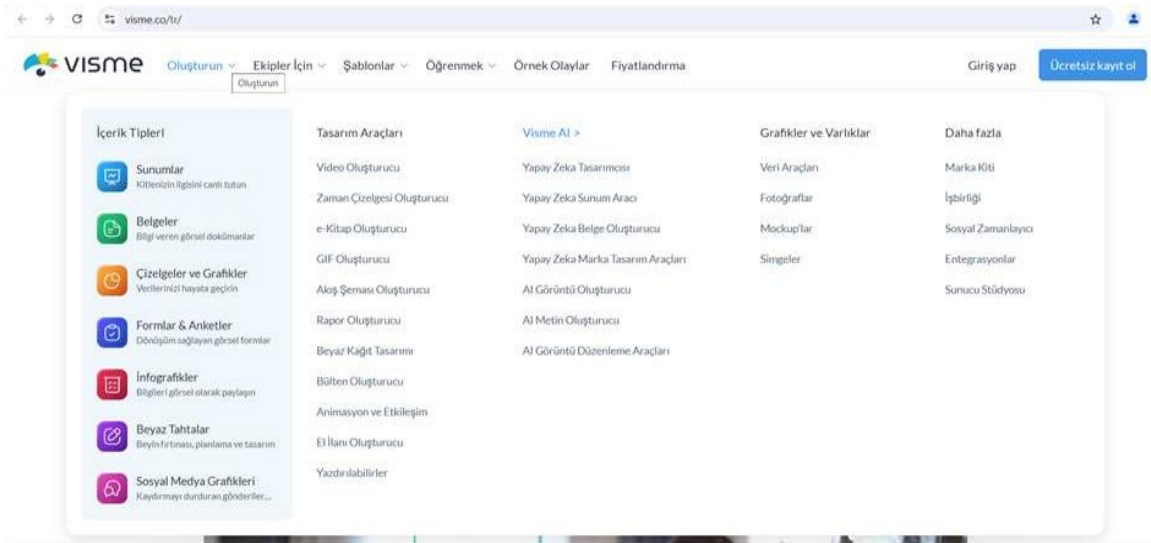
Kullanımı oldukça basit bir çizim, tasarlama aracıdır. Muhasebe, mimarlık, matematik, tasarım alanlarında kullanımı oldukça yaygındır. Sosyal Bilgiler dersi içerisinde kroki çizimi gibi birçok alanda faydalanılabilmektedir. Renk, boyut, yazı stili özelleştirilebilirken tasarımları indirme, paylaşma gibi olanaklar da sağlamaktadır. Türkçe dil seçeneği mevcuttur. Üyelik gerektirmeden kullanılabileceği gibi ücretli ve premium olarak da kullanımı vardır (<https://www.sketch.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.35: Sketch

2.5.35 Visme

İnfografik, harita, rapor, liste, sunum vb. birçok içerik hazırlanabilmektedir. Hazır birçok şablon seçeneği mevcuttur. Ücretsiz üyelik sağlanabilirken, ücretli bir şekilde sınırsız erişimi kullanıma açıktır (<https://www.visme.co/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.36: Visme

2.5.36 Wheel Of Names

Wheelofnames bir çarkıfelek uygulaması olarak kullanılmaktadır. Dil seçenekleri bulunmaktadır. Üye olmadan çok rahat kullanım imkânı sağlamaktadır. İndirme, paylaşma, özelleştirme seçenekleri bulunmaktadır. Ders içerisinde aktif katılımı sağlamak amacıyla rastgele isim seçiminde veya etkinlik oluşturmak amaçlı kullanılabilir. Arayüzü kullanımı oldukça basit olacak şekilde tasarlanmıştır (<https://wheelofnames.com/> adresinden erişilmiştir).

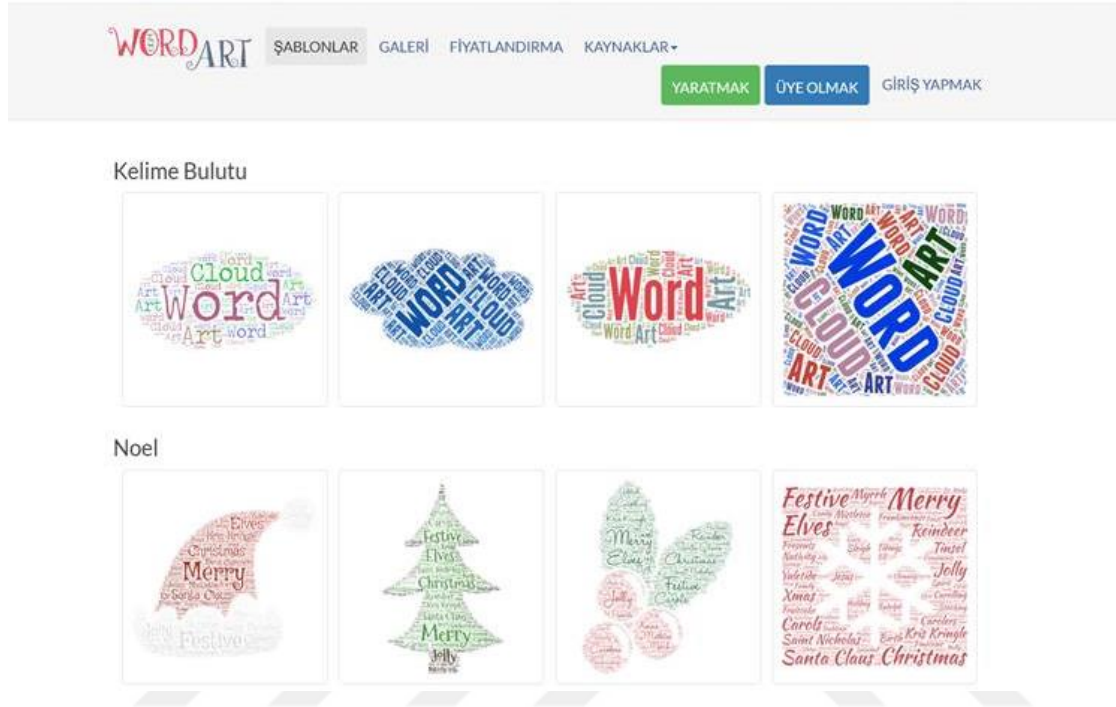

Şekil 2.37: Wheel of names

2.5.37 Wordart

Kelime bulutu oluşturmak için kullanılabilecek bir Web 2.0 aracıdır. Kelime bulutu, kelime kolajı olarak da bilinmektedir (Aslan, 2025, s.28). Yazdırılabilir, paylaşılabilir özellikleri mevcuttur. Sınırsız sayıda, renk ve şekilde kelime bulutları

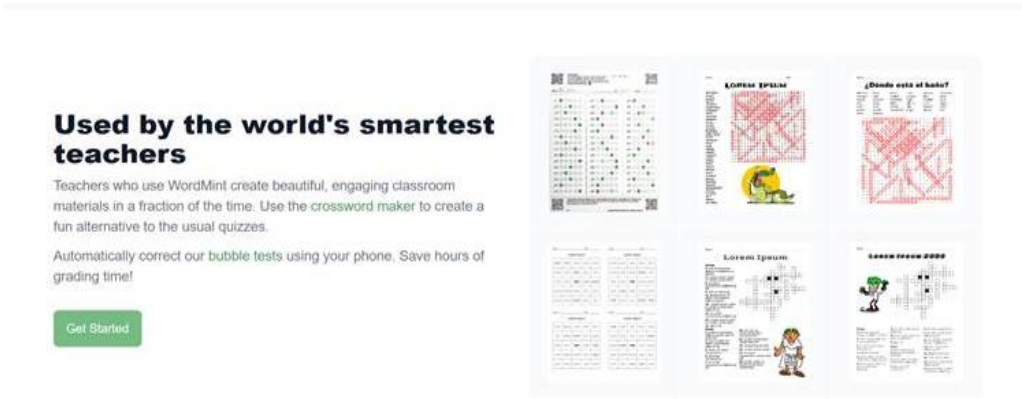
oluşturulabilmektedir. Ücretsiz bir şekilde kullanılabilmektedir (<https://www.makewordart.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.38: Wordart

2.5.38 Wordmint

Çeşitli dil etkinlikleri, eşleştirme, anagram ve bulmaca seçeneklerini içerisinde barındıran bir Web 2.0 aracıdır. Arayüzü sayesinde kullanımı oldukça basittir. Hem çevrimiçi hem yazdırılabilir özelliğe sahiptir (<https://wordmint.com/> adresinden erişilmiştir).

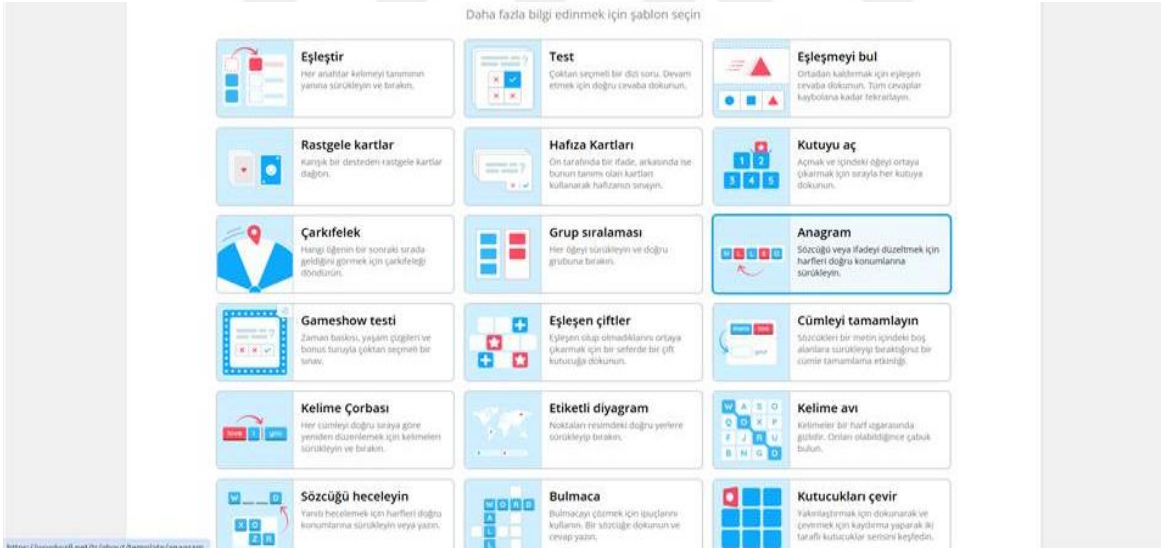
Şekil 2.39: Wordmint

2.5.39 Wordwall

Wordwall uygulaması ile hem interaktif hem de yazdırılabilir etkinlikler tasarlanabilmektedir. 2008 yılında Birleşik Krallık'ta bir İngilizce öğretmeni tarafından başlangıçta fiziksel kelime kartlarına bir alternatif olarak düşünülerek hazırlanmıştır. Zamanla çok daha çeşitli özellik ve eklemeler yapıldığı görülmektedir (Moorhouse ve Kohnke, 2024, s.235). Örneğin çeşitli etkinlik şablonları arasında içerik seçilerek etkinlikler hazırlanabilmektedir. Quiz, bulmaca, labirent, eşleştir vb. birçok etkinlik içerisinde mevcut bulunmaktadır. Etkinlikler oluşturulduktan sonra da farklı şablonlara tek bir tıkla geçirme imkânı sağlamaktadır. Daha önce yapılan ve kullanım amacıyla paylaşılan etkinliklerde hazır bir şekilde kullanılabilmektedir. Görsel, grafik, şablon, yazı stili gibi birçok özellik kullanımdadır. Oyunlara süre, kişi, soru sayısı gibi müdahalelerde bulunmak mümkün olmaktadır. Öğrencilere ödev formatında etkinlikler vermek içinde olanaklar bulunmaktadır. Her öğrencinin sonucu kaydedildiğinden takip açısından oldukça faydalı bulunmaktadır. Kullanıcılar oluşturdukları etkinlikleri herkese açık yaparak kullanıma sunabilmektedir. Çeşitli video uygulamalarından (YouTube, Vimeo) videolar eklenebilmektedir. Ücretsiz üyelikte sınırlı erişim sunarken ücretli üyelikte sınırsız faydalanılabilmektedir (<https://wordwall.net/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.40: Wordwall

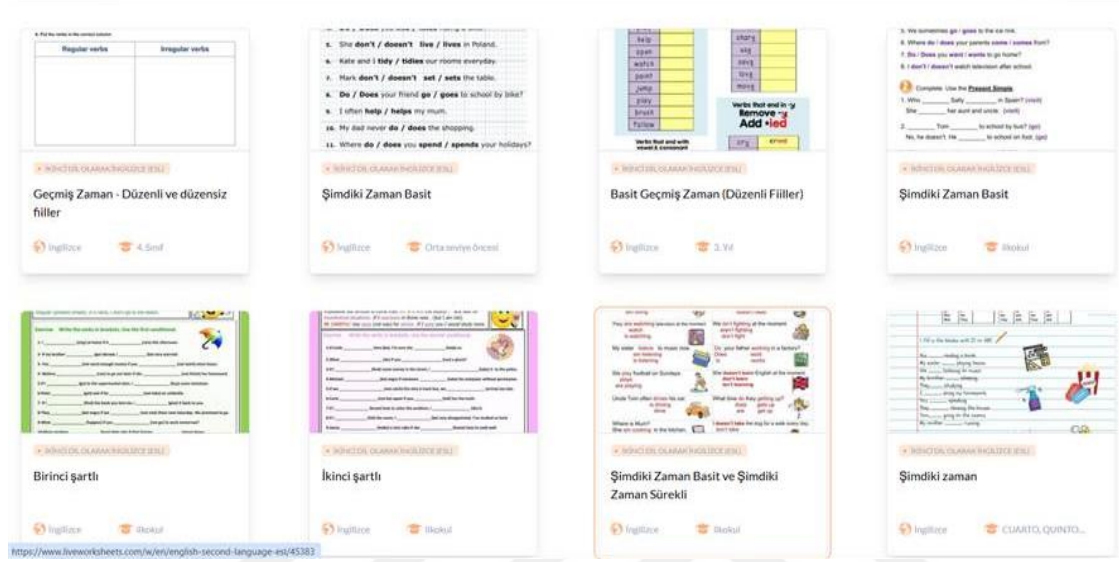

Şekil 2.41: Wordwall

2.5.40 Worksheets

Ücretsiz ve çevrimiçi bir şekilde pdf, png, jpeg dosyalarını etkileşimli bir çalışma sayfasına dönüştürerek etkinlikler hazırlanabilmektedir. Hazırlanan sayfalar link halinde paylaşılabilmektedir. Videolar, sürükle bırak oyunları, çoktan seçmeli testler, eşleştirme

gibi birçok etkinliği hazırlamaya imkân sağlamaktadır (<https://www.education.com/resources/worksheets/> adresinden erişilmiştir).

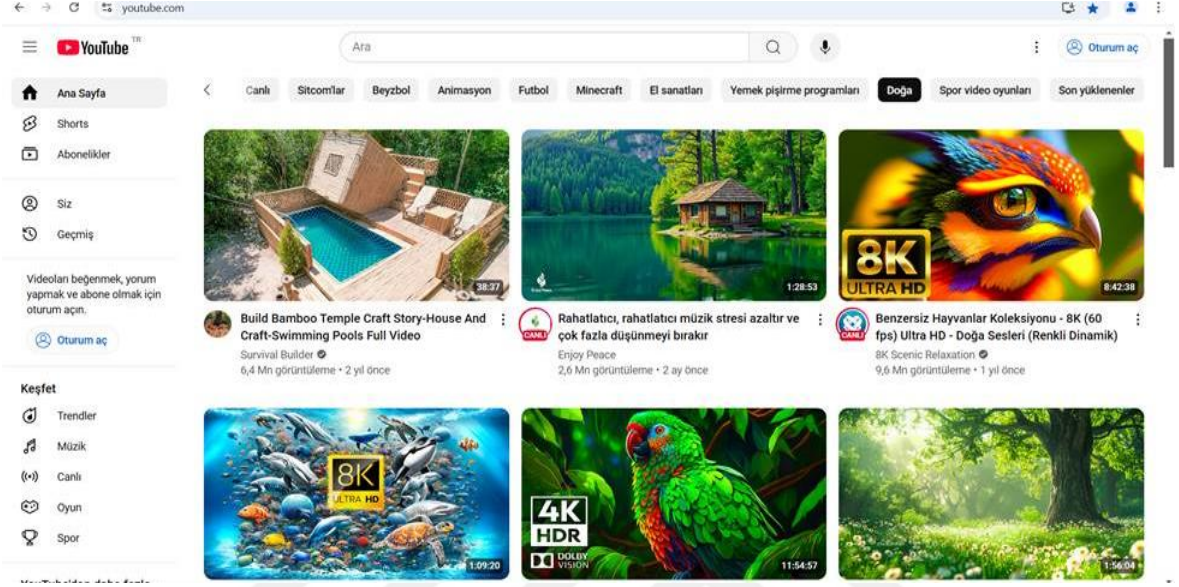

Şekil 2.42: Worksheets

2.5.41 YouTube

Popüler kültürün en yaygın kullanılan Web araçlarının başında gelmektedir. YouTube sadece video paylaşımı ile değil gelir elde etme aracı olarak kullanıldığı da görülmektedir. Kullanıcıları bir kanal, profil oluşturarak veya herhangi bir hesap açmadan giriş yapabilmektedir. YouTube aracılığı ile paylaşılan videolar izlenebilmekte, yorum yapıp paylaşılabilmektedir. Bunların yanı sıra reklam, bağış gibi özellikleri ile maddi kazanç elde edilebilmektedir. Canlı yayınlar açılabilen, klasörler oluşturulabilmektedir. YouTube aracılığı ile öğrenciler konuları hem görsel hem işitsel takip edebilmekte, sunum hızını kendi isteklerine göre ayarlayabilmektedir. Gerekli yerde dondurmak, başa sarmak veya atlamak mümkün olduğundan kişisel öğrenme ortamınızı kendi ihtiyaçlarınız doğrultusunda ayarlayabilme fırsatı sunmaktadır. Eğitimde, alanında uzman kişileri izleme fırsatı sunarken hem görsel hem işitsel öğrenme olanağı da tanımaktadır. Bunun yanı sıra öğrencilere kendi videolarını oluşturarak yaratıcılık becerilerini geliştirebilme olanağı sunmaktadır (Srinivasacharlu, 2020, s.22). Ücretsiz kullanılabildiği gibi ücret ile üyelik

oluşturan premium üyelere bazı haklar tanınmaktadır (reklamsız izlemek, indirmek vb.) (<https://www.youtube.com/> adresinden erişilmiştir).

Şekil 2.43: YouTube

2.9 Literatür Taraması

Konu ile ilgili çalışmalar ele alındığında, kronolojik sıralaya göre önce ülkemizde yapılan çalışmalara sonra da yurt dışında yapılan çalışmalara değinilmiştir.

2.9.1 İlgili Ulusal Çalışmalar

Avcu (2024), yarı deneysel desenden faydalandığı çalışmasını Elâzığ merkezinde bir ortaokulda 7. Sınıf öğrencilerine uygulamıştır. Web 2.0 araçlarının derse yönelik etkisini incelemek amaçlanmaktadır. Araştırma sonucunda Sosyal Bilgiler dersi “Kültür ve Miras” öğrenme alanında Web 2.0 araçlarının kullanımının deney grubunda olumlu etkiler bıraktığını, dersin monotonluğunu azalttığı, motivasyon ve başarının ise arttığını gözlemlemiştir.

Bucak (2024), “Web 2.0 araçlarının Sosyal Bilgiler dersinde kullanımının öğrencilerin akademik başarı ve dijital okuryazarlık becerilerine etkisi” adlı çalışmasını ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel tasarım ile yürütmüştür. Şanlıurfa Siverek ilçesinde ortaokullarda öğrenim gören 32 öğrenci çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda hem başarı düzeyinin yükseldiği hem de dijital okuryazarlık düzeyinde anlamlı bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Bunun yanı sıra dersleri eğlenceli hale getirdiği, öğrenmeyi kolaylaştırdığı, başarı üzerinde pozitif etkiye sahip olduğu ve güvenli internet kullanımında da etkili olduğu sonucuna nitel verilerle ulaşılmıştır.

Özcan (2024), “Sosyal bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının öğrenci başarısına etkisi ve Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik öğrenci görüşleri” adlı nitel ve nicel yöntemlerin bir arada olduğu karma yöntemin kullanıldığı yüksek lisans çalışmasında konuyu ele almaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu MEB’e bağlı bir okulda öğrenim gören 5. Sınıf 22 öğrenci oluşturmaktadır. Nicel veri toplama aracı olarak “Akademik Başarı Testi” kullanılan, nitel veri toplama aracı olarak ise görüşler toplanmıştır. Derslerde Web 2.0 araçlarının kullanımının akademik başarıya katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Özmen (2024), kavram öğretimi üzerinde web 2.0 araçlarının kullanımını çalışmasında ele almıştır. Açıklayıcı ardışık desen kullandığı çalışmasında örneklemini Trabzon ilinden 7.

sınıf öğrencisi 41 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma sonucunda kavram öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının olumlu etkisi olduğu, derse karşı tutum geliştirmede etkili olduğu, sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca kalıcı öğrenmelerin sağlanması, aktif katılımın artırılması, ilgi ve motivasyonun yükselmesi noktasında da etkili olduğu görülmüştür.

Balcı (2023), çalışmasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin dijital yetkinlikleri ve Web 2.0 araçlarının kullanımının çeşitli değişkenlere bağlı olarak farklılık gösterip göstermediğini ele almıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelini çalışmasında kullanmıştır. Örneklemini ise 607 Sosyal Bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonucunda ise dijital okuryazarlık yetkinlik düzeyinin cinsiyete ve Web 2.0 araçları kullanım durumunun cinsiyet ve görev süresi değişkenlerinde anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir.

Balçın (2023), çalışmasında Üretim, Dağıtım ve Tüketim öğrenme alanında Web 2.0 araçlarının kullanımının 5. sınıf öğrencilerinin kariyer, yetenek gelişimi, girişimcilik, akademik başarılarına etkisini ele almıştır. Araştırma grubunu İstanbul’da bir ortaokulda öğrenim gören 33’ü deney, 30’u kontrol grubundan toplam 63 beşinci sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak ise çeşitli ölçeklerden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin kariyer, girişimcilik ve yetenek gelişimi öz-yeterlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenirken, akademik başarı puanları arasında bir fark olmadığı görülmektedir.

Kantekin (2023), çalışmasında kültürel miras konularının öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının etkisini ele almıştır. Karma yöntem kullandığı çalışmasında Ardahan’da bir ortaokulda öğrenim gören 6. sınıf öğrencileri çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Web 2.0 araçlarının kullanımının deney grubu lehine anlamlı bir etki oluşturduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğretmenlerin Web 2.0 araçlarının kullanımının derslerde faydalı olacağı görüşünde birlik olduğu gözlemlenmiştir.

Kulaca (2023), Sosyal Bilgiler öğretiminde Web 2.0 araçları kullanımının dijital okuryazarlık ve çevresel farkındalıklarına etkisini ele almıştır. Çalışmasında karma yöntemden faydalanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Aydın ilinde bir ortaokulda 24 deney, 22 kontrol grubu toplam 46 öğrenci oluşturmuştur. Web 2.0 araçları ile yapılan

derslerin, çevresel farkındalık ve dijital okuryazarlık becerileri üzerinde deney grubu lehine anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür.

Mert (2023), tarihsel empati becerileri ve kültürel mirasa duyarlılık değerlerine yönelik, Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının kullanımının etkisini incelemiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Afyon'da öğrenim gören 4. sınıf 17 ilkokul öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada karma yöntemler araştırması kullanılmıştır. Web 2.0 araçlarının kullanımı Tarihsel Empati Ölçeği 'ne göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Kültürel Mirasa Duyarlılık Ölçeği sonuçlarına göre merak ve koruma boyutlarında anlamlı bir farklılık yokken, toplam puan ve aktarma boyutunda anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin görüşleri incelenmiş ve uygulama sürecinin eğlenceli ve zevkli geçtiğini, kalıcı öğrenmelerin oluştuğu, empati duygusunun arttığı, iş birliğini sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yiğit (2023), çalışmasında Web 2.0 araçlarıyla hazırlanmış ölçme değerlendirme etkinliklerinin motivasyona etkisini ele almıştır. Karma yöntem kullandığı çalışmasında deney ve kontrol grubunun toplam ön test sonuçlarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Son test sonuçlarında ise deney grubunun lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Etkinlikler sonrası öğrenci motivasyonunun arttığı gözlemlenmiştir.

Evlice (2022), çalışmasında web tabanlı dijital öykülerle yapılan eğitimin ve senaryo temelli eğitimin çeşitli değerlerin kazandırılmasındaki etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini Adana'da bir ortaokulda öğrenim gören 60 7. sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Karma yöntemle çalışma uygulanmıştır. Çalışma sonucunda dijital öykülerle hazırlanan öğretimin senaryo temelli öğretime göre daha etkili olduğu görülmektedir.

Ocak (2022), çalışmasında 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi içerisinde yer alan “İnsanlar, Yerler ve Çevreler” öğrenme alanı içerisinde Web 2.0 araçları kullanılarak oluşturulan animasyonların akademik başarı ve bilgilerin kalıcılığına etkisini ele almaktadır. Araştırma İstanbul ili içerisinde bir devlet okulunda gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu 7. Sınıf öğrencisi 67 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma da nicel araştırma modellerinden ön test-son

test kontrol gruplu model kullanılmaktadır. Araştırmacı tarafından geliştirilen “Hazırbulunuşluk testi ve Sosyal Bilgiler Akademik Başarı Testi” kullanılmıştır. SPSS kullanılarak analiz edilen veriler sonucunda deney grubunun akademik başarı puanlar, kontrol grubuna göre anlamlı derecede farklı çıkmıştır. Bilgilerin kalıcılığı durumunda ise deney grubunda ön test-son test puanları arasında anlamlı bir fark çıkmamıştır. Cinsiyet değişkeninde herhangi bir fark bulunmamıştır.

Öztürk (2022), çalışmasında eğitim öğretim sürecinde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının üstbilişsel farkındalık ve akademik başarı üzerindeki etkisini konu almaktadır. 2020-2021 yılında öğrenim gören İstanbul ilinde bir ortaokulda 25 öğrenci ile çalışmasını gerçekleştirmiştir. Çalışma karma yöntemden faydalanılarak yürütülmüştür. Nicel boyutunda "Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği" ve "Akademik Başarı Testi" kullanılan çalışmanın nitel boyutunda araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda üstbilişsel farkındalık düzeylerinin ve akademik başarılarının ön test ve son testte farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın nitel boyutunda ise, öğrencilerin Web 2.0 araçlarına yönelik olumlu tutum geliştirdikleri, derse ilgi ve isteklerinin arttığı, kalıcılığa etki ettiği, dersi eğlenceli hale getirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Sevigen (2022), çalışmasında Web 2.0 araçlarıyla gerçekleştirilen derslerin, dijital vatandaşlık, akademik başarı ve derse karşı tutumları üzerindeki etkisini ele almaktadır. Çalışma karma desen çerçevesinde ele alınmış olup, özel bir ortaokulda öğrenim gören 41 beşinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Deney grubunda Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanı içerisinde çalışmaya uygun çeşitli Web 2.0 araçları kullanılmıştır. Veri toplama sürecinde veriler araştırmacı tarafından geliştirilen Kazanım Değerlendirme Testinin yanı sıra Kan (2012) tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Tutum ölçeği, Öztürk (2015) tarafından geliştirilen Ortaokul Öğrencileri Dijital Vatandaşlık Ölçeği, Dijital Vatandaşlık Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılarak toplanmıştır. Çalışma sonucunda ise deney grubu lehine dijital vatandaşlık düzeyi ve akademik başarı etkisi üzerinde anlamlı fark bulunduğu görülürken, nitel veriler de bu sonucu desteklemektedir. Fakat hem deney hem kontrol grubunda Sosyal Bilgiler dersine karşı tutumları üzerinde anlamlı bir farkın çıkmadığı da görülmektedir.

Yılmaz (2022), araştırmasında “Tarihe Yolculuk” ünitesinin işlenmesinde Web 2.0 araçlarının kullanımının akademik başarı ve Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumunu ele almaktadır. Karma araştırma modelini kullandığı görülmektedir. Çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğrenim gören, Uşak ilinde bir ortaokulda 6. Sınıf 39 öğrenci oluşturmaktadır. 7 hafta boyunca Web 2.0 araçları kullanılarak tasarlanmış etkinlikler deney grubunda uygulanırken, kontrol grubuna müdahale edilmediği görülmektedir. Nitel veriler toplamak için ise yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma sonucunda ise deney grubu lehine anlamlı fark çıktığı görülmektedir. Ancak Sosyal Bilgilere yönelik tutumda herhangi bir fark çıkmadığı, görüşme formu sonucunda ise deney grubunun Web 2.0 ile işlenen derste mutlu oldukları ve diğer derslerde de bu uygulamaları kullanmak istediklerini belirttikleri görülmektedir.

Almalı (2020), Çalışmasında coğrafya konularının işlenmesinde Web 2.0 araçlarının kullanımının akademik başarı ve tutum üzerindeki etkisini ölçmüştür. Nicel araştırma yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada, Sivas ilinde 2019-2020 eğitim öğretim yılında bir ortaokulda öğrenim gören 6. Sınıf öğrencileri ile süreç ele alınmıştır. Veri toplama aracı olarak "Sosyal Bilgiler Akademik Başarı Testi" ve "Sosyal Bilgiler Tutum Ölçeği" kullanıldığı görülmektedir. Çalışma sonucunda deney grubunun ön test son test puanlarının kontrol grubuna göre oldukça yüksek olduğu belirtilmektedir.

Keleş (2019), Çalışmasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin tespit edilmesi ve Web 2.0 araçları üzerine öğretmen görüşlerinin incelenmesi konu almaktadır. Çalışma grubunu ise Ankara ili içerisinde görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmanın yöntemini ise karma yöntem oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Çalışma sonucunda ise öğretmenlerin TPAB alt boyutlarında yeterliliklerinin yüksek olduğu, Web 2.0 teknolojilerini kullanma konusunda ise orta derece de yeterliliğe sahip olduklarını düşündükleri görülmektedir. Ayrıca teknolojiye yönelik olumlu tutuma sahip olduklarından konu üzerine eğitim almaya istekli oldukları ve teknolojiyi derse entegre etmenin gerekliliğine inandıklarına sonucuna da varılmaktadır.

Çilkaya (2013), çalışmasını ilkokulda öğrenim gören 6. Sınıf öğrencileri üzerinde uygulamıştır. Sosyal Bilgiler dersi ülkemizin kaynakları konusunda WebQuest kullanımının akademik başarı ve derse yönelik tutuma etkini incelemektedir. 2012-2013 yılında Afyonkarahisar’da öğrenim gören 6. Sınıf 41 öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışma sonucu elde edilen bulgulara göre deney grubu lehine akademik başarı ve derse yönelik tutum ön test son test sonuçlarının yüksek olduğu belirtilmektedir.

İneç (2012), araştırmasında CBS uygulaması olan Seyyah’ın, Ülkemizin Kaynakları öğrenme alanında öğrencilerin başarısına etkisini ele almaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Çalışma grubunu ise 2010-2011 eğitim öğretim yılında Erzincan ilinde yer alan üç ilköğretim okulunda öğrenim gören 143 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen çoktan seçmeli ön test kullanıldığı görülmektedir. Çalışma sonucunda ise deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunduğu ulaşılmaktadır.

2.9.2 İlgili Uluslararası Çalışmalar

Gavronskaya, Gura, Minakhmetova, ve Dudnik (2024), çalışmada pandemi dönemi eğitimde kullanılan Web 2.0 araçlarının kullanım deneyimini incelemektedir. Eğitimsel süreçleri nasıl desteklediği, Web 2.0 teknolojilerinin kullanım durumu, nasıl kullanıldığı, hangi araçların daha yaygın olduğu ve dijital yetkinliğe olan katkısını incelemek amaçlanmaktadır. Ayrıca öğretmen deneyimlerini incelemek adına bir anket uygulaması yapılmıştır. Nicel ve nitel yöntemleri içeren karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Rusya’da 4 farklı üniversiteden 58 öğretmen seçilerek 2 adet anket uygulanmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu Web 2.0 araçları içerisinde sosyal medyayı (Facebook, YouTube, Instagram vb.), video konferans hizmetlerini (Zoom, Microsoft Teams, Viber vb.), belge oluşturma/ depolama araçlarını (Google Drive, Mega vb.), sunum oluşturma/depolama araçlarını (Canva, Google Slides vb.) blog oluşturma araçlarını, sanal tahtaları, zihin haritalarını (MindMeister, Xmind vb.), oyunları (Learningapps, Kahoot vb.) sıklıkla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanımının, öz-yönelimli öğrenme, kişisel gelişimi destekleme, uygulamalı öğrenme,

sosyal ve grup öğrenmesi, bireyselleştirilmiş öğrenme, sonuç odaklılık, motivasyon, deneyimi bilgiye dönüştürme konularında oldukça etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Sandoval (2024), çalışmasında Web 2.0 araçlarının öğrenci katılımındaki rolünü, öğretmenlerin bakış açısından ele almaktadır. Çalışmanın karma yöntem yaklaşımı ile ele alındığı görülmektedir. Araştırma sonucuna göre önceki deneyimler, okul kaynakları ve mesleki gelişim fırsatlarına bağlı olarak öğretmenlerin Web 2.0 konusunda yetkinliğinin değişkenlik gösterdiği görülmektedir. Ayrıca öğretmenler Web 2.0 araçlarına yönelik olumlu tutum sergilerken, öğrencilerin katılım oranını arttırdığına inandıkları görülmektedir.

Waltemeyer, Hembree ve Hammond 2021, çalışmada Web 2.0 araçlarından Padlet'in eğitimde kullanımının etkilerini ele almaktadır. Çalışma da betimsel analiz yöntemleri kullanılmaktadır. Araştırma bulgularına göre Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrenci erişimini kolaylaştırdığı, iş birliğini desteklediği, ders içeriğini organize etme kolaylığı sağladığı, yaratıcılığı teşvik ettiği, problem çözme, eleştirel düşünme ve müzakere becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşıldığı görülmektedir. Ayrıca yaşam boyu öğrenmeyi ve beceri geliştirmeyi kolaylaştırdığı düşünülmektedir.

Azid, Hasan, Nazarudin ve Md-Ali 2020, çalışma Web 2.0 araçlarının 5. Sınıf matematik dersinde kullanımının başarı, motivasyon ve ilgi üzerindeki etkisini ele almaktadır. Araştırma karma yöntem yaklaşımıyla yürütülürken, örnekleme 60 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak anket ve görüşme soruları kullanılırken, deney ve kontrol grubu olarak örneklem 2'ye ayrılmaktadır. Çalışma sonucuna göre deney grubu, kontrol grubuna kıyasla ön test-son test puanına bakıldığında daha yüksek iyileşme gösterdiği görülmektedir. Zayıf öğrencilerin oranı azalırken, genel başarı oranının arttığı sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca derste Web 2.0 araçlarının kullanımının, dersleri eğlenceli hale getirdiği, matematik sevgisini arttırdığı, motivasyonu arttırdığı, iletişimi kolaylaştırdığı, problem çözme sürecini kolaylaştırdığı, öğrenme deneyimini zenginleştirdiğini düşündükleri öğrencilerin görüşme sonuçlarında görülmektedir.

Stefancik ve Stradiotová 2020, çalışmada Web 2.0 araçlarının yabancı dil öğrenimindeki kullanımını analiz etmek amaçlanmaktadır. Çalışma nicel bir yaklaşım benimsenerek kontrollü deney ve anket kullanılarak yapılmıştır. 414 Lisans öğrencisi kullanılarak yapılan çalışma sonucunda son test puanı deney gruplarında daha yüksek iyileşme gösterirken, Web 2.0 araçlarının kullanımının dil öğrenimini geliştirdiği görülmektedir. Öğrenciler uygulamaları faydalı bulsa da zaman alıcı olduğunu belirtmektedir.

Hauf 2019, çalışmasında internet çağındaki neslin Web 2.0 araçlarını kullanma algıları, öğrenme etkileşimleri ve öğrenme üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Çalışma nitel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülürken, örnekleme 12 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak ise yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanıldığı görülmektedir. Çalışmada Web 2.0 araçları ile öğrenme ortamının zenginleştirildiği ve daha etkileşimli hale geldiği sonucuna varıldığı görülmektedir. Ayrıca dijital çağın öğrencileri Web 2.0 araçlarını kullanma konusunda kendilerini “yeterli” veya “uzman” gördüklerini belirtirken, daha dinamik bir öğrenme ortamı yarattığı, etkileşimi arttırdığını düşündükleri görülmektedir.

Bingimlas 2017, araştırmasındaki temel amaç Suudi Arabistan’daki okullarda öğretmenlerin öğrenme ve öğretme sürecinde Web 2.0 uygulamalarını kullanma konusundaki bakış açılarını anlamak ve sürece engel olan durumları bulmaktır. Araştırma nicel bir yaklaşımla yürütülürken, örnekleme 352 ilkokul, ortaokul ve lise öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın veri toplama aracını ise demografik bilgiler ve Web 2.0 ile ilgili soruları içeren 2 anket oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler Web 2.0 araçlarına aşina olduklarını belirtmektedir. Web 2.0 araçlarının kullanımında en önemli engeller arasında kalabalık sınıflar, internete erişim zorluğu, net bir planın olmaması, okul yönetiminin karşıtlığı, temel beceri eksikliği gibi durumların belirtildiği görülmektedir.

Hawkins 2015, çalışmasında Web 2.0 aracı olan Twitter’ın öğrenim sürecinde kullanımının bilinçlenme, iş birliği, teknolojik okuryazarlık becerisi, kazanılan bilginin günlük yaşama aktarılabilme becerisi üzerindeki etkisini incelemektedir. Çalışma nitel bir yaklaşımla yürütülürken, bir proje aracılığı ile Twitter’ın sınıf içi kullanımına ilişkin sonuçlara ulaşılmaktadır. Çalışma sonucunda öğrenim sürecinde Twitter kullanımının katılımı teşvik

ettiği, ders öncesi hazırlık aşamasını ve sınıf içi tartışma ortamını güçlendirdiği, fikirlerini ifade etmeyi kolaylaştırdığı, iş birliğini güçlendirdiği sonucuna ulaşıldığı görülmektedir. İçeride dönük öğrencilerde sürece aktif bir şekilde dahil olurken, topluluk oluşturmada kolaylık sağladığı görülmektedir. Teknolojik okuryazarlık becerisini güçlendirdiği, çevrimiçi kimliklerini profesyonel ve güvenli bir şekilde yönetme becerisi kazandıkları görülmektedir. Ders sonrası edinilen bilgilerin ders sonrasında da kullanıldığı, tartışma ortamlarına dahil edildiği sonucuna varılmaktadır.

Holcomb ve Beal 2010, çalışmada Sosyal Bilgiler eğitiminde Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrenme-öğretme süreçlerine etkisini ele almaktadır. Ortaokul düzeyinde, küresel bağlantılar konusu üzerinde çalışılmaktadır. Çalışma nitel araştırma yöntemiyle yürütülmektedir. Bulgular Web 2.0 teknolojilerinin Sosyal Bilgiler eğitiminde kullanılmasının önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Küresel olayları analiz etmek, çoklu bakış açısı kazandırmak, bilgiyi organize etmek, iş birliği öğrenme, problem temelli öğrenme, eleştirel düşünme, farkındalık konularında becerileri geliştirmede etkili olduğu sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

3. MATERYAL VE METOT

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama süreci, uygulama süreci, geçerlik ve güvenirlik süreci ile verilerin analiz süreçlerine ilişkin genel bilgilere değinilmiştir.

3.1 Araştırma Modeli

Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 destekli uygulamaların öğrencilerin farkındalık ve derse yönelik tutumlarına etkisini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Nicel araştırma, elde edilen verileri ve bulguları farklı bakış açılarını toplayarak genellemeyi hedeflemektedir. Bu nedenle çalışma sorusunu kanıtlamaya dayalı ölçülebilir verilerin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanmasına dayanmaktadır (Ghanad, 2023, s. 3795). Nicel araştırmanın en temel özelliği, sayısal verileri oluşturmaktadır. Özellikle istatistik ve matematik tabanlı yöntemleri verilerin analizinde kullanılmasını sağlamaktadır (Sukamolson, 2007, s.2). Bu doğrultuda çalışmada “deneysel desen” kullanılmaktadır. Genel anlamda çalışmayı etkileyebilecek tüm kontrol edilebilir faktörleri belirlemek ardından sürece başlamayı içermektedir. Bu nedenle başlangıçtaki deneysel planlama, hedeflere ulaşmada büyük önem taşımaktadır (Hanrahan ve Lu, 2006, s.142). Çalışmada ön test-son test kontrol gruplu deneysel araştırma deseni kullanılmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinde yapılan ölçümler ile verilerin analizi ve genellenebilir sonuçlara ulaşılması hedeflenmektedir (Sayım, 2023, s.51). Çalışma sürecinde etik izinlerin alınması sonrasında uygulama sürecine geçilmiş ve nicel araştırma yöntemine dayalı olarak süreç tamamlanmıştır.

3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı Bartın ili MEB’ bağlı bir devlet ortaokulunun 5. sınıfında öğrenim gören 44 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubu toplam 22, kontrol grubu toplam 22 öğrenciden oluşmaktadır. Her iki sınıfın ortalama başarılarının yakın olduğu gözetilerek seçilmiştir. Çalışma grubu belirlenirken kolay

erişilebilir örneklem kullanılmıştır. Nitelik ve hız kazandıracak bir yöntem olarak düşünüldüğünden kullanılmıştır.

3.3 Veri Toplama Süreci

Katılımcılar araştırmaya gönüllük esasına göre katılmaktadır. Buna ek olarak iştirak edenlere yapılan çalışmanın bilimsel bir çalışma niteliğine sahip olduğu, toplanan verilerin bütünüyle bilimsel amaçlar için kullanılacağı ve katılımcıların kim olduklarının açıklanmayacağı açıklanmış bulunmaktadır. Araştırma süreci yüz yüze yapılmıştır. Gerekli etik kurul ve MEB izinleri alınmıştır (EK). Çalışma süreci planlandıktan sonra uygulama aşamasına geçilmiştir. Hazırlanan etkinliklerin uygulama süreç ve amacına uygun olup olmadığının ortaya konulabilmesi için sosyal bilgiler eğitimi alan uzmanı üç (3) kişiden uzman görüşü alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda hazırlanan etkinlikler gözden geçirilerek, istenilen yerlerde sadeleşme ve düzenlemeler yapılmıştır (Örneğin 'İlimizde yaşanabilecek afetler ve etkileri ' konusunda Web 2.0. araçlarından Wordmint ile hazırlanan içerik ve soruların sadeleştirilmesi gibi). Sonrasında uygulama sürecinde kullanılması planlanan etkinlikler için alan uzmanlarının görüşleri arasındaki görüş uyum katsayı hesaplaması yapılmıştır. Bu noktada Miles ve Huberman (1994, s.64)'ün formülü temel alınmıştır. Buna göre (Güvenirlilik= Görüş birliği/Görüş birliği+Görüş ayrılığı) uzmanlar arasındaki görüş birliği uyum katsayısı 0,92 bulunmuş olup, Web 2.0. temelli hazırlanan etkinliklerin çalışma uygulama sürecinde kullanımı uygun bulunmuştur. Araştırma başlamadan önce, ön test ve son test uygulamasını yapmak adına ilk ve son haftalar tanışma ve ölçek uygulanması olarak planlanıp süreç ilerletilmiştir. Deney ve kontrol grubuna uygulama öncesi ve sonrası yapılan ölçeklerin sonuçları ile Web 2.0 kullanımının etkisini ortaya koyulmaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak Arslan ve Görgülü (2021) tarafından geliştirilen “Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği”, Çetinkaya ve Hatay Uçar (2019) tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği” kullanılmaktadır. Web 2.0 farkındalık ölçeği “bilme, algılama ve duygu” olarak 3 boyuttan ve toplam 27 sorudan oluşan 5’li likert tipi bir ölçektir (EK 1). Sosyal Bilgiler dersi tutum ölçeği ise “ilgi, bilgiyi kullanma, dersin içeriği, isteksizlik” 4 boyuttan oluşan 35 soru yer almaktadır. Ölçek 5’li likert tipi bir ölçektir (EK 2). Çalışma sürecinin planını içeren tabloya aşağıda tablo 3.3.1’de yer verilmiştir.

Tablo 3.1: Uygulama süreci planı

	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları
1. Hafta	Tanışma/ test uygulaması	Ön	Tanışma/ test uygulaması	Ön		
2. Hafta	Web araçları ile desteklenerek dersin işlenmesi	2.0 ile	Güncel MEB müfredatı ile dersin işlenmesi	Evimiz Dünya	SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme	
3. Hafta	Web araçları ile desteklenerek dersin işlenmesi	2.0 ile	Güncel MEB müfredatı ile dersin işlenmesi	Evimiz Dünya	SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	
4. Hafta	Web araçları ile desteklenerek dersin işlenmesi	2.0 ile	Güncel MEB müfredatı ile dersin işlenmesi	Evimiz Dünya	SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme	

5. Hafta	Web 2.0 araçları ile desteklenerek dersin işlenmesi	Güncel MEB müfredatı ile dersin işlenmesi	Evimiz Dünya	SB.5.2.3.
				Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme
6. Hafta	Web 2.0 araçları ile desteklenerek dersin işlenmesi	Güncel MEB müfredatı ile dersin işlenmesi	Evimiz Dünya	SB.5.2.4.
				Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme
7. Hafta	Çalışma bitiş/ Son test Uygulaması	Çalışma bitiş/ Son test Uygulaması		

3.4 Uygulama Süreci

1. Hafta

Öğrenciler ile tanışma sonrasında süreç hakkında bilgi verilmiştir. “Prezi ve Visme” uygulamaları ile hazırlanan bilgilendirme kartları öğrenci ve velilere iletilmiştir (EK 13). Veli ve öğrenci katılım onayı sonrasında süreç “Evimiz Dünya” ünitesi ile uygulanmaya başlanmıştır. Haftalık olarak 3 (40+40+40) ders saati okul ve öğretmen onayıyla süreci yürütmek için kullanılmıştır.

3. Hafta

“Evimiz Dünya” ünitesinde yer alan “İlimizin Göreceli Konumu” adlı ilk konu ile süreç başlamıştır. “Powerpoint” uygulaması ile hazırlanan sunuma “Youtube ve Vimeo” uygulamalarından ilgili videolar eklenmiştir. “Jasondavies” uygulaması ile ders öncesi konuya yönelik ön bilgileri ele almak adına kelime bulutu oluşturulmuştur. “Wheel Of Names” adlı çark uygulaması ile öğrenciler rastgele seçilerek etkinliklere dahil edilmiştir. “Google Maps” uygulaması ile yaşanan il ve çevresinin analizi yapılmıştır. “Autodraw ve Sketch” uygulaması ile öğrencilerden yaşadıkları yerin krokisini çizmeleri istenmiştir. “Quiziz, Quizlet, Goconqr ve Wordwall” uygulamaları ile etkinlikler uygulanmıştır. “Crosswordlabs” uygulaması ile hazırlanan bulmaca etkinliği ödevlendirme olarak dağıtılmıştır (EK 13).

4. Hafta

“Evimiz Dünya” ünitesinde yer alan “Doğal ve Beşerî Çevremizdeki Değişim” konusu ele alınmıştır. “Powerpoint” uygulaması ile hazırlanan sunuma “Nearpod” uygulaması ile hazırlanan sunularda eklenmiştir. “Youtube” uygulamasından ilgili videolar eklenerek sunu zenginleştirilmiştir. “Fluky” uygulaması ile öğrenciler rastgele seçilerek sürece dahil edilmiştir. “Mazegenerator” uygulaması ile hazırlanan labirentte ilerlemek adına her doğru cevap için bir ilerleme hakkı verilmiştir. “LearningApps, Plickers, Worksheets, Flipptty, Wordwall, Pollevery Where” uygulamaları ile ilgili etkinlikler uygulanmıştır (EK 13).

5. Hafta

“Evimiz Dünya” ünitesinde yer alan “İlimizde yaşanabilecek doğal afetler ve etkileri” konusu ele alınmıştır. “Coggle” uygulaması ile ders öncesi, doğal afetlere yönelik ön bilgileri ölçmek adına kavram haritası öğrenciler ile birlikte oluşturulmuştur. Powerpoint aracı ile hazırlanan sunum içerisine “Youtube ve Animaker” uygulamalarından videolar eklenmiştir. “Pawtoon” uygulaması ile özet bilgiler derlenmiştir. “Genially ve E-story” uygulamaları ile yaşanan ilde meydana gelen afetlere ilişkin görseller ve bilgileri içeren tarih çizelgeleri sunulmuştur. Değerlendirme aşamasına gelindiğinde öğrenciler arasında

eşit ve rastgele seçimler yapabilmek adına “Simpliers” adlı çark uygulaması kullanılmıştır. “Learning Apps” uygulaması ile deprem çantası hazırlama etkinliğinin yanı sıra doğal afetlerin tekrarı olacak etkinlikler uygulanmıştır. “Puzzel.org, Cram ve Bloocket” uygulamaları ile etkinlikler yapılmıştır. “Wordmint” uygulaması ile hazırlanan bulmaca ise değerlendirme olarak öğrencilere dağıtılmıştır (Ek 13).

6. Hafta

“Evimiz Dünya” ünitesinde yer alan “İlimizde yaşanabilecek doğal afetler ve etkileri” konusu ele alınmıştır. “Coggle” uygulaması ile ders öncesi, doğal afetlere yönelik ön bilgileri ölçmek adına kavram haritası öğrenciler ile birlikte oluşturulmuştur. Powerpoint aracı ile hazırlanan sunum içerisine “Youtube ve Animaker” uygulamalarından videolar eklenmiştir. “Pawtoon” uygulaması ile özet bilgiler derlenmiştir. “Genially ve E-story” uygulamaları ile yaşanan ilde meydana gelen afetlere ilişkin görseller ve bilgileri içeren tarih çizelgeleri sunulmuştur. Değerlendirme aşamasına gelindiğinde öğrenciler arasında eşit ve rastgele seçimler yapabilmek adına “Simpliers” adlı çark uygulaması kullanılmıştır. “Learning Apps” uygulaması ile deprem çantası hazırlama etkinliğinin yanı sıra doğal afetlerin tekrarı olacak etkinlikler uygulanmıştır. “Puzzel.org, Cram ve Bloocket” uygulamaları ile etkinlikler yapılmıştır. “Wordmint” uygulaması ile hazırlanan bulmaca ise değerlendirme olarak öğrencilere dağıtılmıştır (Ek 13).

7. Hafta

“Evimiz Dünya” ünitesinde yer alan “Komşu Devletler” konusu işlenmiştir. “Wordart” uygulaması ile ders öncesinde komşu devletler konusuna yönelik ön bilgileri ölçmek adına kavram haritası öğrenciler ile birlikte oluşturulmuştur. “Emaze ve Edpuzzle” uygulamaları ile ilgili videolar “Powerpoint” uygulaması ile hazırlanan sunum içerisine eklenmiştir. “Easly” uygulaması ile hazırlanan infografikler sunuma eklenmiştir. “Popplet” uygulaması ile ülkelere dair bilgi haritalar oluşturarak etkinlik yapılmıştır. “LearningApps, Flipptty, Educaplay, Wordwall, Quizlet” gibi uygulamalar ile etkinlikler uygulanmıştır (EK 13).

8. Hafta

Öğrenciler ile son test uygulaması yapılmıştır. “Renderforest” uygulaması ile hazırlanan teşekkür kartları dağıtılmıştır (EK 13).

3.5 Geçerlik ve Güvenirlik süreci

Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0. temelli etkinlikler ile Web 2.0. farkındalığı ve derse yönelik tutum konusunu temel alan çalışmada, Web 2.0. araçlarından yararlanılarak, uygulama sürecinde kullanılmak üzere 'Evimiz Dünya' öğrenme alanına ilişkin çeşitli etkinlikler tasarlanmıştır. Hazırlanan etkinliklerin uygulama süreç ve amacına uygun olup olmadığının ortaya konulabilmesi için sosyal bilgiler eğitimi alan uzmanı üç (3) kişiden uzman görüşü alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda hazırlanan etkinlikler gözden geçirilerek, istenilen yerlerde sadeleşme ve düzenlemeler yapılmıştır (Örneğin 'İlimizde yaşanabilecek afetler ve etkileri ' konusunda Web 2.0. araçlarından Wordmint ile hazırlanan içerik ve soruların sadeleştirilmesi gibi). Sonrasında uygulama sürecinde kullanılması planlanan etkinlikler için alan uzmanlarının görüşleri arasındaki görüş uyum katsayı hesaplaması yapılmıştır. Bu noktada Miles ve Huberman (1994, s.64)'ün formülü temel alınmıştır. Buna göre (Güvenirlik= Görüş birliği/Görüş birliği+Görüş ayrılığı) uzmanlar arasındaki görüş birliği uyum katsayısı 0,92 bulunmuş olup, Web 2.0. temelli hazırlanan etkinliklerin çalışma uygulama sürecinde kullanımı uygun bulunmuştur.

3.6 Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler, nicel araştırma yöntemine uygun olarak istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sürecinde amaç, Web 2.0 destekli uygulamaların öğrencilerin farkındalık düzeyleri ve derse yönelik tutumları üzerindeki etkisini belirlemektir.

Öncelikle, veri setinin uygunluğu ve dağılım özelliklerini incelemek amacıyla betimsel istatistikler (ortalama, standart sapma, minimum, maksimum) hesaplanmıştır. Bu aşama,

her iki grup (deney ve kontrol) için başlangıç düzeylerinin karşılaştırılmasına ve veri kalitesinin kontrolüne olanak sağlamaktadır.

Deney ve kontrol grupları arasındaki ön test verileri bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılarak grupların başlangıç düzeylerinin homojen olup olmadığı belirlenmiştir. Gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilirse, deneysel uygulamanın etkisi son test verileri üzerinden değerlendirilmiştir.

Ölçeklerin ön test ve son test skorları arasındaki değişiklikler, deney grubunda Web 2.0 destekli etkinliklerin etkisini ortaya koymak amacıyla eşleştirilmiş örneklem t-testi (paired-samples t-test) ile analiz edilmiştir. Kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yöntemleriyle ilgili değişim incelenmiştir.

Ayrıca, ölçeklerin boyutlar bazında etkisi incelenmiş ve her boyut için ayrı analizler yapılmıştır. Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği: Bilme, algılama ve duygu boyutları, Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği: İlgi, bilgiyi kullanma, dersin içeriği, isteksizlik boyutlarından oluşmaktadır.

Analiz sürecinde SPSS istatistiki analiz programı kullanılmış, anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir. Ayrıca, etkilerin büyüklüğünü değerlendirmek için Cohen's d hesaplamaları yapılmıştır. Bu, Web 2.0 temelli uygulamaların öğrenciler üzerindeki etki büyüklüğünü sayısal olarak ortaya koymaktadır.

Son olarak, veri analizi bulguları hem tablolar hem de grafiklerle görselleştirilerek sunulmuştur. Bu sayede deney ve kontrol grupları arasındaki farklar, ölçek boyutları bazında açık ve anlaşılır biçimde gösterilmiştir.

4. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırma da elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar paylaşılmaktadır.

Ön test ve son test puanlarıyla ilgili karşılaştırmalar yapılmadan önce Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ve Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğinden elde edilen puanların betimsel istatistikleri (Tablo 4.1 ve Tablo 4.1), güvenirlik değerleri (Tablo 4.3) ve korelasyonları (Tablo 4.4) incelenmiştir.

Tablo 4.1: Web 2.0 araçları farkındalık ölçeği (w2faö)'ye ilişkin betimsel istatistikler

Değişken	Grup	N	Ort	Mdn	SS	Min.	Maks.	Çarp.	Bas.
Bilme	Kontrol	19	41,21	43	10,55	22	60	-0,29	-0,49
Ön Test	Deney	22	35,91	36,5	13,25	12	55	-0,32	-1,08
Bilme	Kontrol	19	40,63	42	10,86	14	57	-0,71	0,82
Son Test	Deney	22	43,5	46	11,23	14	59	-1,22	1,49
Algılama	Kontrol	19	31,89	33	8,85	13	45	-0,39	-0,35
Ön Test	Deney	22	27,86	28,5	10,59	11	44	-0,09	-1,15
Algılama	Kontrol	19	35,53	35	6,41	23	44	-0,45	-0,78
Son Test	Deney	22	34,77	35,5	6,89	14	45	-1,15	2,70
Duygu	Kontrol	19	20,95	22	5,34	13	30	-0,04	-1,32
Ön Test	Deney	22	18,95	19	5,29	11	29	0,37	-1,06
Duygu	Kontrol	19	20,42	19	5,15	11	29	0,03	-0,89
Son Test	Deney	22	22,18	22,5	4,6	10	30	-0,61	0,97
W2AFÖ Toplam	Kontrol	19	94,05	98	23,29	51	135	-0,33	-0,57
Puan Ön Test	Deney	22	82,73	81,5	27,29	38	124	-0,09	-1,03
W2AFÖ Toplam	Kontrol	19	96,58	92	16,34	72	125	0,36	-1,02
Puan Son Test	Deney	22	100,45	102,5	20,06	45	129	-0,92	1,40

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; Min: minimum; Maks: maksimum;

Çarp: çarpıklık; Bas: basıklık

Değişkenlere ilişkin betimsel istatistikler incelendiğinde, deney grubu algılama son test değişkeni (Basıklık: 2,70) dışındaki değişkenlerin çarpıklık ve basıklık değerleri ± 2 aralığında yer aldığından yaklaşık olarak normal dağılım göstermektedir.

Web 2.0 farkındalık ölçeği “bilme, algılama ve duygu” boyutlarını ele almaktadır. Toplam puan ise bu boyutların birleşiminden oluşmaktadır. Bilme boyutu ön test puanlarına bakıldığında kontrol grubunun, deney grubundan daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Bu durum kontrol grubunun deney başlangıcında Web 2.0 araçları hakkında daha fazla bilgiye sahip olduklarını göstermektedir. Ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir, çarpıklık ve basıklık değerleri ± 2 aralığında yani normal dağılıma uygundur. Bilme boyutu son test puanları incelendiğinde ise deney grubunun, kontrol grubundan daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Deney grubundaki (7.59) oransal artışın kontrol grubundan (0.42) oldukça fazla olduğu da sonucuna da ulaşılmaktadır. Bu nedenle deney grubundaki artış ile Web 2.0 araçlarının kullanımının bilgi düzeyini arttırdığı söylenebilmektedir. Fakat çarpıklık ve basıklık değerlerine bakıldığında normal dağılıma uygun olduğundan istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Algılama boyutu ön test puanları ele alındığında kontrol grubunun, deney grubundan daha yüksek aldığı bu nedenle kontrol grubunun Web 2.0 araçlarının kullanımına dair daha olumlu algıları olduğu sonucuna varılabilmektedir. Ön test puanları çarpıklık ve basıklık değerleri normal dağılıma uygun olduğundan anlamlı bir farktan söz edilememektedir. Algılama boyutunda son test puanları ile kontrol grubu ve deney grubunun yakın puanlar aldığı, deney grubunda 6.91 puanlık bir artış yaşanırken, kontrol grubunda ise 3,64 puanlık bir artış olduğu görülmektedir. Ancak deney grubunda basıklık değerleri normal dağılım sınırını aştığından verilerde sapma olabileceği yani bazı öğrencilerin algılama üzerindeki etkisinin bireysel farklılıklar nedeniyle değişken olabileceğini düşündürmektedir. Duygu boyutu ön test puanları incelendiğinde Kontrol grubunun, deney grubundan daha yüksek aldığı, bu nedenle kontrol grubunun Web 2.0 araçlarına yönelik daha olumlu duygular ile yaklaştığı görülmektedir. Çarpıklık ve basıklık değerleri normal dağılıma uygun olduğundan anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmaktadır. Duygu boyutu son test puanlarına göre ise deney grubunun kontrol grubundan daha yüksek aldığı görülmektedir. Deney grubunda 3,23 artış olurken, kontrol grubundan 0.53 puanlık bir düşüşte gözlemlenmektedir. Çarpıklık ve basıklık değerleri normal dağılım gösterdiğinden istatistiksel olarak anlamlı bir fark

çıkmasa da deney grubunun Web 2.0 araçları kullanımı ile duygusal tepkilerinin olumlu yönde etkilendiği görülmektedir. Toplam ön test puanı incelendiğinde ise kontrol grubunun deney grubundan daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Bu fark kontrol grubunun başlangıçta daha yüksek farkındalığa sahip olduğunu göstermektedir. İstatistiksel olarak çarpıklık ve basıklık değerleri normal dağılıma sahip olduğundan anlamlı bir fark çıkmamaktadır. Toplam son test puanına bakıldığında deney grubunun daha yüksek aldığı görülmektedir. Deney grubunda 17,72, kontrol grubunda 2,53 puanlık bir artış olsa da kontrol grubunda basıklık sınırda görülmektedir. Deney grubundaki artış ise Web 2.0 araçlarının kullanımının farkındalığı artırdığını göstermektedir. Deney grubunda tüm boyutlarda ve toplam son testte artış gözükmesi, Web 2.0 araçlarının farkındalığı arttırmada etkili olduğunu düşünülmektedir. Ancak kontrol grubunun başlangıçta daha yüksek puanlara sahip olması nedeniyle deney öncesi grup farklarına dengelemek adına daha dikkatli eşleşmeler yapılması gerektiği görülmektedir. Sınıflar başarı düzeyi eşit iki şube arasından seçilip, deney ve kontrol olarak rastgele ayrımı yapılsa da araçların kullanımı veya öğrencinin teknolojiye yatkınlığının etkisi sonuçların homojen dağılımını etkilediği düşünülmektedir.

Tablo 4.2: Sosyal Bilgiler dersi tutum ölçeği (sbdto)'ye ilişkin betimsel istatistikler

Değişken	Grup	N	Ort	Mdn	SS	Min.	Maks.	Çarp.	Bas.
İlgi	Kontrol	19	42,95	43	6,66	28	55	0,15	0,87
Ön Test	Deney	22	39,32	43	10,19	17	51	-0,94	-0,01
İlgi	Kontrol	19	41,21	39	8,72	20	53	-0,40	0,38
Son Test	Deney	22	47,45	49	5,93	31	55	-1,02	1,25
Bilgiyi Kullanma	Kontrol	19	28,05	29	3,99	20	34	-0,44	-0,65
Ön Test	Deney	22	25,77	25	5,12	16	35	0,05	-0,66
Bilgiyi Kullanma	Kontrol	19	27,26	25	4,71	20	35	0,37	-1,35
Son Test	Deney	22	27,64	28,5	4,45	18	35	-0,56	0,23
Dersin İçeriği	Kontrol	19	9,63	8	5,45	5	25	2,14	4,33
Ön Test	Deney	22	14,64	13,5	6,82	5	25	0,06	-1,27
Dersin İçeriği	Kontrol	19	9,74	9	4,63	5	20	0,86	-0,23
Son Test	Deney	22	11,64	10	6,14	5	24	0,81	-0,30
İsteksizlik	Kontrol	19	11,84	10	7,26	6	30	1,91	2,84

Ön Test	Deney	22	16	14,5	8,5	6	30	0,40	-1,19
İsteksizlik	Kontrol	19	9,37	9	2,79	6	16	0,69	0,31
Son Test	Deney	22	13,95	12,5	7,66	6	30	0,65	-0,76
SBDTÖ Toplam	Kontrol	19	92,47	89	11,98	71	122	1,26	2,42
Puan Ön Test	Deney	22	95,73	93,5	8,49	83	115	0,61	-0,25
SBDTÖ Toplam	Kontrol	19	87,58	89	9,26	59	99	-1,55	4,06
Puan Son Test	Deney	22	100,68	98	12,12	87	129	1,16	0,73

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; Min: minimum; Maks: maksimum;

Çarp: çarpıklık; Bas: basıklık

Değişkenlere ilişkin betimsel istatistikler incelendiğinde dört değişken dışındaki değişkenlerin çarpıklık ve basıklık değerleri ± 2 aralığında yer aldığından yaklaşık olarak normal dağılım göstermektedir. Kontrol grubu toplam puan ön test (Basıklık: 2,42), kontrol grubu toplam puan son test (Basıklık: 4,06), dersin içeriği boyut ön test ölçümü (Çarpıklık: 2,14; Basıklık: 4,33) ve isteksizlik boyutu ön test ölçümü (Basıklık 2,84) puanları ise normal dağılım göstermemektedir. Bazı değişkenlerin normallik varsayımını sağlamaması ve her bir grupta en az 30 kişi koşulu sağlanmaması nedeniyle analizlere parametrik olmayan testlerle devam edilmiştir.

Tablo 4.3: Alt boyutlar ve toplam puanların güvenirlik değerleri

Değişken	Cronbach Alfa (α)	McDonald Omega (ω)
İlgi Ön Test	0,89	0,90
İlgi Son Test	0,89	0,90
Bilgiyi Kullanma Ön Test	0,69	0,71
Bilgiyi Kullanma Son Test	0,67	0,68
Dersin İçeriği Ön Test	0,93	0,93
Dersin İçeriği Son Test	0,88	0,87
İsteksizlik Ön Test	0,95	0,95
İsteksizlik Son Test	0,89	0,90
SBDTÖ Toplam Puan Ön Test	0,71	0,72
SBDTÖ Toplam Puan Son Test	0,77	0,83
Bilme Ön Test	0,92	0,92

Bilme Son Test	0,91	0,91
Algılama Ön Test	0,92	0,93
Algılama Son Test	0,81	0,84
Duygu Ön Test	0,69	0,72
Duygu Son Test	0,70	0,71
W2AFÖ Toplam Puan Ön Test	0,95	0,96
W2AFÖ Toplam Puan Son Test	0,91	0,91

Tablo 4.4: Ön test ve son test puanları arasındaki korelasyonlar

Ön Test-Son Test	Spearman rho (ρ)
İlgi	0,24
Bilgiyi Kullanma	0,64***
Dersin İçeriği	0,50***
İsteksizlik	0,50***
SBDTÖ Toplam Puan	0,63***
Bilme	0,29
Algılama	0,38*
Duygu	0,50***
W2AFÖ Toplam Puan	0,42**

*: $p < 0,05$; **: $p < 0,01$; ***: $p < 0,001$

Değişkenlerin ön test ve son test puanları arasındaki ilişkiler incelendiğinde yalnızca ilgi ve bilme değişkenlerinin ön test ve son test puanları arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > 0,05$). Diğer değişkenlerin arasındaki ilişkiler ise en az $\alpha = 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu durumda, ön test ve son test puanları bağımlı değişkenler ölçümü olarak karşılaştırmalara uygundur.

Sosyal Bilgiler dersi tutum ölçeği boyutlarında ise “ilgi, bilgiyi kullanma, dersin içeriği, isteksizlik” yer almaktadır. İlgi boyutu ön test puanları incelendiğinde başlangıçta kontrol grubunun deney grubundan daha yüksek aldığı görülmektedir. Kontrol grubunun başlangıçta derse daha fazla ilgi gösterdiği sonucuna varılsa da çarpıklık ve basıklık değeri

normal dağılıma uygun olduğundan istatistiksel olarak anlamlı bir fark çıkmamaktadır. İlgili boyutu son test puanları ile deney grubunun 8,13 puanlık artış yaşarken, kontrol grubunun 1,74 puanlık düşüş yaşadığı görülmektedir. Web 2.0 araçlarının kullanımının derse olan ilgiyi arttırdığı gözlemlenmektedir. Bilgiyi kullanma ön test puanlarına bakıldığında kontrol grubunun, deney grubundan yüksek aldığı görülmektedir. Çarpıklık ve basıklık değeri normal dağılım gösterdiğinden istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermemektedir. Son test puanları incelendiğinde ise deney grubunun 1,87 puanlık artış gösterdiği, kontrol grubunun ise 0,79 puanlık düşüş yaşadığı görülmektedir. Çarpıklık ve basıklık değeri normal değerler arasında olduğundan istatistiksel olarak anlamlı bir fark çıkmasa da Web 2.0 araçlarının kullanımının bilgiyi kullanma tutumunu desteklediği söylenebilmektedir. Bilgiyi kullanma alt boyutundaki verileri doğrular nitelikte bir çalışmadır. Dersin içeriği alt boyutunda ön test puanları incelendiğinde deney grubunun kontrol grubundan yüksek aldığı görülse de kontrol grubu çarpıklık ve basıklık değerleri normal dağılım sınırını aştığından verilerin homojen dağılmadığı anlaşılmaktadır. Dersin içeriği alt boyutunda son test puanları ile deney grubunda 3 puanlık düşüş yaşandığı, kontrol grubunda ise 0,11 puanlık bir artış yaşandığı gözlemlenmektedir. Çarpıklık ve basıklık değerleri normal dağılım gösterdiğinden istatistiksel olarak fark çıkmamaktadır. İsteksizlik alt boyutunda ise ön test sonuçlarına bakıldığında deney grubunun kontrol grubundan daha yüksek aldığı görülmektedir. Son test sonuçlarında ise yine deney grubunda 2,05 puanlık artış yaşanırken, kontrol grubunda 2,47 puanlık düşüş yaşandığı görülmektedir. Kullanılmasının hala daha yüksek isteksizlik göstermesi Web 2.0 araçlarının kullanılmasının tam anlamıyla etki göstermediği sonucuna ulaşılmaktadır. Toplam ön test puanları incelendiğinde ise deney grubunun kontrol grubundan farklı olmasa da yüksek puan aldığı görülmektedir. Son test toplam puanlarında ise deney grubunun 4,95 artış yaşarken, kontrol grubunun 4,95 puanlık düşüş yaşadığı gözlemlenmektedir. Puanlar incelendiğinde deney grubunda anlamlı derece yüksek bir fark olduğu görülmektedir. Deney grubunun ilgi boyutundaki belirgin artış ile Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrenci motivasyonu ve derse katılımını arttırdığı sonucuna ulaşılmaktadır. Web 2.0 araçlarının öğrenci merkezli yapısı ile etkileşimli özelliğinin önemli bir etkisi olduğu düşünülmektedir

4.1 1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.5’ de verilmiştir.

Tablo 4.5: Deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarının karşılaştırılması

Değişken	Grup	Ort	Mdn	SS	SH	U	p
W2AFÖ Toplam	Kontrol	94,1	98	23,29	5,34	161	0,164
Puan Ön Test	Deney	82,7	81,5	27,29	5,82		

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; U: Mann Whitney U istatistiği

Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, deney ve kontrol gruplarının toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (U: 161; $p>0,05$).

4.2 2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.6’ da verilmiştir.

Tablo 4.6: Deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarının karşılaştırılması

Değişken	Grup	Ort	Mdn	SS	SH	U	p
SBDTÖ Toplam Puan Ön Test	Kontrol	92,5	89	11,98	2,75	131	0,317
	Deney	95,7	93,5	8,49	1,81		

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; U: Mann Whitney U istatistiği

Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, deney ve kontrol gruplarının toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (U: 131; $p>0,05$).

4.3 3. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Kontrol grubunun Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7: Kontrol grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması

Değişken	Puan	Ort	Mdn	SS	SH	W	Z	p
W2AFÖ Toplam Puan	Ön Test	94,1	98	23,29	5,34	93	-0,08	0,952
	Son Test	96,6	92	16,34	3,75			

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; W: Wilcoxon W istatistiği; Z: Z puanı

Kontrol grubunun Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test ve son test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, kontrol grubunun ön test ve son test puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (W: 93; Z: -0,08; $p>0,05$).

4.4 4. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Kontrol grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.8: Kontrol grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması

Değişken	Puan	Ort	Mdn	SS	SH	W	Z	P
SBDTÖ Toplam Puan	Ön Test	92,5	89	11,98	2,75	125	1,72	0,089
	Son Test	87,6	89	9,26	2,13			

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; W: Wilcoxon W istatistiği; Z: Z puanı

Kontrol grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test ve son test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, kontrol grubunun ön test ve son test puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (W: 125; Z: 1,72; $p>0,05$).

4.5 5. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney grubunun Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.9’te verilmiştir.

Tablo 4.9: Deney grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması

Değişken	Puan	Ort	Mdn	SS	SH	W	Z	P
W2AFÖ Toplam Puan	Ön Test	82,7	81,5	27,29	5,82	47,5	-2,57	<0,05
	Son Test	100,5	102,5	20,06	4,28			

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; W: Wilcoxon W istatistiği; Z: Z puanı

Deney grubunun Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği ön test ve son test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, kontrol grubunun ön test ve son test puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olduğu gözlenmiştir (W: 47,5; Z: -2,57; $p < 0,05$). Ön test ve son test puanlarının ortalama ve medyan değerleri incelendiğinde, ön test puanlarının (ortalama: 82,7; medyan: 81,5) son test puanlarından (ortalama: 100,5; medyan: 102,5) daha düşük olduğu görülmüştür.

4.6 6. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon

İşaretli Sıralar Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.10’te verilmiştir.

Tablo 4.10: Deney grubunun ön test-son test puanlarının karşılaştırması

Değişken	Puan	Ort	Mdn	SS	SH	W	Z	P
SBDTÖ Toplam Puan	Ön Test	95,7	93,5	8,49	1,81	66	-1,96	0,051
	Son Test	100,7	98	12,12	2,58			

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; W: Wilcoxon W istatistiği; Z: Z puanı

Deney grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği ön test ve son test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, kontrol grubunun ön test ve son test puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (W: 66; Z: -1,96; $p>0,05$). Ancak hesaplanan p değeri, eşik değer olan 0,05’e oldukça yakındır.

4.7 7. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.11’te verilmiştir.

Tablo 4.11: Deney ve kontrol gruplarının son test puanlarının karşılaştırılması

Değişken	Grup	Ort	Mdn	SS	SH	U	p
W2AFÖ Toplam	Kontrol	96,6	92	16,34	3,75	166	0,506
Puan Son Test	Deney	100,5	102,5	20,06	4,28		

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; U: Mann Whitney U istatistiği

Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği son test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, deney ve kontrol gruplarının toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (U: 166; $p>0,05$).

4.8 8. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.13’te verilmiştir.

Tablo 4.13: Deney ve kontrol gruplarının son test puanlarının karşılaştırılması

Değişken	Grup	Ort	Mdn	SS	SH	U	p
SBDTÖ Toplam	Kontrol	87,6	89	9,26	2,13	76,5	<0,001
Puan Son Test	Deney	100,7	98	12,12	2,58		

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; SH: standart hata; U: Mann Whitney U istatistiği

Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği son test puanları uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, deney ve kontrol gruplarının toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olduğu gözlenmiştir (U: 76,5; $p<0,001$). Grupların ortalama ve medyan değerleri incelendiğinde,

kontrol grubunun puanlarının (ortalama: 87,6; medyan: 89) deney grubunun puanlarından (ortalama: 100,7; medyan: 98) daha düşük olduğu görülmüştür.

4.9 9. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi “Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği erişiş (son test ön test farkı) puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarına ön test uygulanırken, uygulama sonrası ise son test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön bilgileri ve son bilgileri arasında herhangi bir farkın olup olmadığını belirlemeye yönelik uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına ilişkin bulgular tablo 4.14’te verilmiştir.

Tablo 4.14: Deney ve kontrol gruplarının erişiş puanlarının karşılaştırılması

Değişken	Grup	N	Ort	Mdn	SS	Min	Maks	U	p
W2AFÖ	Kontrol	19	2,53	-2	19,7	-34	61	136	0,056
Erişiş Puanı	Deney	22	17,73	6	28,3	-17	80		

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; U: Mann Whitney U istatistiği

Deney ve kontrol gruplarının Web 2.0 Araçları Farkındalık Ölçeği erişiş puanları uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, deney ve kontrol gruplarının toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı gözlenmiştir (U: 136; $p=0,056$). Ancak hesaplanan p değeri, eşik değer olan 0,05’e oldukça yakındır.

4.10 10. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği erişiş puanları uygun istatistiksel yöntem olan Mann Whitney U Testi kullanılarak karşılaştırıldığında, deney ve kontrol gruplarının toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olduğu gözlenmiştir (U: 113; $p<0,05$). Grupların ortalama ve medyan değerleri incelendiğinde,

kontrol grubunun puanlarının (ortalama: -4,89; medyan: -4) deney grubunun puanlarından (ortalama: 4,95; medyan: 4) daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 4.15: Deney ve kontrol gruplarının erişiş puanlarının karşılaştırılması

Değişken	Grup	N	Ort	Mdn	SS	Min	Maks	U	p
SBDTÖ Erişiş Puanı	Kontrol	19	-4,89	-4	13,30	-35	19	113	0,012
	Deney	22	4,95	4	11,20	-14	35		

Ort: ortalama; Mdn: medyan; SS: standart sapma; U: Mann Whitney U istatistiğı

5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler dersi içerisinde Web 2.0 araçları kullanımının Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutum ve Web 2.0 araçlarına yönelik farkındalığa etkisi incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıda tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Çalışma da Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 araçları kullanılarak farklı teknolojik uygulamaların süreçte kullanımının etkisini ele almak istemektedir. Çalışma da elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı olarak tartışma ve önerilere bu bölümde yer verilmektedir. Kontrol ve deney grubu olarak ayrılan grupların ön test ve son testleri incelendiğinde çeşitli çıkarımlara ulaşılabilmektedir. Web 2.0 farkındalık ölçeği “bilme, algılama ve duygu” boyutlarını ele almaktadır. Toplam puan ise bu boyutların birleşiminden oluşmaktadır. Bilme, algılama, duygu boyutlarında ön test sonuçları kontrol grubunun yüksek çıktığından deney başlangıcında kontrol grubunun Web 2.0 araçlarına yönelik daha fazla bilgiye sahip oldukları, Web 2.0 araçlarının kullanımına dair daha olumlu bir algıya sahip oldukları ve Web 2.0 araçlarına yönelik daha olumlu duygular ile yaklaştığı görülmektedir. Son test puanlarına bakıldığında ise bilme boyutunda deney grubunun daha yüksek puan aldığı bu nedenle Web 2.0 araçlarının kullanımının bilgi düzeyini arttırdığı söylenebilmektedir. Web 2.0 araçlarının kullanımının derse olan ilgiyi arttırdığı gözlemlenmektedir. Bulguları destekler nitelikteki benzer çalışmalarında bulunduğu görülmektedir. Benzer çalışmalar sonucu Web 2.0 araçlarının kullanımının akademik başarı ve tutumu arttırdığı (Özcan, 2024; Evlice, 2022; Almalı ve Yeşiltaş, 2020; Azid, Hasan, Nazarudin ve Md-Ali 2020; Stefancik ve Stradiotová 2020; İneç, 2012), dersin monotonluğunu azalttığı, motivasyon ve başarıyı ise arttırdığına yönelik bulgulara ulaşıldığı görülmektedir (Avcu, 2024; Yiğit, 2023; Yılmaz, 2022 Çilkaya, 2013). Elde edilen bulgulardan yola çıkılarak süreçte Web 2.0 araçlarının kullanımı ile akademik başarı ve tutumların olumlu yönde etkilendiği sonucuna varılabilmektedir. Deney grubunun algılama ve duygu boyutlarındaki puan artışı ise Web 2.0 araçlarının kullanımının duygusal tepkileri olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Toplam ön test puanı incelendiğinde ise kontrol grubunun deney grubundan daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Bu fark kontrol grubunun başlangıçta daha yüksek farkındalığa sahip

olduğunu göstermektedir. Toplam son test puanına bakıldığında deney grubunun daha yüksek aldığı görülmektedir. Deney grubundaki artış ise Web 2.0 araçlarının kullanımının farkındalığı artırdığını göstermektedir. Deney grubunda tüm boyutlarda ve toplam son testte artış gözükmesi, Web 2.0 araçlarının farkındalığı arttırmada etkili olduğunu düşünülmektedir. Ancak kontrol grubunun başlangıçta daha yüksek puanlara sahip olması nedeniyle deney öncesi grup farklarına dengelemek adına daha dikkatli eşleşmeler yapılması gerektiği görülmektedir. Sınıflar başarı düzeyi eşit iki şube arasından seçilip, deney ve kontrol olarak rastgele ayrımı yapılsa da araçların kullanımı veya öğrencinin teknolojiye yatkınlığının etkisi sonuçların homojen dağılımını etkilediği düşünülmektedir.

Sosyal Bilgiler dersi tutum ölçeği boyutlarında ise “ilgi, bilgiyi kullanma, dersin içeriği, isteksizlik” yer almaktadır. İlgi, bilgiyi kullanma boyutlarında ön test sonuçlarına bakıldığında kontrol grubunun deney grubundan yüksek aldığı görülmektedir. Son test puanlarına bakıldığında ise her iki alt boyutta deney grubunda artış yaşanırken kontrol grubunda düşüş yaşandığı görülmektedir. Web 2.0 araçlarının kullanımının bilgiyi kullanma tutumunu desteklediği söylenebilmektedir. Benzer çalışmalara bakıldığında, Web 2.0 araçlarının öğrenim sürecinde kullanımının akademik başarıyı arttırdığı, öğrenme ortamını zenginleştirdiği ve daha etkileşimli hale getirdiği bulgularına ulaşıldığı yani bilgiyi kullanma boyutundaki sonuçları doğrular nitelikte olduğu görülmektedir (Bucak, 2024; Özmen, 2024; Sevigen, 2022; Hamlı ve Hamlı, 2021; Azid, Hasan, Nazarudin ve Md-Ali 2020; Hauf, 2019). Dersin içeriği ve isteksizlik alt boyutları ön test puanlarına göre deney grubunun yüksek aldığı görülmektedir. Dersin içeriği alt boyutu son test puanlarında ise deney grubunun düşüş kontrol grubunun ise artış gösterdiği görülmektedir. İsteksizlik Son test sonuçlarında ise yine deney grubunda artış yaşanırken, kontrol grubunda düşüş yaşandığı görülmektedir. Deney grubunun hala daha yüksek isteksizlik göstermesi Web 2.0 araçlarının kullanılmasının tam anlamıyla etki göstermediği sonucuna ulaşılmaktadır. Toplam ön test puanları incelendiğinde ise deney grubunun kontrol grubundan farklı olmasa da yüksek puan aldığı görülmektedir. Son test toplam puanlarında ise deney grubu artış yaşarken, kontrol grubunun düşüş yaşadığı gözlemlenmektedir. Deney grubunun ilgi boyutundaki belirgin artış ile Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrenci motivasyonu ve derse katılımını arttırdığı sonucuna ulaşılmaktadır. Web 2.0 araçlarının öğrenci merkezli yapısı ile etkileşimli özelliğinin önemli bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Yapılan benzer

Çalışmaların bulguları incelendiğinde sonuçları destekler nitelikte sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Örneğin Web 2.0 araçlarının kullanımının yararlı, etkili bulunduğu, dersi daha kalıcı hale getirdiği, soyut konuları somutlaştırmada etkili olduğu, dersi daha eğlenceli hale getirdiği, öğrenmeyi kolaylaştırma, dikkat çekme özelliğinin bulunduğu bulgularına ulaşıldığı görülmektedir (Kantekin, 2024; Mert, 2023; ztrk, 2022; Ocak 2022; Can ve Usta, 2021; Hwang, Chiu ve Chen, 2015).

Sonuç olarak Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 kullanımının ğrenci tutumunu olumlu yönde etkilediği, ilgi boyutundaki artış ile ğrenci merkezli öğrenme ortamları yaratmaya katkı sağladığı ve motivasyonu desteklediği görülmektedir. Farkındalık artışı, Web 2.0 araçlarının derse teşvik ettiği, kontrol grubundaki tutum düşüşü ise geleneksel yöntemlerin modern ğrenci ihtiyaçlarına yanıt vermede yetersiz kalabileceğini göstermektedir. Küçük rneklem grubu, sınırlı bir süre, başlangıçtaki farklılıklar, kontrol grubunun bazı n testlerde daha yüksek çıkması gibi durumların bazı sınırlamalara neden olduğu görülmektedir. Ancak teknolojinin eğitime entegrasyonu, ğretmen eğitimi, etkileşimli etkinliklerin kullanımı ve süreklilik gibi durumlara bağlı kalınarak, Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanılması kalıcı ve daha doğru sonuçlar alınması açısından önemli görülmektedir. Öğretmenlerin teknoloji ile ilgili önyargı ve becerileri sürecin gidişatı açısından önem arz etmektedir. Örneğin ğretmenlerin bu alanda yeterliliklerini ele alan çalışmalara bakıldığında öğretmenlerin kendilerini orta derece yeterli gördükleri, Web 2.0 araçlarının derste kullanımı açısından olumlu düşüncelere sahip olsalar da teknik sıkıntılar, süre yetersizliği gibi durumların olumsuz etkilerinden bahsetmektedirler. İçerik retme de sıkıntı yaşadıklarını belirten öğretmenler nedeniyle teknolojilerin derste daha aktif ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi adına ğretmen eğitiminin de gerekliliğine değinilmektedir (Gavronskaya, Gura, Minakhmetova, ve Dudnik, 2024; Kırımlı ve Demirezen 2022; Olayinka, 2016).

5.1 Öneriler

1. Daha büyük örneklem grupları ile uzun süreli bir çalışma gerçekleştirilebilir.
2. Dijital yetkinlikleri geliştirmek adına uygulamalı eğitimler hem öğrenci hem de öğretmenler için tasarlanabilir.
3. Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının kullanımının yaygınlaştırılması.
4. Farklı branşlarda Web 2.0 araçlarına yönelik deneysel çalışmaların artırılması.

KAYNAKLAR

- Acar, F. (2025). İlkokul sosyal bilgiler dersinde STEM uygulamalarının öğrencilerin 21. Yüzyıl becerilerine etkisinin incelenmesi. Doktora Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kastamonu, 237.
- Aharony, N. (2009). Web 2.0 use by librarians. *Library & information science research*, 31(1), 29-37.
- Akdeniz, A. R., ve Paniç, G. (2012). Yeni fizik öğretim programına ve uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Milli eğitim dergisi*, 42(196), 290-307.
- Akkuş, Ç. S. (2025). Web 2.0 araçları ve proje uygulamaları ile yürütülen 5E öğrenme modelinin öğrencilerin akademik başarılarına ve dijital okuryazarlıklarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, 146.
- Alaca, E. (2023). An Assessment on the Skills in Social Studies Course Curriculum in Turkey. *Journal of education and learning (EduLearn)*, 17 (3), 483-490. <https://doi.org/10.11591/edulearn.v17i3.20836>
- Almalı, H. (2020). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konularının web 2.0 teknolojileri kullanılarak öğretiminin öğrencilerin akademik başarı ve tutumlarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sivas, 110.
- Almalı, H., ve Yeşiltaş, E. (2020). Sosyal Bilgiler Eğitiminde Coğrafya Konularının Web 2.0 Teknolojileri Kullanılarak Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi. *Türkiye bilimsel araştırmalar dergisi*, 5(2), 165-182.
- Altunal, B. (2024). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretim yaklaşımları ile ilgili düşüncelerinin ve sınıf içi uygulamalarının incelenmesi. Doktora Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir, 199.
- Arslan, N. (2025). Sınıf öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeyleri ile teknolojik pedagojik alan bilgilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Konya, 72.
- Aslan, H. (2025). Web 2.0 araçlarıyla zenginleştirilmiş oyunlaştırma destekli fen öğretiminin fen motivasyonu, web 2.0 farkındalığına etkisi ve sürece yönelik öğrenci görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, 172.

- Ateş, Y. (2025). Sosyal bilgiler derslerinde küresel sorunların öğretimi üzerine bir eylem araştırması. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Konya, 375.
- Avcı, M. (2023). Kültürel coğrafyanın Sosyal Bilgiler dersindeki yeri ve önemi ile ilgili Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Konya, 165.
- Avcı, R.C. (2022). Sosyal Bilgiler öğretiminde politik okuryazarlık becerisinin yeri ve bu beceriye yönelik Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı, Rize, 81.
- Avcu, K. M. (2024). Sosyal bilgiler dersinde web 2.0 araçlarıyla tasarlanmış materyallerin kullanımının, öğrencilerin akademik başarılarına, derse yönelik tutumlarına ve motivasyonlarına etkisi. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Elâzığ, 178.
- Azid, N., Hasan, R., Nazarudin, N. F. M., ve Md-Ali, R. (2020). Embracing Industrial Revolution 4.0: The effect of using Web 2.0 tools on primary schools students' mathematics achievement (fraction). *International journal of instruction*, 13 (3), 711–728. <https://doi.org/10.29333/iji.2020.13348a>
- Bahadırtürk, D. (2025). İlkokul öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeyleri ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Konya, 82.
- Bakardjieva, M., ve Gaden, G. (2012). Web 2.0 technologies of the self. *Philosophy & technology*, 25, 399-413.
- Balcı, F. (2023). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital okuryazarlık yetkinliklerinin Web 2.0 araçları kullanım durumuna etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, 103.
- Balçın, K. (2023). Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarının öğrencilerin kariyer ve yetenek gelişimi özyeterliliklerine, girişimciliklerine ve akademik başarılarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sakarya, 145.
- Barr, H. (1997). Defining social studies. *Teachers and curriculum*, 1.
- Baskın, N. (2023). Sosyal Bilgiler dersi bağlamında ortaokul öğrencilerinin medya okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Rize, 171.

- Bayar, B. (2025). 4. Sınıf sosyal bilgiler dersinde dijital etkileşimli öğrenme ortamlarının akademik başarı ve motivasyona etkisi. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Malatya, 186.
- Baygöl, E. (2023). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler eğitiminde sanal tur uygulamalarına yönelik görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Antalya, 89.
- Baygöl, S. (2020). Küreselleşme ve teknoloji üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası beşerî bilimler ve eğitim dergisi*, 6(13), 395-411.
- Bay, Y., ve Bademci, B. (2022). Türkçe öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *International Primary education research journal*, 6(3), 183-193.
- Belek, D. (2025). İlkokul 4. Sınıf sosyal bilgiler dersi kültür ve miras öğrenme alanında yapılan sanal müze etkinliklerinin öğrencilerin sosyal bilgiler dersi tutumuna etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Bolu, 98.
- Bıçak, N., ve Alver, M. (2018). 2018 Türkçe dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Türkçe edebiyat kültür eğitim (teke) dergisi*, 7(4), 2480-2501.
- Bijker, W. E. (1994). *Sociohistorical technology studies*. In S. Jasanoff, G. E. Markle, J. C. Petersen ve T. Pinch (Eds.), *Handbook of science and technology studies* (ss. 229–256). SAGE. <https://doi.org/10.4135/9781412990127.n11>
- Bingimlas, K. A. (2017). Learning and teaching with Web 2.0 applications in Saudi K-12 schools. *TOJET: The turkish online journal of educational technology*, 16(3), 100–115.
- Blank, G., ve Reisdorf, B. C. (2012). The participatory web: A user perspective on Web 2.0. *Information, communication & society*, 15(4), 537-554.
- Bower, M., Hedberg, J. G., ve Kuswara, A. (2010). A framework for Web 2.0 learning design. *Educational media international*, 47(3), 177-198.
- Bueno-Alastuey, M. C., ve Nemeth, K. (2022). Quizlet and podcasts: effects on vocabulary acquisition. *Computer assisted language learning*, 35(7), 1407-1436.
- Bucak, A. (2024). Web 2.0 araçlarının Sosyal Bilgiler dersinde kullanımının öğrencilerin akademik başarı ve dijital okuryazarlık becerilerine etkisi. Doktora Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir, 192.

- Bulut, A. (2024). 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan yardımcı kaynakların 2018 Sosyal Bilgiler öğretim programında kazandırılması hedeflenen temel beceriler açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sivas, 107.
- Can, B., ve Usta, E. (2021). Web 2.0 destekli kavramsal karikatürün başarı ve tutuma etkisi. *Türk akademik yayınlar dergisi (TAY Journal)*, 5(1), 51-69.
- Chng, L., ve Gurvitch, R. (2018). Using Plickers as an assessment tool in health and physical education settings. *Journal of physical education, recreation & dance*, 89(2), 19-25.
- Chui, M., Miller, A., ve Roberts, R. P. (2009). Six ways to make Web 2.0 work. *The mckinsey quarterly*, 7, 2009.
- Çavuşoğlu, A. (2023). Eğitim ve Çevrimiçi Eğitim. *21. Yüzyılda eğitim ve toplum*, 12(35), 565-576.
- Çelebi, C., ve Satırlı, H. (2021). Web 2.0 araçlarının ilköğretim seviyesinde kullanım alanları. *Instructional technology and lifelong learning*, 2(1), 75-110. <https://doi.org/10.52911/itall.938122>
- Çelik, S. E. (2023). Türkiye'nin (2018) fen bilimleri dersi öğretim programı ile Singapur'un (2014) fen dersi öğretim programlarının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sakarya, 162.
- Çetinel, E., Özdemir, O. G., ve Önal, A. (2022). In-service teachers' perceptions towards using web 2.0 tools. *Mehmet Akif Ersoy üniversitesi eğitim fakültesi dergisi* (63), 167-192. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.1000143>
- Çetinkaya, S., ve Hatay Uçar, F. (2019). İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Kastamonu eğitim dergisi*, 27(1), 25-35.
- Çıkar, F. (2025). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknostres düzeyleri ile uzaktan eğitime yönelik tutum ve görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Eskişehir, 221.
- Çınar, R. (2025). Dijital okuryazarlık, öz yeterlik ve tekno stres ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnsan Kaynakları Ana Bilim Dalı, Gümüşhane, 103.
- Çırak, A. (2015). Web tabanlı akran ve öz değerlendirmenin 7. sınıf sosyal bilgiler dersi iletişim ve insan ilişkileri konusunda öğrencilerin başarısına etkisi. Doktora Tezi,

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Kütahya, 159.

Çilkaya, R. (2013). *Sosyal bilgiler öğretiminde WebQuest kullanımı*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Dans, E. (2007). La empresa y la web 2.0. *Harvard deusto marketing & ventas*, 80, 36-43.

Değerli, A.S. (2015). Güzel sanatlar ve eğitim fakültelerinde resim eğitimi alan öğrencilerin sanat eğitimi sürecindeki teknoloji algıları. Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Samsun, 144.

Degirmenci, R. (2021). The use of Quizizz in language learning and teaching from the teachers' and students' perspectives: A literature review. *Language education and technology*, 1(1), 1-11.

Delacruz, S. (2014). Using Nearpod in elementary guided reading groups. *TechTrends*, 58, 62-69.

Deperlioğlu, Ö., ve Köse, U., (2010). Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı. M. Akgül, E. Derman, U. Çağlayan, A. Özgüt ve T. Yılmaz (Ed.), XII. *Akademik bilişim konferansı bildirileri* (s. 437-442), İnternet teknolojileri derneği. <https://ab.org.tr/kitap/ab10.pdf>

Doğanay, Y. D. D. A. (2008). Çağdaş sosyal bilgiler anlayışı ışığında yeni sosyal bilgiler programının değerlendirilmesi. *Çukurova üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi*, 17(2), 77-96.

Doolittle, P. E., ve Hicks, D. (2003). Constructivism as a theoretical foundation for the use of technology in social studies. *Theory & research in social education*, 31(1), 72-104.

Durmuş, T. (2024). İşbirlikli dijital okuryazarlık etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcı yazma ve dijital okuryazarlık becerilerine etkisi. Doktora Tezi, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Ordu, 163.

Ersöz, B. (2020). Yeni nesil web paradigması-web 4.0. *Bilgisayar bilimleri ve teknolojileri dergisi*, 1(2), 58-65.

Escueta, M., Nickow, A. J., Oreopoulos, P., ve Quan, V. (2020). Upgrading education with technology: Insights from experimental research. *Journal of economic literature*, 58(4), 897-996.

Escueta, M., Quan, V., Nickow, A. J., ve Oreopoulos, P. (2017). Education technology: An evidence-based review.

- Evlice, E. (2022). Dijital ortamda oluşturulmuş öykülerle gerçekleştirilen web tabanlı uzaktan eğitim uygulamasının, ortaokul sosyal bilgiler dersi programındaki değerlerin kazandırılması sürecinde öğrencilerin tutum, görüş ve düşüncelerine etkisi. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Adana, 193.
- Eyüp, B. (2022). Türkçe öğretmenlerinin web 2.0 araçlarını kullanma yetkinliklerinin incelenmesi. *İnönü üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 23(1), 307-323. <https://doi.org/10.17679/inuefd.952051>
- Fajrianti, R., ve Meilana, S. F. (2022). Pengaruh penggunaan media animaker terhadap hasil belajar peserta didik pada mata pelajaran ips sekolah dasar. *Jurnal basicedu*, 6(4), 6630-6637.
- Felder, R. M., ve Brent, R. (1999). How to improve teaching quality. *Quality management journal*, 6(2), 9-21.
- Gavronskaya, Y., Gura, D., Minakhmetova, A., ve Dudnik, O. (2024). Web 2.0 technologies in times of pandemic COVID-19: Pedagogical experience. *International journal of distance education technologies*, 22(1), 1-18. <https://doi.org/10.4018/IJDET.337963>
- Ghanad, A. (2023). An overview of quantitative research methods. *International journal of multidisciplinary research and analysis*, 6(08), 3794-3803.
- Gilster, P., ve Glister, P. (1997, February). *Digital literacy*.
- Glenn, M. (2008). *The future of higher education: How technology will shape learning* (pp. 1-27). The new media consortium.
- Gümüşhan, Y. S. (2025). Sosyal bilgiler dersinde arttırılmış gerçeklik uygulamalarının öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerine ve iş birliğine yönelik tutumlarına etkisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Ankara, 242.
- Güneş, M. (2015). Ufuk Üniversitesi Hazırlık Okulundaki İngilizce Öğretmenlerinin Bilgisayar Teknolojisi ve Bu Teknolojiyi Kullanmalarına Olan Yaklaşımları Üzerine Bir Çalışma. Yüksek Lisans Tezi, Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, 114.
- Güneş, P. D. F. (2015). Eğitim ve zihinsel değişim. *Bartın university journal of faculty of education*, 4(1), 1-20.
- Güneysu, A. (2024). Sınıf Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgileri ile Eğitimde Teknoloji Kullanımı Konusundaki Öz-Yeterlilik Algılarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, İzmir, 133.

- Gürbüz, Ş. (2021). Öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri ve öğretim programına bağlılık durumları. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Ankara, 136.
- Gürleroğlu, L., ve Yıldırım, M. (2022). Ortaokul öğrencilerinin web 2.0 destekli eğitsel web sitesi ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Milli eğitim dergisi*, 51(233), 191-217. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.776977>
- Hamalı, S., ve Hamalı, D. (2021). Web 2.0 araçlarının derslerde kullanılmasının akademik başarıya etkisi. *Uygulamada eğitim ve yönetim bilimleri dergisi*, 1(1), 1-16.
- Hanrahan, G., ve Lu, K. (2006). Application of factorial and response surface methodology in modern experimental design and optimization. *Critical reviews in analytical chemistry*, 36(3-4), 141-151.
- Hauf, L. K. (2019). *A phenomenological study exploring perceptions of the Net Generation and the use of visual Web 2.0 tools in online and on-ground classrooms*. Northcentral University. ProQuest dissertations & theses global.
- Hawkins, T. L. (2015). “Can you tweet that?”: Twitter in the classroom. *Feminist teacher*, 25 (2-3), 153–168. <https://doi.org/10.5406/femteacher.25.2-3.0153>
- Heafner, T. (2004). Using technology to motivate students to learn social studies. *Contemporary issues in technology and teacher education*, 4(1), 42-53.
- Hercigonja, Z. (2025). Autodraw kao podrška početničkom učenju crtanja. *Varaždinski učitelj: digitalni stručni časopis za odgoj i obrazovanje*, 8(18), 191-201.
- Hiremath, B. K., ve Kenchakkanavar, A. Y. (2016). An alteration of the web 1.0, web 2.0 and web 3.0: a comparative study. *Imperial journal of interdisciplinary research*, 2(4), 705-710.
- Hoegg, R., Martignoni, R., Meckel, M., ve Stanoevska-Slabeva, K. (2006). Overview of business models for Web 2.0 communities. In *workshop gemeinschaften in neuen medien (GeNeMe) 2006* (pp. 33-49).
- Holcomb, L. B., ve Beal, C. M. (2010). Capitalizing on Web 2.0 in the social studies context. *TechTrends*, 54 (4), 28–32. <https://doi.org/10.1007/s11528-010-0417-0>
- Hopkyns, S., ve Nicoll, T. (2013). A student-centered approach to vocabulary building using Popplet, Pages and Puppet Pals. *Learning and teaching in higher education: gulf perspectives*, 10(2), 43.
- Hwang, G. J., Chiu, L. Y., ve Chen, C. H. (2015). A contextual game-based learning approach to improving students' inquiry-based learning performance in social studies courses. *Computers & education*, 81, 13-25.

- İbekçi, R. (2025). Bilgi ve belge yönetimi bölümü lisans öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeyleri ile dijital veri güvenliği farkındalık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgi ve Belge Yönetimi Ana Bilim Dalı, Erzurum, 138.
- İlkin, A. (2023). PISA 2018 kıta birincilerinin ana dili öğretim programı ile Türkçe dersi öğretim programının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Antalya, 121.
- İneç, Z. F. (2012). Sosyal bilgiler eğitiminde internet tabanlı CBS uygulaması. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı, Erzincan, 136.
- Kadirhan, E. (2022). 2005 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve 2021 Sosyal Bilgiler Öğretim Programının strateji, yöntem ve teknik açıdan karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Malatya, 133.
- Kanatlı, S. A. (2024). Ortaokul öğrencilerinin bilgi işlemsel düşünme becerileri ile 21. Yüzyıl becerileri ve dijital okuryazarlık becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Muğla, 107.
- Kantekin, M. (2023). 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde kültürel miras konularının öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımı. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Eskişehir, 205.
- Kantekin, M. (2024). The Use of Web 2.0 Tools in the Teaching of Cultural Heritage Issues in the Classroom Social Studies Lessons. *Çukurova üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 53(3), 1110-1142. <https://doi.org/10.14812/cuefd.1315970>
- Kapan, K., ve Üncel, R. (2020). Gelişen web teknolojilerinin (web 1.0- web 2.0- web 3.0) Türkiye turizmüne etkisi. *Safran kültür ve turizm araştırmaları dergisi*, 3(3), 276-289.
- Karakuyu, A., ve Oğuz, A. (2021). İlkokul ve Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretim Programlarına Bağlılıkları. *İnönü üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü dergisi*, 8(16), 85-103. <https://doi.org/10.29129/inujse.915003>
- Karanfil, B. (2025). Afet eğitimi konusunda ilköğretim hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders kitaplarının yeterliliği. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Malatya, 109.
- Keleş, H. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik alan bilgisi yeterlilikleri ve web 2.0 teknolojileri hakkında görüşlerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Aksaray, 112.

- Kırımlı, H., ve Demirezen, S. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 teknolojilerine yönelik görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy üniversitesi eğitim fakültesi dergisi* (62), 527-558. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.1024814>
- Kızık, M. M (2018). Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler dersinde kullandıkları Sosyal Bilgiler eğitimi gelenekleri ile ilgili, görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gaziantep, 92.
- Kotan, S. P. (2025). Sosyal bilgiler dersinde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin akademik başarıya, kültürel mirasa duyarlılığa ve yazma becerisine etkisinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı, Erzurum, 142.
- Kulaca, İ. (2023). Sosyal Bilgiler öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımı: bir karma yöntem araştırması. Doktora Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Afyon, 237.
- Kuloğlu, M. E. (2023). Program özerkliği, öğretmen özerkliği, öğretim programı okuryazarlığı, öğretim programına bağlılık ve TBAP arasındaki ilişkiler. Doktora Tezi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Bolu, 243.
- Kurtdişi, O. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin pedagojik içerik bilgilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Adana, 135.
- Kurul Tural, N. (2019). Eğitim İstemi. *Ankara university journal of faculty of educational sciences (JFES)*, 27(2), 781-791.
- Kuş Gürbey, S., ve Büyük, U. (2024). Eğitime teknoloji entegrasyonu: web 2.0 araçları. *İhlara eğitim araştırmaları dergisi*, 9(1), 28-40. <https://doi.org/10.47479/ihead.1279043>
- Lalotra, S. K., Mantry, A. K., Pradhan, B., ve Khajuria, S. (2025). Integrating Google Maps into geography education: a course evaluation of student achievement, geographical thinking, and map reading skills. *International journal of cartography*, 1-21.
- Leu-Timmermann, B. (2023). Edpuzzle. *Die Unterrichtspraxis*, 56(1), 95-97.
- Maksimenkova, O., Neznanov, A., Papushina, I., ve Parinov, A. (2011). On mind maps evaluation: a case of an automatic grader development. in *teaching and learning in a digital world: proceedings of the 20th international conference on interactive collaborative learning* (Vol. 2).
- McCoy, K. (2005). Strategies for teaching social studies. *Focus on exceptional children*, 38(3), 1-+.

- Mert, B. (2023). Sosyal Bilgiler dersinde web 2.0 araçları kullanımının öğrencilerin tarihsel empati ve kültürel mirasa duyarlılık kazanmalarına etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisan Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Afyon, 125.
- Miles, M. B., Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis (Second Edition). London and New Delhi: thousand oaks, ca: sage publications.*
- Mohammed, S. H., ve Kinyo, L. (2020). The role of constructivism in the enhancement of social studies education. *Journal of critical reviews*, 7(7), 249-256.
- Moorhouse, B. L., ve Kohnke, L. (2024). Creating the conditions for vocabulary learning with Wordwall. *RELC journal*, 55(1), 234-239.
- Moreira, F. P., ve Lima, D. A. (2023, November). Enhancing early elementary literacy education with flippity tool: challenges, opportunities, and solutions. In *workshop de informática na escola (WIE)* (pp. 309-320). SBC.
- Nur'aeni, N., ve Hasanudin, E. H. I. (2023). Model Pembelajaran Kooperatif Team Game Tournament Berbasis Media Digital Blooket untuk Mengembangkan Motivasi dan Hasil Belajar Pendidikan Pancasila. *Asatiza: jurnal pendidikan*, 4(3), 259-273.
- Ocak, Y. (2022). Sosyal bilgiler öğretiminde Web 2.0 animasyon araçlarının kullanımının akademik başarıya ve bilgilerin kalıcılığına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, İstanbul, 120.
- Olayinka, A. R. B. (2016). Effects of Instructional Materials on Secondary Schools Students' Academic Achievement in Social Studies in Ekiti State, Nigeria. *World journal of education*, 6(1), 32-39.,
- Onbaşılı, Ü. İ. (2021). İlkokul programlarına yönelik web 2.0 araçlarıyla desteklenmiş etkinlik örnekleri. Nobel yayınları, 215-248.
- O'Reilly, T. (2005). *Web 2.0: Compact definition*. O'Reilly Radar. <https://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html>
- Osimo, D. (2008). Web 2.0 in government: Why and how. *institute for prospective technological studies (ipts), jrc, european commission, EUR*, 23358
- Özcan, N. (2024). Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarının öğrenci başarısına etkisi ve web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik öğrenci görüşleri. Yüksek Lisans Tez, Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sinop, 117.

- Özçelik, A. M., ve Aynur Yılmaz, A. (2024). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık öz-yeterlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Necmettin Erbakan üniversitesi ereğli eğitim fakültesi dergisi*, 6(2), 717-739.
- Özenç, E. G. (2018). 2015 ile 2017 İlkokul Türkçe Öğretim Programının Karşılaştırılmalı Olarak Değerlendirilmesi. *Uşak üniversitesi eğitim araştırmaları dergisi*, 4(2), 38-50.
- Özmen, F. (2024). Sosyal Bilgiler dersinde web 2.0 destekli kavram öğretiminin küresel sorunlar ile ilgili kavramları öğrenme üzerindeki etkisi. Doktora Tezi, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Giresun, 234.
- Özkan, S. (2023). Ortaokul İngilizce öğretmenlerinin eğitim teknoloji yeterlikleri ve uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, İstanbul, 121.
- Özkaynak, A. (2025). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kültürel miras öğretimine yönelik yeterlilikleri ile kullandıkları yöntem ve tekniklerin belirlenmesi: Safranbolu. Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kültürel Miras ve Miras Alan Yönetimi Ana Bilim Dalı, Karabük, 126.
- Öztürk, A. (2022). Sosyal bilgiler öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının ortaokul öğrencilerinin üstbilişsel farkındalık düzeyleri ve akademik başarılarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Antalya, 154.
- Öztürk, C., ve Otluoğlu, R. (2002). Sosyal bilgiler öğretiminde edebi ürünler ve yazılı materyaller. *Ankara: Pegem yayınları*.
- Öztürk, M. (2024). Teknoloji kullanımı yoluyla etkili Sosyal Bilgiler öğretimi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, İzmir, 91.
- Öztürk, S. (2024). Web 2.0 araçlarıyla desteklenmiş uygulamaların altıncı sınıf öğrencilerinin akademik başarı, metaforik algı ve web 2.0 araçları kullanımına yönelik farkındalıklarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Aksaray, 149.
- Pahmi, P., Deng, L., ve Syafwin, M. (2022). Using the capcut application as a learning media. *Journal international inspire education technology*, 1(1), 40-51.
- Parise, S., ve Guinan, P. J. (2008). Marketing using web 2.0. In *Proceedings of the 41st annual Hawaii international conference on system sciences (HICSS 2008)* (pp. 281-281).

- Polillo, R. (2012). A core quality model for web applications. *Journal of web engineering*, 181-208.
- Rapoport, A. (2009). A forgotten concept: Global citizenship education and state social studies standards. *The journal of social studies research*, 33(1), 91-112.
- Rohmah, S. N., Aeni, C., ve Panggabean, C. I. T. (2024). Implementing crossword puzzles using crosswordlabs.com in the campus program teaching at an elementary school. *Digital theory, culture & society*, 2(1), 61-70.
- Romio, T., ve Paiva, S. C. M. (2017). Kahoot e GoConqr: uso de jogos educacionais para o ensino da matemática. *Scientia cum Industria*, 5(2), 90-94.
- Sandoval, D. A. (2024). *The shift: Web 2.0 tools and learner engagement from the teacher perspective*. Doktora tezi, The University of Texas Rio Grande Valley. ProQuest dissertations publishing.
- Sayım, F. (2023). Sosyal Bilimlerde araştırma ve tez yazım yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Sarıgöl, B. (2023). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının mesleki yeterlik algıları ile teknoloji okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Nevşehir, 98.
- Sevigen, M. (2022). Sosyal bilgiler dersi öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının öğrencilerin dijital vatandaşlık düzeyine, akademik başarısına ve ders tutumuna etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Samsun, 207.
- Shon, H., ve Smith, L. (2011). A review of poll everywhere audience response system. *Journal of technology in human services*, 29(3), 236-245.
- Srinivasacharlu, A. (2020). Using YouTube in Colleges of Education. *Shanlax international journal of education*, 8(2), 21-24.
- Stefancik, R., ve Stradiotová, E. (2020). Using Web 2.0 tool podcast in teaching foreign languages. *Advanced education*, 14, 46-55. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.198209>
- Sukamolson, S. (2007). Fundamentals of quantitative research. Language institute chulalongkorn university, 1(3), 1-20.
- Stephens, M. (2007). Web 2.0, Library 2.0, and the hyperlinked library. *Serials review*, 33(4), 253-256.
- Strasser, N. (2014). Using Prezi in higher education. *Journal of college teaching & learning (Online)*, 11(2), 95.

- Şenel, M. (2023). İngilizce öğretmenliği adaylarının web 2.0 araçlarını kullanım yetkinlikleri. *Cumhuriyet uluslararası eğitim dergisi*, 12(1), 46-58. <https://doi.org/10.30703/cije.1126279>
- Tanaş, R. (2023). Öğretmenlerin öğretim programı okur-yazarlık düzeyleri, öğrenme-öğretmen süreci yeterlilikleri ve başarı hedefleri arasındaki ilişkiler. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Elâzığ, 131.
- Tan Şişman, G. (2024). Öğretim programı okuryazarlığı öğretmen rehber kitabı. *Türkiye eğitim dergisi*, 9(1), 184-196.
- Taylor, L. (2018). Educaplay. *The school librarian*, 66(4), 214.
- Tel, O. (2023). Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeyleri ile kültürel sermaye yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Mersin, 97.
- Temel, F. (2025). Türk dili ve edebiyatı ders kitaplarında yer alan etkinliklerin dijital okuryazarlık açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Ana Bilim Dalı, Van, 78.
- The Language Network Community of Practice. (2024). *The state of teaching reading in Québec in relation to evidence-based research and the English Language Arts curriculum (Research Into Reading Status Report)*. Directors English education network.
- Trindade, K. C. F., Drullius, M. M., ve Neide, Í. G. (2016). Web site educativo pixton na construção de histórias em quadrinhos. *Revista facisa on-line*, 5(2).
- Turan, S., ve Karasu Avcı, E. (2018). 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın dijital vatandaşlık bağlamında incelenmesi. *Eğitim ve yeni yaklaşımlar dergisi*, 1(1), 28-38.
- Tumangger, W. R. (2023). Pembelajaran Berbasis Masalah Berbantuan Renderforest untuk Mendorong Kemampuan Berpikir Kritis. *Jurnal praktik baik pembelajaran sekolah dan pesantren*, 2(02), 70-79.
- Tunçkol, H. (2021). İngilizce öğretmeni adaylarının dijital yerlilik, teknoloji kabulü ve sınıfta teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yabancı Diller Ana Bilim Dalı, Eskişehir, 128.
- Uyar, A. (2021). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeyleri. *Uluslararası güncel eğitim araştırmaları dergisi*, 7(1), 198-211.

- Van Der Henst, C. (2005). ¿ Qué es la Web 2.0. *Recuperado el*, 15, 95-106.
- VanFossen, P. J. (2005). “Reading and math take so much of the time...”: An Overview of Social Studies Instruction in Elementary Classrooms in Indiana1. *Theory & Research in Social Education*, 33(3), 376-403.
- Waltemeyer, S., Hembree, J. R., ve Hammond, H. G. (2021). Padlet: The multipurpose Web 2.0 tool. *Journal of Instructional Research*, 10, 93–99. https://cirt.gcu.edu/jir/documents/2021_v10/padlet_the_multipurpose_web_20_to_olpdf
- Ward, P. (2001). Technology in education: An overview.
- Yakınlar, Ö. (2023). Güzel sanatlar liseleri “Çalgı Eğitimi Kanun Öğretim Programının” değerlendirilmesi ve taslak öğretim programı önerisi. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Konya, 255.
- Yaşar, Ş., ve Bayır, Ö. G. (2010). İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin bakış açısıyla sosyal bilgiler. *Education sciences*, 5(3), 1213-1225.
- Yay, S. (2024). Eğitim fakültesi akademisyenlerinin teknolojiye ilişkin görüşleri ile eğitimde teknoloji entegrasyonlarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Burdur, 119.
- Yıldırım, S. (2024). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 araçlarını kullanım yetkinliklerinin ve web 2.0 araçlarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kütahya, 171.
- Yılmaz, İ. (2021). Sosyal bilgiler öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımının akademik başarı ve derse yönelik tutuma etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Afyon, 162.
- Yiğit, E. Ö. (2011). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji okuryazarlığı düzeylerinin ve teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, İstanbul, 417.
- Yiğit, M. (2023). Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarıyla tasarlanmış ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin öğrencilerin derse ilişkin motivasyonuna etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kayseri, 117.
- Zafer, P. S. (2019). Velilerin sosyal bilgiler dersinin önemine ilişkin görüşleri, sosyal bilgiler dersinde öğretmen akademik katılımına ilişkin algıları ve sosyal bilgiler

dersinde akademik katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Edirne, 116.

Zambak, H. (2025). Coğrafya öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık ve özerklik düzeylerinin öğretim programına bağlılık düzeyleri üzerindeki etkisi: Bir karma yöntem çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, İstanbul, 200.

URL-1 (2025). <https://www.animaker.com/>, Animaker, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.autodraw.com/>, Autodraw, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.blooket.com/>, Blooket, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.canva.com/?ysclid=mcvpv1dgp7526651816>, Canva, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.capcut.com/tr-tr/tools/desktop-video-editor>, Capcut, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://coggle.it/>, Coggle, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.cram.com/>, Cram, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://create.vista.com/tr/?ysclid=mcvpxvqyop13307129>, Create Vista, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.easel.ly/>, Easlly, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.educaplay.com/>, Educaplay, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://edpuzzle.com/%C2%A0>, Edpuzzle, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.emaze.com/?ysclid=mcvq1tyr8d67914560>, Emaze, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.flippity.net/>, Flippity, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://fluky.com/>, Fluky, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.goconqr.com/>, Goconqr, (09.07.2025).

URL-1 (2025). https://www.google.com/maps/@41.5522905,32.3013542,14z?entry=tu&g_ep=E

goyMDI1MDcwNi4wIKXMDSOASAFQAw%3D%3D, Google Maps,
(09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.jasondavies.com/maps/>, Jasondavies, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://kahoot.com/>, Kahoot, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://learningapps.org/>, LearningApps, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://mazegenerator.net/>, Mazegenerator, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.mentimeter.com/>, Mentimeter, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://nearpod.com/>, Nearpod, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.powtoon.com/?..>, Pawtoon, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.pixton.com/welcome>, Pixton, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.plickers.com/library>, Plickers, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.polleverywhere.com/>, Poll Every Where, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.popplet.com/>, Popplet, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://prezi.com/>, Prezi, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://puzzel.org/en>, Puzzel.org, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://wayground.com/?ref=infernosites&lng=en>, Quiziz, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://quizlet.com/latest>, Quizlet, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.renderforest.com/#Videos>, Renderforest, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.sketch.com/>, Sketch, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.visme.co/>, Visme, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://wheelofnames.com/>, Wheel Of Names, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://wordart.com/>, Wordart, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://wordmint.com/>, Wordmint, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://wordwall.net/>, Wordwall, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.education.com/resources/worksheets/>, Worksheets, (09.07.2025).

URL-1 (2025). <https://www.youtube.com/>, YouTube, (09.07.2025).

EKLER

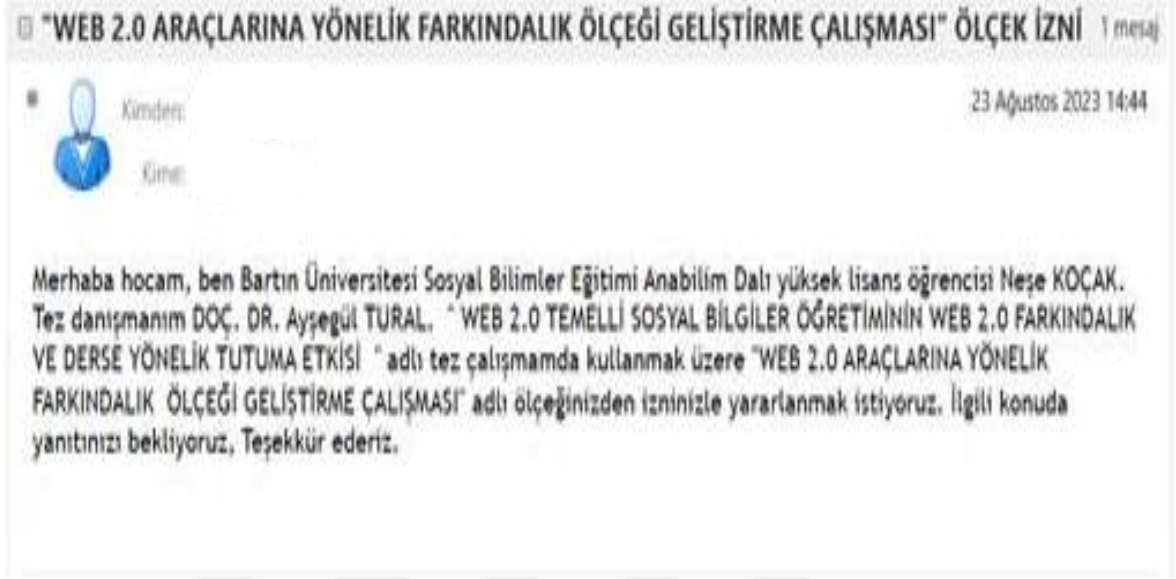
EK 1: Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği

ÖLÇEK İFADELERİ	Kesinlikle katılmıyorum	Kısmen katılmıyorum	Kararsızım	Kısmen katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Web 2.0 araçlarının gelişen teknolojinin bir sonucu olarak karşına çıktığını bilirim.					
2. Web 2.0 araçlarının ders sürecine sağladığı katkıları sıralayabilirim.					
3. Web 2.0 araçlarını kullanmak için gerekli olan teknik beceriye sahibim.					
4. Web 2.0 araçlarına örnek ya da örnekler verebilirim.					
5. Web 2.0 araçlarının her birinin hangi alanlarda kullanıldığını ayırt edebilirim.					
6. Web 2.0 araçlarıyla hazırlamış olduğum içerikleri bilgisayarıma veya tabletime kaydedebilirim.					
7. Web 2.0 araçlarını hızlı ve pratik bir biçimde kullanabilirim.					
8. Yeni öğrendiğim web 2.0 aracını nasıl kullanmam gerektiğine yönelik fikir üretebilirim.					
9. Web 2.0 araçlarıyla oluşturulan yeni içerikleri öğrenebilirim.					
10. Web 2.0 araçlarında bir ürün tasarlarken zamanın nasıl geçtiğini anlamam.					
11. Web 2.0 araçlarıyla ilgili ihtiyacım olan bilgiyi elimden geldiğince araştırarak bulabilirim.					
12. Yeni karşılaştığım web 2.0 araçlarını bir kere kullanmam, öğrenmem için yeterlidir.					
13. Web 2.0 araçlarının, sınıfta aktif katılım ortamı oluşturduğunu düşünürüm.					
14. Web 2.0 araçları sayesinde sevmediğim konuları bile sevmeye başladığımı düşünürüm.					
15. Web 2.0 araçlarının bilgi edinme sürecinde etkili bir araç olduğunu düşünürüm.					
16. Web 2.0 araçlarının, derslerdeki akademik başarıyı arttırdığını düşünürüm.					
17. Web 2.0 araçlarının, derslere yönelik motivasyonu yükselttiğini düşünürüm.					
18. Web 2.0 araçlarıyla işlenen derslerin, derse odaklanmayı arttırdığını düşünürüm.					
19. Web 2.0 araçlarını kullanmak beni korkutur.*					
20. Öğrenme sürecinde web 2.0 araçlarını kullanmak hoşuma gider.					
21. Web 2.0 araçlarıyla işlenen derslerindaha kolay anlaşıldığını düşünürüm.					
22. Web 2.0 araçlarının kullanımının grup çalışmalarına fayda sağladığını düşünürüm.					
23. Web 2.0 araçlarının kullanılmasının derslere zenginlik kattığını düşünürüm.					
24. Web 2.0 araçlarının ders sırasında kullanılması, derste zaman kaybettirir.*0					
25. Arkadaşlarımla beraber web 2.0 araçları hakkında konuşmaktan zevk alırım.					
26. Web 2.0 araçlarıyla yeni ürünler ortaya koymaktan mutlu olurum.					
27. Web 2.0 araçlarıyla herhangi bir içerik oluştururken sıkılırım.*					

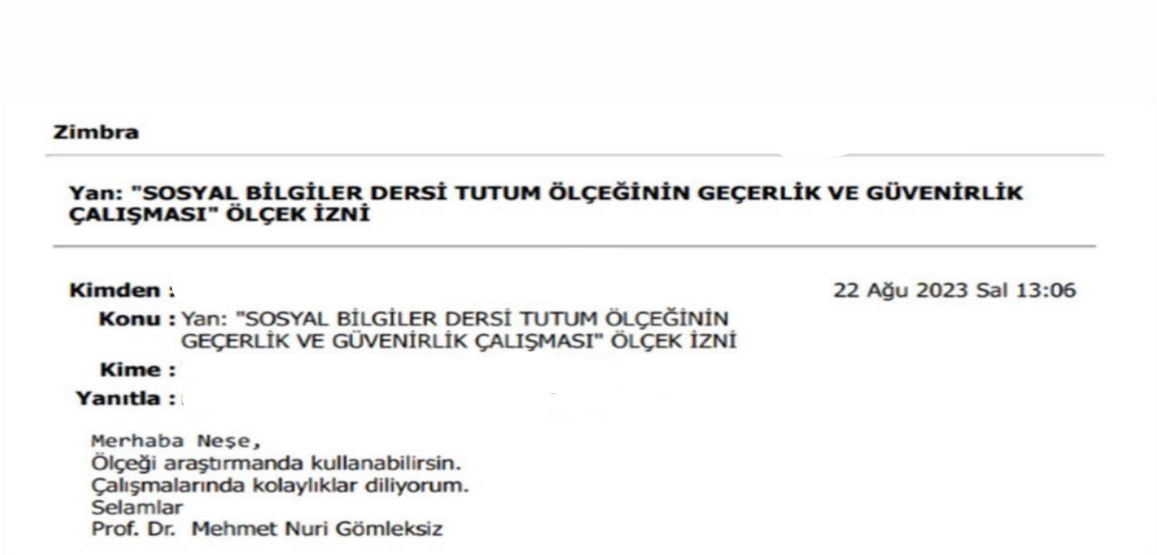
EK 2: Sosyal Bilgiler Tutum Ölçeği

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
FAKTÖRLER					
İLGİ					
1.Sosyal Bilgiler dersinin gelmesini sabırsızlıkla beklerim.					
2.Sosyal Bilgiler dersinde öğretmenimin işleyeceği konuyu merak ederim.					
4.Sosyal Bilgiler dersinde işlenen konuları zevkle dinliyorum.					
6. Sosyal Bilgiler ders saatinin daha çok olmasını isterdim.					
8. Sosyal Bilgiler dersinde bize öğretilenlerden her zaman yararlanacağımı düşünüyorum.					
10. Sosyal Bilgiler dersinde diğer derslere göre daha çok eğleniyorum.					
15. Sosyal Bilgiler dersinin ödevini diğer dersin ödevlerinden önce yapmak isterim.					
16. Sosyal Bilgiler dersinde her zaman başarılı olacağımı düşünüyorum.					
18. Sosyal Bilgiler dersi içerisindeki tarihi konular her zaman ilgimi çekmektedir.					
26. Sosyal Bilgiler dersinin diğer derslerden daha önemli olduğunu düşünüyorum.					
32. Sosyal Bilgiler sınavına çalışmaktan keyif alırım.					
BİLGİYİ KULLANMA					
29. Sosyal Bilgiler sınavından alacağım not umurumda olmaz.					
31. Sosyal Bilgiler dersi sorumlu bir vatandaş olmama katkı sağlıyor.					
36. Sosyal Bilgilerde öğrendiğim bilgileri diğer derslerde de kullanabilirim.					
37. Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiğim bilgiler günlük hayatta hiçbir işime yaramayacak.					
38. Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiklerimi sadece sınavda kullanacağımı düşünüyorum.					
39. Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiğim bilgilerle hayatın her alanında karşılaşıyorum.					
40. Sosyal Bilgiler dersinin bizi gerçek hayata hazırladığını düşünüyorum.					
DERSİN İÇERİĞİ					
19. Sosyal Bilgiler dersindeki tarihi konular işlenirken uykum geliyor.					
21.Sosyal Bilgiler dersinde tarihi konular hiç olmasaydı daha güzel olurdu.					
23.Sosyal Bilgiler dersindeki coğrafi konular işlenirken uykum geliyor.					
25.Sosyal Bilgiler dersindeki coğrafi konular hiç olmasa daha güzel olurdu.					
35. Sosyal Bilgiler dersindeki konuların seviyeme ağır olduğunu düşünüyorum.					
İSTEKSİZLİK					
3.Sosyal Bilgiler dersinde zaman geçmek bilmiyor.					
7. Sosyal Bilgiler dersinde verilen ödevleri yapmak içimden gelmiyor.					
11. Sosyal Bilgiler dersi bittiğinde kendimi rahatlamış hissediyorum.					
13. Sosyal Bilgiler dersinde verilen ödevleri zorla yapıyorum.					
14. Sosyal Bilgiler dersinin hiç olmamasını isterdim.					
17. Sosyal Bilgiler dersi diğer derslere göre çok anlamsız geliyor.					

EK 3: Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği İzni

EK 4: Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği İzni

EK 5: MEB Uygulama İzni

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Epçiler Ortaokulu Müdürlüğüne

Başvuru No: MEB.TT.2024.002481.01

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatının Kurum Kodu: 748846

T.C. Kimlik No: .

Adı Soyadı: NEŞE ÖZGÜN

Araştırmamanın Adı: WEB 2.0 TEMELLİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNİN WEB 2.0 FARKINDALIK VE DERSE YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ

Araştırmamanın Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Araştırmamanın Örneklem / Çalışma Grubu: Öğrenci

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatı: Epçiler Ortaokulu

Uygulama Yapılacak Birim: Ortaokul

Uygulama Yapılacak İl: BARTIN

Veri Toplama Aracının Başlığı: İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, Arslan ve Görgülü (2021) tarafından geliştirilen "Web 2.0 Araçlarına Yönelik Farkındalık Ölçeği", Çetinkaya ve Hatay Uçar (2019) tarafından geliştirilen "Sosyal Bilgi

Araştırma Uygulama İzninin Kabul Tarihi: 28.10.2024

Araştırma Uygulama İzninin Bitiş Tarihi: 28.10.2025

Yukarıda kimliği yazılı araştırmacı "Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine (2024/41)" göre belirtilen kapsamda araştırmasını yapmayı taahhüt etmiştir. Araştırmacının bilgi ve belgelerinin uygunluğu kontrol edilmiş olup araştırma uygulama izni BARTIN İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

Not: Okul/kurum yöneticileri tarafından "Araştırma Uygulama İzni" belgesinin ve veri toplama aracının (araçlardaki maddelerinin) modülde yer alan belge ve araçlarla aynı olduğu kontrol edilmelidir. Belgeler aynı olmadığı durumda araştırma uygulama izni verilmeyecektir.

EK 6: Etik Kurul İzin

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Sayı : E-23688910-050.01.04-2300098835
Konu : Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik
Kurulu Onay Belgesi

25.09.2023

Protokol No:	2023-SBB-0532
Araştırmanın Başlığı:	Web 2.0 Temelli Sosyal Bilgiler Öğretiminin Web 2.0 Farkındalık ve Derse Yönelik Tutuma Etkisi
Proje Yürütücüsü:	Neşe KOÇAK
Başvuru Formunun Geliş Tarihi:	29.08.2023
Karar Tarihi:	21.09.2023
Toplantı No:	18

Başvuru dosyasında etik sorun oluşturabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmadığından 21.09.2023 tarihli ve 18 numaralı toplantıda 2023-SBB-0532 numaralı başvuruya araştırma için ETİK KURUL ONAY belgesinin verilmesine karar verilmiştir.

Belge Doğrulama Kodu: P7FFHCE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <http://ubys.bartın.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

EK 7:Uzman Görüşü Formu

WEB 2.0 TEMELLİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNİN WEB 2.0 FARKINDALIK VE DERSE YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ

KULLANILACAK WEB 2.0 ARAÇLARINA İLİŞKİN UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın uzman,

Günümüzde hızla gelişen teknolojinin bir sonucu olarak başta eğitim-öğretim süreçleri olmak üzere, hayatın her alanında bir değişim ve teknolojik dönüşüm görülmektedir. Nitekim de eğitim ortamları içerisine teknolojik unsur, donanım ve programların entegre edilmesi yararlı bulunmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0. araçlarının kullanımının öğrencilerin farkındalık ve derse yönelik tutumlarına etkisini belirlemektir. Bu doğrultuda uygulama süreci içerisinde çeşitli Web 2.0. araçları temelli etkinliklerle programın kazanımlarına ulaşmak hedeflenmektedir. Sizden Web 2.0 araçlarıyla oluşturulan etkinliklerin uygun olup olmadığına dair değerlendirme yapmanız istenilmektedir. Çalışmaya verdiğiniz katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

1. Hafta (2 ders saati): Uygulanması planlanan Web 2.0 araçları, konu ve içerik bilgisi

Öğre nme Alanı	Konu	Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri	Web 2.0 Araçları	Uygun	Uygun Değil	Düzenle nmeli
EVİ MİZ DÜN YA	İLİMİ ZİN GÖRE CELİ KON UMU	SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebil me	PowerPoint Slide **Sunum için kullanılması planlanan Web 2.0 aracıdır. İLİMİZİNGÖRECELİKON UMU 1.pptx			
		a) Yaşadığı ilin göreceli	Goconqr **Bil bakalım etkinliği: Kart üzerindeki bilgilerden			

		konum özelliklerini belirler. b) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini görselleştirir c) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini özetler.	hareketle cevapların bulunmasına yönelik bir etkinlik planlanmaktadır. https://www.goconqr.com/en-US/flashcard/40048067/untitled Vimeo **İlgili videolar eklenerek sunumda faydalanılması planlanan araçtır. YÖNLER on Vimeo Pixton **Sunum içerişi görsel oluşturmak için kullanılmıştır. (Sunum içerisinde mevcuttur.) Sketch **Çizim uygulamasıdır. Öğrencilere evlerinin krokilerinin çizdirilmesi planlanmaktadır. https://sketch.io/sketchpad/ EdPuzzle **İlgili video içerisine sorular eklenerek			

			zenginleştirmeye yarayan bir web 2.0 aracıdır. https://edpuzzle.com/media/6728fcd79eae836b624e0aaa			
			Wordwall **Etkinlik, oyun tasarlamak için kullanılacak Web 2.0 aracıdır. https://wordwall.net/tr/resouce/81228288 https://wordwall.net/tr/resouce/81513079			
			Google Maps **Yaşanılan ilin Google Maps haritası üzerinden analizinin yapılması planlanmaktadır. (Bartın ili yansıtılarak ilin göreceli konumu hakkında tartışılır).			
			Quizz **Ülkemizi Tanıyalım etkinliği için kullanılması planlanmaktadır. https://quizizz.com/admin/quiz/5fe8e00ff0dcb3001c09f784			
			YouTube https://www.youtube.com/watch?v=RfUxSHaYgnk&t=206s			
			Jasondavies			

			**Süreç içerisinde kelime bulutu oluşturmak için kullanılması planlanan Web 2.0 aracıdır.			
			Quizlet **Oyun tasarlamak için kullanılması planlanmaktadır.			
			Crosswordlabs **Bulmaca oluşturma uygulaması. Hazırlanan soruların çözümü ile bulmacayı tamamlaya yönelik oyun tasarlanacaktır. https://crosswordlabs.com/			
			Autodraw **Kroki çizmek amacıyla kullanılacaktır. https://www.autodraw.com/			
			WheelOfNames **Aktif bir şekilde sürece tüm öğrencileri dahil etmek adına isim seçiminde kullanılacak çark uygulamasıdır.			

2. Hafta (2 ders saati): Uygulanması planlanan Web 2.0 araçları, konu ve içerik bilgisi

Öğrenme Alanı	Konu	Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri	Web 2.0 Araçları	Uygun	Uygun Değil	Düzenlenmeli
EVİMİZ DÜNYA	DOĞAL VE BEŞERİ ÇEVREDEKİ DEĞİŞİM	SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	PowerPoint Slide **Sunum için kullanılması planlanmaktadır. Doğal ve beşerî çevremizdeki değişim.pptx			
		a) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişimine neden olan unsurları inceler.	YouTube **Sunumu desteklemek adına eklenecek videolar için kullanılması planlanmaktadır. Dünyanın Zaman İçinde Değişimi, Ödüllü Animasyon Filmi - YouTube			
		b) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişiminden etkilenen unsurları inceler.	Mazegenerator **Labirent oyunu oluşturmaya yarayan Web 2.0 aracıdır. Hazırlanan labirent ile öğrencilere sorular yöneltilir, her bir doğru cevabı veren öğrenci labirentte bir adım			
		c) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana				

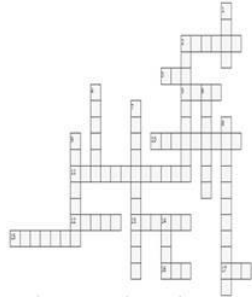
		gelen değişimin etkilerini sorgular. ç) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin neden ve sonuçlarını elde ettiği bilgilere dayanarak ifade eder.	ilerleme hakkına sahip olur. https://mazegenerator.net/ Polleverwhere **Kelime bulutu ve etkinlik hazırlamak için kullanılacaktır. Wordwall **Süreç içerisinde oyun için kullanılacak uygulamadır. https://wordwall.net/tr/resource/81513079 Flippty **Konu ile ilgili hazırlanan kartlar ile eşleştirme oyunu oynanması planlanmaktadır. https://l24.im/rgDRYMe Worksheets **Test hazırlanmıştır. https://www.liveworksheets.com/worksheets?keys=sosyal&from-age=&to-age=&sort_by=popular&sort_order=DESC&page=3			

			Plickers **Bil kartlarının hazırlanması planlanan uygulamadır.			
			Fluky **Aktif bir şekilde tüm öğrencileri sürece dahil etmek adına isim seçiminde kullanılacak çark uygulamasıdır. https://fluky.io/			
			LearningApps **Doğal mı? Beşerî mi? Oyunu için kullanılması planlanan uygulamadır. https://learningapps.org/2836596			
			Nearpod **Sunum hazırlamak için kullanılması planlanan uygulamadır.			

3. Hafta (2 ders saati): Uygulanması planlanan Web 2.0 araçları, konu ve içerik bilgisi

Öğre nme Alanı	Konu	Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri	Web 2.0 Araçları	Uygun	Uygun Değil	Düzenlenmeli
EVİM İZ DÜN YA	İLİMİ ZDE YAŞA NABİ LECE K AFET LER VE ETKİ LERİ	SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilmeye a) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlik planı yapar. b) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik hazırladığı farkındalık	PowerPoint Slide **Sunum için kullanılması planlanmaktadır. İLİMİZDE YAŞANABİLECEK DOĞALAFETLER VE ETKİLERİ.pptx YouTube **Sunumu zenginleştirmek adına eklenecek videoların kullanılacağı uygulamadır. https://www.youtube.com/watch?v=S1PEUG4Sj64 https://www.youtube.com/watch?v=OKYgIFOiur8 https://www.youtube.com/watch?v=oRoM7fcM6qo			

		etkinliğini uygular. c) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik hazırladığı farkındalık etkinliğini değerlendirir.	Simpliers **İsim seçiminde kullanılacak kura uygulamasıdır. Pawtoon **Ders özeti niteliğinde sunum hazırlanacak olan araçtır. Animaker **Video hazırlamak için kullanılan uygulamadır. https://app.animaker.com/animo/EPl6MxdrO4YroYcR/ Genially **Türkiye’de Doğal Afetler Tarihi Çizelgesi oluşturulmas ı planlanmaktadır. https://view.genially.com/673204fa83c841a93bdf3c59/interactive-content-turkiyede-afetler LogoMaker **Doğal afetler ile ilgili logo, afiş tasarımı yapılması planlanan uygulamadır			

			Google Forms **Test soruları oluşturmak için kullanılacak araçtır.			
			Coggle **Kavram haritası oluşturmak için kullanılacaktır. https://124.im/i43JVS9			
			Wordmint **Bulmaca hazırlamak için kullanılacak uygulamadır.			
			Blooket **Soru çözümü için kullanılacak etkinli hazırlama aracıdır. https://dashboard.blooket.com/set/65d46dd59e1115bc1b493907			
			Cram **Kelime kartları			

			oluşturmak için kullanılacak uygulamadır. https://www.cram.com/flashcards/memorize/sadxas-14513506			
			Puzzel.org **Bingo oyunu oluşturmak için kullanılacak Web 2.0 aracıdır. https://puzzel.org/tr/features/bingo-oyunu-oludur			
			Learning Apps **Doğal Afetler https://learningapps.org/view12750071 **Deprem Çantası Hazırlama https://learningapps.org/view9685486			

4. Hafta (2 ders saati): Uygulanması planlanan Web 2.0 araçları, konu ve içerik bilgisi

Öğrenme Alanı	Konu	Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri	Web 2.0 Araçları	Uygun	Uygun Değil	Düzenlenmeli

I						
E Vİ M İZ D Ü N Y A	KOM ŞU DEVL ETLE R	SB.5.2.4. Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme a) Ülkemize komşu devletlerle ilgili bilgilere ulaşmak amacıyla kullanacağı kaynakları belirler. b) Ülkemize komşu devletlerle ilgili bilgileri belirlediği kaynaklardan bulur. c) Ülkemize komşu devletlerle ilgili belirlediği kaynaklardan edindiği bilgileri doğrular. ç) Ülkemize komşu devletlerle ilgili belirlediği	PowerPoint Slide **Sunum için kullanılacak uygulamadır. Doğal ve beşeri çevremizdeki değişim.pptx Wordart **Kelime Bulutu (Komşu ülkelerimiz ve bildiklerimiz? Sorusu ile derse giriş) https://wordart.com/363eodeu7j21/untitled-1 Emaze **İçerisine sorular eklenerek video hazırlanacak uygulamadır. https://www.emaze.com/@AOWRWCCFR/trkyenn-komu-lkeler Capcut **Kolaj vb yararlanılması planlanan uygulamadır. EdPuzzle **Komşu Devletler videosu kullanılması planlanmaktadır. https://edpuzzle.com/media/6729061de2cc6928d4759			

		kaynaklardan edindiği bilgileri kaydeder.	e9a Educaplay **Konu ile ilgili oyun oluşturmak için kullanılacak uygulamadır. https://www.educaplay.com/resource-editor/21264410/ Wordwall **Komşu Ülkeler testi hazırlamak adına kullanılan uygulamadır. https://wordwall.net/resource/32961834 Popplet **Ülkeler popplet haritası kullanılarak öğrenciler ile birlikte oluşturulur. LearningApps ** Türkiye'nin Komşuları ve Denizleri https://learningapps.org/view16382376 Flipptty **Verilen ipuçlarından hareketle ülkeler tahmin edilir. https://124.im/rgDRYMe Pictrama			

			Harita kullanımı için kullanılacak uygulamadır.			
			Easelly **İnfografik, Poster hazırlamak için kullanılacak uygulamadır.			
			Typeform **Etkinlik hazırlamak için kullanılacak uygulamadır.			
			Quizlet **Konu için oyun/etkinlik hazırlamak için kullanılacak uygulamadır.			

		Süreç İçerisinde Kullanılacak Diğer Web 2.0 Araçları
		Renderforest **Teşekkür Kartı

	Prezi **Bilgilendirme kartı
	Visme **Bilgilendirme kartı Create Vista **Bilgilendirme kartı

BARTIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
Danışman: Prof. Dr. Ayşegül TURAL
Yüksek Lisans Öğrencisi: Neşe ÖZGÜN

EK 8: Okul Onam Formu

Okul İdaresine,

Okulunuz öğrencisinin katılacağı bu çalışma, Web 2.0 Temelli Sosyal Bilgiler Öğretiminin Web 2.0 Farkındalık ve Derse Yönelik Tutuma Etkisi adıyla,2023-2024 Eğitim-Öğretim yılı Eylül- Aralık tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Web 2.0 temelli Sosyal Bilgiler Öğretiminin Web 2.0 farkındalık ve derse yönelik tutuma etkisinin incelenmesi.

Araştırma Uygulaması: Deneysel ön test-son test uygulamasıdır.

Araştırma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuklar çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuklar için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Okulunuz öğrencilerinin araştırmaya katılımı isteğinize bağlı olup, araştırmaya katılım reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden öğrenci kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Öğrenci çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek öğrenciye hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

***İdarecisi olduğum .....Okulunun öğrencilerinin yukarıda
açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum.***

....../...../.....

İsim-Soy isim İmza:

Araştırmacı : .....

İletişim Bilgileri : e-posta:

Tel: .....

Adres: ..... 74100 Merkez/Bartın

EK 9: Katılım Onam Formu

Sayın Katılımcımız,

Katılacağınız bu çalışma, Bartın Üniversite Eğitim Fakültesi adıyla, 2023-2024 Eğitim-Öğretim döneminde yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: ‘Web 2.0 temelli Sosyal Bilgiler öğretiminin Web 2.0 farkındalık ve derse yönelik tutuma etkisi durumunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma Üniversitemizden alınan Etik Kurul İzni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır.

Araştırmanın Nedeni: Bilimsel araştırma

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Bartın İli Resmi Ortaokullar

Araştırma Uygulaması: Deneysel (Ön test-Son test Uygulaması)

Araştırma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı’nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Neşe ÖZGÜN

İletişim Bilgileri :

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

....../....../.....

İsim-Soy isim

İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı:

Telefon Numarası:

EK 10: Veli Onam Formu

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, ‘Web 2.0 temelli sosyal bilgiler öğretiminin Web 2.0 farkındalık ve derse yönelik tutuma etkisi adıyla, 2023-2024 eğitim öğretim yılında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır. Araştırmanın Hedefi: Web 2.0 temelli Sosyal Bilgiler Öğretiminin Web 2.0 farkındalık ve derse yönelik tutuma etkisinin incelenmesi.

Araştırma Üniversitemizden alınan Etik Kurul İzni ile gerçekleştirilmektedir.

Araştırma Uygulaması: Deneysel (Ön test-Son test Uygulaması) şeklindedir.

Araştırma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı’nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Neşe ÖZGÜN

İletişim bilgileri :

***Velisi bulunduğum ..... sınıfı ..... Numaralı öğrencisi .....
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum.***
(Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

....../...../.....

İsim-Soy isim İmza:

Veli Adı-Soyadı:

Telefon Numarası:

EK 11: Ders Planları

EVİMİZ DÜNYA

İLİMİZİN GÖRECELİ KONUMU

BÖLÜM I		
1.	Öğrenme Alanı	EVİMİZ DÜNYA
2.	İçerik Çerçevesi	İlimizin Göreceli Konumu
3.	Önerilen Süre	40'+40'=120 dk
4.	Anahtar Kavramlar	Göreceli konum, coğrafya, beşerî çevre, harita
5.	Öğrenme Alanı Açıklaması	Bu öğrenme alanında öğrencilerin yaşadıkları ilin göreceli konum özellikleri, yaşadıkları ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimler, yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik yapılması gerekenler ve ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerin temel özellikleri ile ilgili bilgi ve beceriler kazanmaları amaçlanmaktadır.

BÖLÜM II				
Kavramsal Beceriler	Eğilimler	Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri	Değerler	Okuryazarlık Becerileri
KB2.4. Çözümleme (SB.5.1.1)	E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.11.	SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik,	D3. Çalışkanlık, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D.19 Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik	OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı

	Özgün Düşünme	SDB3.3. Sorumlu Karar Verme		
Beceriler Arası İlişkiler	KB2.5. Sınıflama, KB2.7. Karşılaştırma			
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe			

BÖLÜM III		
1.	Öğrenme Çıktısı	SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme
2.	Süreç Bileşenleri	a) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirler. b) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini görselleştirir. c) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini özetler.
3.	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilerin; konumlarını belirleme ve yön bulmaya, harita çeşitlerine ve haritaların temel özelliklerine ilişkin bilgileri açık uçlu sorular sorularak değerlendirilir. Google Maps ile yaşanan il, harita ve yönler tartışılır
4.	Köprü Kurma	Şehirlerimizin doğal ve tarihî güzellikleri, konumları, ekonomik ve ulaşım koşulları bakımından benzer ve birbirinden farklı birçok özelliğe sahip olduğuna dikkat çekilir. Öğrencilere yaşadıkları il ile ilgili bu özelliklerden hangilerini bildiklerine dair açık uçlu sorular sorulur. Haritalar aracılığı ile pekiştirilir.
5.	Yöntem ve Teknikler	Anlatım, soru-cevap, örnek olay, gösterim, tartışma, canlandırma, web 2.0 araçları
6.	Araç-Gereçler	Etkileşimli tahta, EBA içerikleri, ders kitabı, web 2.0 araçları

BÖLÜM IV		
1.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Öğrencilerin yazılı ve görsel kaynaklardaki örnekleri inceleyerek yaşadıkları ilin göreceli konum özelliklerini belirlemeleri sağlanır. Google Maps'tan bu amaçla dijital kaynak olarak yararlanılır. Öğrencilerden verilen kaynaklardan hareketle yaşadıkları ilin başlıca yeryüzü şekilleri, su kaynakları, komşuları, önemli tarihî mekânlarına ilişkin örnekler vermeleri istenir. Bu bağlamda yaşadığı ildeki doğal ve tarihi güzellikleri korumanın önemi vurgulanır. Öğrencilerin, yaşadıkları ilin göreceli konum özelliklerini tablo, Türkiye Dilsiz Mülki İdare Haritası veya görsellerle desteklenmiş bilgi kartlarından birini hazırlayarak görselleştirmeleri sağlanır. Autodraw uygulaması ile örnek krokiler çizilir. Türkiye Dilsiz Mülki İdare Haritası veya görsellerle desteklenmiş Goconqr uygulaması ile hazırlanmış bilgi kartları ile pekiştirilir. Öğrencilerden kaynaklardan ve yapılan görselleştirmelerden yola çıkarak yaşadıkları ilin göreceli konum özelliklerini sözlü sunum olarak özetlemeleri istenir. Öğrencilerin durumları Wordwall/LearningApss gibi uygulamalarla hazırlanan etkinliklerle gözlemlenir.
2.	Zenginleştirme	Öğrencilerden yaşadıkları ilden farklı bir ilin göreceli konum özelliklerini yazılı ve görsel kaynaklarla incelemeleri istenir. Ayrıca öğrenciler öğretmen rehberliğinde Youtube/Edpuzzle gibi uygulamalardan da

		destek alınarak konuyu inceleyebilir. Öğrenciler tarafından bu iki ilin benzer ve farklı özelliklerine dair yazılı, görsel veya dijital bir ürün oluşturulabilir.
3.	Destekleme	Öğrencilerden yaşadıkları il sınırına komşu olan illeri sıralamaları istenir
4.	Ölçme-Değerlendirme	Goconqr/Quiziz/Wordwall gibi web 2.0 araçları ile hazırlanan etkinliklerle değerlendirme aşamasına geçilir.

EVİMİZ DÜNYA

DOĞAL VE BEŞERÎ ÇEVREMİZDEKİ DEĞİŞİM

BÖLÜM I		
1.	Öğrenme Alanı	EVİMİZ DÜNYA
2.	İçerik Çerçevesi	Doğal ve Beşerî Çevremizdeki Değişim
3.	Önerilen Süre	40'+40'=80 dk
4.	Anahtar Kavramlar	Beşerî çevre, coğrafya, doğal çevre
5.	Öğrenme Alanı Açıklaması	Bu öğrenme alanında öğrencilerin yaşadıkları ilin göreceli konum özellikleri, yaşadıkları ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimler, yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik yapılması gerekenler ve ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerin temel özellikleri ile ilgili bilgi ve beceriler kazanmaları amaçlanmaktadır.

BÖLÜM II				
Kavramsal Beceriler	Eğilimler	Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri	Değerler	Okuryazarlık Becerileri
KB2.6. Bilgi	E3.2.	SDB2.1.	D18.3 Çevresel	OB1. Bilgi

Top- lama Becerisi, KB2.7. Karşılaştırma Becerisi	Odaklanma, E3.4. Gerçeği Arama, E3.8. Soru Sorma	İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme	temizliğe ve sürdürülebilirliğe önem vermek	Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık,
Beceriler Arası İlişkiler	KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma			
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe			

BÖLÜM III		
1.	Öğrenme Çıktısı	SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme
2.	Süreç Bileşenleri	a) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişimine neden olan unsurları inceler. b) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişiminden etkilenen unsurları inceler. c) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin etkilerini sorgular. ç) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin neden ve sonuçlarını elde ettiği bilgilere dayanarak ifade eder.
3.	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilerden doğal çevre unsurlarına örnek vermeleri istenir. Youtube dünyanın zaman içerisinde değişimi videosu izletilir, videodan yola çıkılarak doğal çevre, doğal çevrenin değişimi üzerine tartışılır.
4.	Köprü Kurma	Öğrencilerin gözlem yaparak veya aile büyüklerine sorarak yaşadığı çevrede meydana gelen değişimlerin neler

		olduğunu sorgulaması sağlanır. Öğrencilerden tespit ettikleri değişimleri gruplandırmaları istenir.
5.	Yöntem ve Teknikler	Anlatım, soru-cevap, örnek olay, gösterim, tartışma, canlandırma, web 2.0 araçları
6.	Araç-Gereçler	Etkileşimli tahta, EBA içerikleri, ders kitabı, çalışma kâğıtları, yaşadığımız ile ait eski ve yeni resim, gazete haberi veya hava fotoğrafları

BÖLÜM IV		
1.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Öğrenciler, yaşadıkları ilde bulunan doğal ve beşerî çevrede geçmişten günümüze meydana gelen değişimleri fotoğraflar, resimler, gazete haberleri, hava fotoğrafları, şehir haritaları, şehir planları, sözlü tarih görüşmeleri PowerPoint Slide sunumu üzerinden inceler ve değişime neden olan unsurları belirler. Bu süreçte yıllara göre doğal ve beşerî çevredeki değişimi gösteren dijital uygulamalar da kullanılır. Yaşadıkları ilde doğal ve beşerî çevrede değişen ve değişmeyen unsurlar büyük grup tartışmasıyla belirlenir. Öğrenci cevapları Flipptty uygulaması ile gruplandırılarak değişen ve değişmeyen unsurlarla ilgili karşılaştırma tablosu oluşturulur. Verilen kaynaklar üzerinden öğrencilerin yaşadıkları ilde bulunan doğal ve beşerî çevrede geçmişten günümüze meydana gelen değişimin etkilediği unsurlardan su kaynakları, bitki örtüsü varlığı, arazi kullanımı, yerleşim alanları, ulaşım sistemleri ve nüfus özelliklerini incelemeleri istenir. Öğrencilerin yaşadıkları ilde bulunan doğal ve beşerî çevrede geçmişten günümüze meydana

		gelen değişimin su kaynaklarına, bitki örtüsü varlığına, arazi kullanımına, yerleşim alanlarına, ulaşım sistemlerine ve nüfus özelliklerine olan etkisini sorgulamaları sağlanır. Öğrencilerden yaşadıkları ildeki doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimlerin etkileri ile ilgili merak ettikleri soruları sormaları istenir. Öğrenciler verilen kaynakları tekrar inceleyerek merak ettikleri sorular doğrultusunda yaşadıkları ilde bulunan doğal ve beşerî çevrede geçmişten günümüze meydana gelen değişimin neden ve sonuçlarını ifade eder. Ayrıca gelecek nesillere daha temiz bir çevre bırakmak için su kaynakları, bitki örtüsü varlığı veya yerleşim alanları gibi çevresel faktörlerin korunması konusunda çaba harcamanın önemine değinilir. Öğrenciler, bireysel veya grup hâlinde yaşadıkları ildeki doğal ve beşerî çevrede geçmişten günümüze meydana gelen değişimin neden ve sonuçlarını Coggle haritalandırma aracı ile yazılı olarak ifade eder
2.	Zenginleştirme	Mevcut verilerden yola çıkılarak yaşadıkları ilde gelecekte doğal ve beşerî çevrede meydana gelebilecek değişimlerle ilgili öğrenciler tarafından öngörülere dayalı bir rapor oluşturulur. LearningApps uygulaması ile verilen unsurları doğal ve beşerî olarak sınıflandırma etkinliği ile konu pekiştirilir.
3.	Destekleme	Öğrencilerden yaşadıkları ilin eski ve yeni fotoğraflarını doğal ve beşerî çevrede meydana gelen benzerlik ve farklılıklar açısından karşılaştırmaları istenir. Wordwall uygulaması ile ülkemizdeki doğal ve beşerî unsurların eşleştirildiği

		görsel, harita içerikli etkinlik yapılır.
4.	Ölçme-Değerlendirme	Mezegeneratör uygulaması ile hazırlanan labirent ve Worksheets uygulaması ile hazırlanan etkinlikler ile bir değerlendirme yapılır. Fluky uygulaması ile rastgele seçilen öğrenciler doğru cevaplandıkları her soru için labirentte bir adım ilerleme hakkına sahip olacaktır. Öğrencilerin konuyu kavrayıp kavramadıkları gözlemlenebilecektir.

EVİMİZ DÜNYA DOĞAL AFETLER

BÖLÜM I		
1.	Öğrenme Alanı	EVİMİZ DÜNYA
2.	İçerik Çerçevesi	Doğal Afetler
3.	Önerilen Süre	40'+40'=80 dk
4.	Anahtar Kavramlar	Göreceli konum, coğrafya, beşerî çevre, harita
5.	Öğrenme Alanı Açıklaması	Bu öğrenme alanında öğrencilerin yaşadıkları ilin göreceli konum özellikleri, yaşadıkları ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimler, yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik yapılması gerekenler ve ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerin temel özellikleri ile ilgili bilgi ve beceriler kazanmaları amaçlanmaktadır.

BÖLÜM II				
Kavramsal Beceriler	Eğilimler	Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri	Değerler	Okuryazarlık Becerileri
KB2.4.	E2.1.	SDB2.1.	D3.	OB1. Bilgi

Çözümleme (SB.5.1.1)	Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E3.3. Yaratıcılık, E3.11. Özgün Düşünme	İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme	Çalışkanlık, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D.19 Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik	Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı
Beceriler Arası İlişkiler	KB2.5. Sınıflama, KB2.7. Karşılaştırma			
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe			

BÖLÜM III		
1.	Öğrenme Çıktısı	SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme
2.	Süreç Bileşenleri	a) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirler. b) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini görselleştirir. c) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini özetler.
3.	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilerin; konumlarını belirleme ve yön bulmaya, harita çeşitlerine ve haritaların temel özelliklerine ilişkin bilgileri açık uçlu sorular sorularak değerlendirilir. Google Maps ile yaşanan il, harita ve yönler tartışılır
4.	Köprü Kurma	Şehirlerimizin doğal ve tarihî güzellikleri, konumları, ekonomik ve ulaşım koşulları bakımından benzer ve birbirinden farklı birçok özelliğe sahip olduğuna dikkat çekilir. Öğrencilere yaşadıkları il ile ilgili bu özelliklerden

		hangilerini bildiklerine dair açık uçlu sorular sorulur. Haritalar aracılığı ile pekiştirilir.
5.	Yöntem ve Teknikler	Anlatım, soru-cevap, örnek olay, gösterim, tartışma, canlandırma, web 2.0 araçları
6.	Araç-Gereçler	Etkileşimli tahta, EBA içerikleri, ders kitabı, web 2.0 araçları

BÖLÜM IV		
1.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Öğrencilerin yazılı ve görsel kaynaklardaki örnekleri inceleyerek yaşadıkları ilin göreceli konum özelliklerini belirlemeleri sağlanır. Google Maps'tan bu amaçla dijital kaynak olarak yararlanılır. Öğrencilerden verilen kaynaklardan hareketle yaşadıkları ilin başlıca yeryüzü şekilleri, su kaynakları, komşuları, önemli tarihî mekânlarına ilişkin örnekler vermeleri istenir. Bu bağlamda yaşadığı ildeki doğal ve tarihi güzellikleri korumanın önemi vurgulanır. Öğrencilerin, yaşadıkları ilin göreceli konum özelliklerini tablo, Türkiye Dilsiz Mülki İdare Haritası veya görsellerle desteklenmiş bilgi kartlarından birini hazırlayarak görselleştirmeleri sağlanır. Autodraw uygulaması ile örnek krokiler çizilir. Türkiye Dilsiz Mülki İdare Haritası veya görsellerle desteklenmiş Goconqr uygulaması ile hazırlanmış bilgi kartları ile pekiştirilir. Öğrencilerden kaynaklardan ve yapılan görselleştirmelerden yola çıkarak yaşadıkları ilin göreceli konum özelliklerini sözlü sunum olarak özetlemeleri istenir. Öğrencilerin durumları Wordwall/LearningApss gibi uygulamalarla hazırlanan etkinliklerle gözlemlenir.

2.	Zenginleştirme	Öğrencilerden yaşadıkları ilden farklı bir ilin göreceli konum özelliklerini yazılı ve görsel kaynaklarla incelemeleri istenir. Ayrıca öğrenciler öğretmen rehberliğinde Youtube/Edpuzzle gibi uygulamalardan da destek alınarak konuyu inceleyebilir. Öğrenciler tarafından bu iki ilin benzer ve farklı özelliklerine dair yazılı, görsel veya dijital bir ürün oluşturulabilir.
3.	Destekleme	Öğrencilerden yaşadıkları il sınırına komşu olan illeri sıralamaları istenir
4.	Ölçme-Değerlendirme	Goconqr/Quiziz/Wordwall gibi web 2.0 araçları ile hazırlanan etkinliklerle değerlendirme aşamasına geçilir.

EVİMİZ DÜNYA

İLİMİZDE YAŞANABİLECEK AFETLER VE ETKİLERİ

BÖLÜM I		
1.	Öğrenme Alanı	EVİMİZ DÜNYA
2.	İçerik Çerçevesi	İlimizde Yaşanabilecek Afetler ve Etkileri
3.	Önerilen Süre	40'+40'=80 dk
4.	Anahtar Kavramlar	AFAD, afet, beşerî çevre, coğrafya, doğal çevre,
5.	Öğrenme Alanı Açıklaması	Bu öğrenme alanında öğrencilerin yaşadıkları ilin göreceli konum özellikleri, yaşadıkları ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimler, yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik yapılması gerekenler ve ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerin temel özellikleri ile ilgili bilgi ve beceriler kazanmaları amaçlanmaktadır.

BÖLÜM II				
Kavramsal	Eğilimler	Sosyal-	Değerler	Okuryazarlık Becerileri

Beceriler		Duygusal Öğrenme Becerileri		
KB2.6. Bilgi Toplama Becerisi, KB2.7. Karşılaştırma Becerisi	E3.7. Sistemati Olma	SDB2.1. İletişim Becerisi, SDB2.2. İş Birliği Becerisi	D5.3. Afet bilincine sahip olmak	OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık
Beceriler Arası İlişkiler	KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma			
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe			

BÖLÜM III		
1. Öğrenme Çıktısı	SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme	
2. Süreç Bileşenleri	a) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlik planı yapar. b) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik hazırladığı farkındalık etkinliğini uygular. c) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik hazırladığı farkındalık etkinliğini değerlendirir.	
3. Temel Kabuller	Öğrencilerin yaşadıkları yerdeki afetlerin neler olduğu ve etkilerini azaltma konusunda yapılabilecekleri ilişkin temel bilgilere sahip olduğu kabul edilmektedir	
4. Ön Değerlendirme	Öğrencilere “Herhangi bir afetle ilgili bir uyarı geldiği	

	Süreci	zaman ne yapacağınızı biliyor musunuz? Yaşadığınız ilde görülme ihtimali olan afetlerin neler olduğunu biliyor musunuz?” gibi sorular sorularak Coggle uygulaması ile kavram haritası oluşturulur.
5.	Köprü Kurma	Öğrencilere “Deprem değil ihmal öldürür.” sözünden yola çıkarak yaşadığı yerde görülebilecek afetlere karşı alınabilecek bireysel ve toplumsal önlemlerin neler olabileceğine dair açık uçlu sorular sorularak cram uygulaması ile bulutlar oluşturulur.
6.	Yöntem ve Teknikler	Anlatım, soru-cevap, örnek olay, gösterim, tartışma, canlandırma, web 2.0 araçları.
7.	Araç-Gereçler	Etkileşimli tahta, EBA içerikleri, ders kitabı, çalışma kâğıtları, yaşadığımız ile ait eski ve yeni resim, gazete haberi veya hava fotoğrafları

BÖLÜM IV		
1.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Verilen yazılı ve görsel kaynaklar üzerinden yaşanan ildeki doğa olaylarının insanların etkisi ile afete dönüşme riskleri öğrenciler tarafından belirlenir (OB1, OB4). Bu süreçte dijital kaynaklardan (Youtube), örnek olaylardan ve AFAD İl Afet Risk Azaltma Planı’ndan yararlanılabilir (OB2, SDB2.2, E3.7). Öğrencilerden performans görevi kapsamında afetlerin etkilerini azaltmak amacıyla afet öncesi yapılması gerekenlere yönelik duyarlılık değeri kapsamında grup çalışması yoluyla bir farkındalık etkinlik planı hazırlamaları istenir (D5.3). Farkındalık etkinlik planlarının tasarımı, afet bilincine sahip olmanın afetlerin etkilerini azaltmadaki rolünü göz önünde

		bulundurmaları vurgulanır (SDB2.2, E3.7). Gruplar tarafından hazırlanan farkındalık etkinlikleri ile ilgili sunum, resim, afiş veya posterler hazırlanır. Bunlar sınıf ortamı, çevrim içi ortamlar, okul panoları, okul bahçe- si veya koridorunda paylaşılır ve uygun ortamlarda uygulanır (SDB2.1, SDB2.2.). Bu süreçte afet ve acil durumlarda bilgi kirliliğini önlemek amacıyla güvenilir bilgi kaynaklarının neler olduğu açıklanır. Gruplara afet farkındalık etkinliklerine yönelik öğretmenleri ya da akranları tarafından yazılı veya sözlü olarak geri bildirimler verilir. Bu bildirimler doğrultusunda gruplar tarafından yeniden düzenlenen farkındalık etkinlikleri (SDB2.1) bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya derecelendirme ölçeğiyle değerlendirilebilir.
2.	Zenginleştirme	Öğrencilerden yaşadıkları ilde afetlerle ilgili faaliyetler gösteren resmî kurum ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarını araştırmaları istenebilir. Araştırmalardan elde edilen bilgiler resim, afiş ya da poster olarak sunulabilir. Animaker ve Pawtoon uygulamaları ile özet sunum ve posterler hazırlanır.
3.	Destekleme	Öğrencilerden yaşadıkları ili etkileyebilecek afetlerle ilgili bilgilerini yazılı veya sözlü olarak paylaşmaları istenir. E-Story uygulaması ile yaşanan ilin afet tarihi çizelge olarak ele alınır. Genially uygulaması ile ilin afetler tarihine bakılır.
4.	Ölçme-Değerlendirme	Çeşitli web 2.0 araçları ile hazırlanan etkinliklerle değerlendirme süreci tamamlanır.

		(LearningApps, Wordmint, Blooket, Puzzle Org)

EVİMİZ DÜNYA

ÜLKEMİZE KOMŞU DEVLETLER

BÖLÜM I		
1.	Öğrenme Alanı	EVİMİZ DÜNYA
2.	İçerik Çerçevesi	Ülkemize Komşu Devletler
3.	Önerilen Süre	40'+40'=80 dk
4.	Anahtar Kavramlar	Komşu devlet, sınır
5.	Öğrenme Alanı Açıklaması	Bu öğrenme alanında öğrencilerin yaşadıkları ilin göreceli konum özellikleri, yaşadıkları ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimler, yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik yapılması gerekenler ve ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerin temel özellikleri ile ilgili bilgi ve beceriler kazanmaları amaçlanmaktadır.

BÖLÜM II				
Kavramsal Beceriler	Eğilimler	Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri	Değerler	Okuryazarlık Becerileri
KB2.6. Bilgi Toplama Becerisi, KB2.7. Karşılaştırma Becerisi	E3.10. Eleştirel Bakma	SDB2.2. İş Birliği Becerisi	D19.3. Ülke varlıklarına sahip çıkmak	OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık
Beceriler Arası İlişkiler	KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma			

Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Türkçe

BÖLÜM III		
1.	Öğrenme Çıktısı	SB.5.2.4. Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme
2.	Süreç Bileşenleri	a) Ülkemize komşu devletlerle ilgili bilgilere ulaşmak amacıyla kullanacağı kaynakları belirler. b) Ülkemize komşu devletlerle ilgili bilgileri belirlediği kaynaklardan bulur. Ülkemize komşu devletlerle ilgili belirlediği kaynaklardan edindiği bilgileri doğrular. Ç) Ülkemize komşu devletlerle ilgili belirlediği kaynaklardan edindiği bilgileri kaydeder.
3.	Temel Kabuller	Öğrencilerin konum ve yön bulma becerilerine sahip olduğu kabul edilmektedir
4.	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilere “Ülkemize kara sınırı bulunan ülkeleri biliyor musunuz?” gibi sorular sorulur. Wordart uygulaması ile kelime bulutu oluşturulur.
5.	Köprü Kurma	Bağımsızlık sembollerine saygı duyma hakkında tarihten örnekler verilerek öğrencilere bu örnekler hakkındaki düşünceleri sorulur.
6.	Yöntem ve Teknikler	Anlatım, soru-cevap, örnek olay, gösterim, tartışma, canlandırma, istasyon çalışması
7.	Araç-Gereçler	Etkileşimli tahta, EBA içerikleri, ders kitabı, çalışma kâğıtları, ülkemizin kara sınır komşularını gösteren siyasi harita

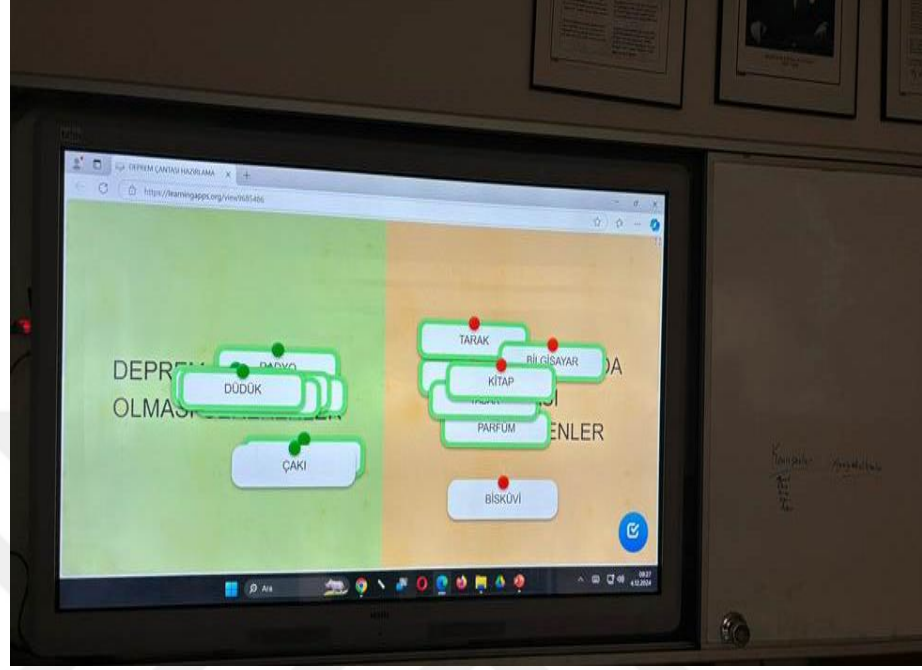
BÖLÜM IV

1.	Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Kara sınırimız olan komşu devletlerle ilgili bilgilere ulaşmak için kullanılacak yazılı ve görsel kaynaklar öğretmen rehberliğinde belirlenir (OB1, OB4). Bu amaçla ayrıca dijital kaynaklardan da yararlanılabilir (Youtube, Emaze vb.) (OB2). Öğretmen tarafından bağımsızlık sembollerine ilişkin açıklamalar yapılır. Bu süreçte ülkemizin bağımsızlık sembollerine değinilir. Belirlenen kaynaklar üzerinden öğrenciler tarafından kara sınır komşumuz olan devletlerin başkentleri, bağımsızlık sembolleri ve ülkemize göre konumlarına ilişkin bilgiler bulunur (OB1, OB4). Yunanistan, Bulgaristan, Suriye ve Gürcistan'ın denizden de sınır komşumuz olduğu vurgusu yapılır. Vatan- severlik değeri kapsamında bireyin ülkesinin sınırlarını ve sınır komşularını tanımanın önemi vurgulanır (D19.3). Öğrencilerden kara sınırimız olan komşu devletlerle ilgili ulaşılan bilgileri farklı türden en az üç kaynakla karşılaştırarak doğrulamaları istenir (E3.10). Öğrencilerden performans görevi olarak bireysel veya grup hâlinde komşu devletleri tanıtan afiş hazırlamaları ve bu afişleri kullanarak komşu devletleri tanıtan kısa sunumlar yapmaları istenir (SDB2.2). Hazırlanan afişler bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya derecelendirme ölçekleriyle değerlendirilebilir.
2.	Zenginleştirme	Öğrencilerden deniz sınırimız olan komşu devletlerden birini seçerek bu ülkeye dair merak ettiklerini araştırmaları ve araştırma sonuçlarına

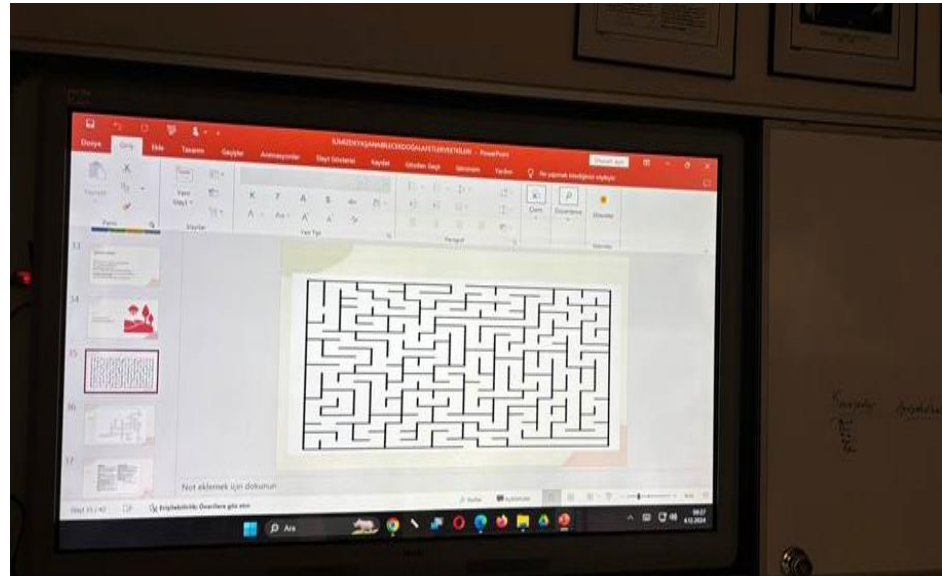
		ilişkin yazılı ya da görsel bir ürün oluşturmaları istenebilir
3.	Destekleme	Öğrencilerden Dilsiz Komşu Ülkeler Haritası üzerinde kara sınırlarımız olan komşu devletleri farklı renkte boyamaları ve bu devletlerin isimlerini harita üzerine yazmaları istenebilir.
4.	Ölçme-Değerlendirme	Çeşitli Web 2.0 araçları ile hazırlanan etkinlikler ile süreç ölçülür. (Typeform, Quizlet, Easly, Flipptty vb.)

EK 12: Süreç İçerisinde Alınan Görseller

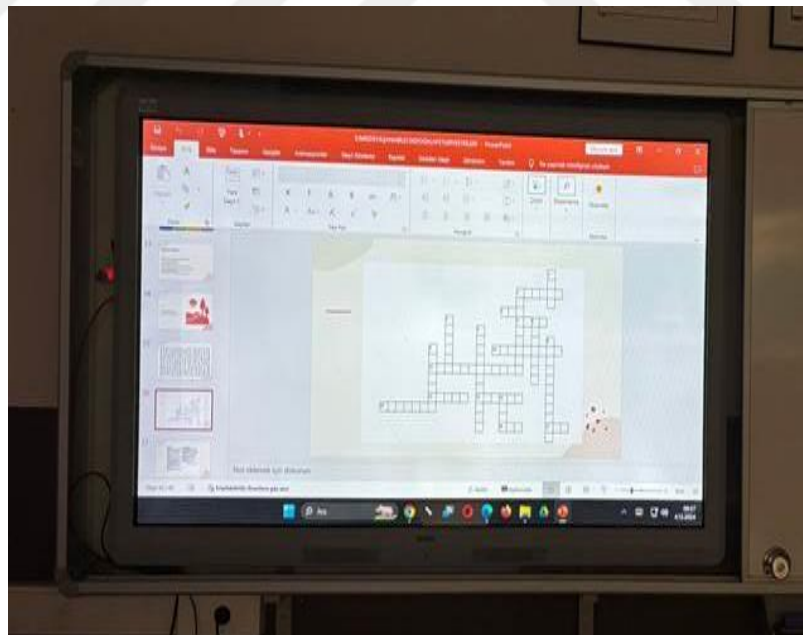
LearningApps

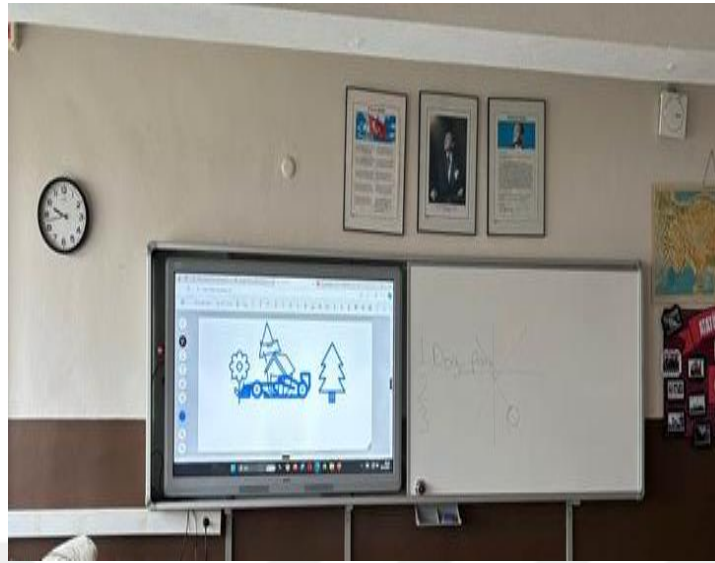
Crosswordlabs

Goconqr

Wordmint

Sketch

Youtube

EK 13: Web 2.0 Araçları Kullanım Örnekleri

Neler Yapacagiz?

Neşe Özgün İletişim: 05010328895

Bu çalışma ile yalnızca öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik algıları ölçülmek istenmektedir. **1**

Öğrencilerden Sosyal Bilgiler dersine yönelik 2 adet anketi doldurmaları beklenmektedir. **2**

Anket soruları ve içerik hakkında detaylı bilgi için iletişime geçebilirsiniz. Genel olarak derse yönelik bilgi, istek ve tutum ölçülecektir. **3**

Uygulama için MEB'den, okuldan ve dersin öğretmeninden gerekli izinler alınmıştır. **4**

Uygulamada başarı ölçmek amacı yoktur! Kişisel bilgiler istenmemektedir! Cevapları sadece araştırmacı görecektir! **5**

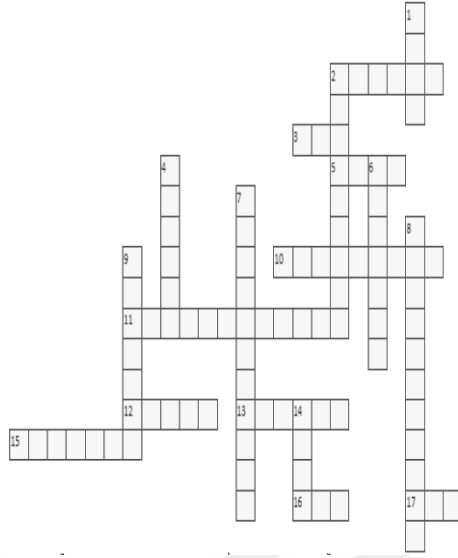
Visme ve Prezi uygulamaları Bilgilendirme Kartları

Renderforest Teşekkür Kartı

Learning Apps uygulaması ile hazırlanıp süreçte kullanılan “deprem çantasında bulunması gerekenler ve olmaması gerekenler” sürükleme etkinliği.

SOLDAN SAĞA

2. Ülkemizde en fazla can ve mal kaybına neden olan afettir.
3. Dağlık ve engebeli yamaçlarda tutunamayan kar kütlelerinin aşağı doğru hareket etmesidir.
5. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kısa adıdır.
10. Heyelan ve toprak kaymalarının en çok görüldüğü yöredir.
11. Doğal ya da insani sebeplerle ortaya çıkarak ağaçların ve bitki örtüsünün kısmen veya tamamen yanmasıdır.
12. Erozyon ve kuraklık gibi doğal sebepler ile madencilik ve aşırı sulama gibi insan faaliyetleri sonucunda toprağın çökmesidir.
13. Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi ile oluşan sarsıntılardır.
15. Eğim ve yağışın fazla olduğu dik yamaçlarda toprağın veya kayaların aşağı doğru hareket etmesidir, kaymasıdır.
16. Doğa olaylarından biridir. Daha çok kışın görülür.
17. Aşırı yağışlar veya karın hızla erimesi sonucu ani, büyük ve düzensiz su akıntılarının meydana gelmesidir.

Wordmint uygulaması ile hazırlanan bulmaca etkinliği.

Goconqr uygulaması ile hazırlanan kelime kartları.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Neşe ÖZGÜN

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi :

Yüksek Lisans Öğrenimi :

Bildiği Yabancı Diller : -

Bilimsel : <https://doi.org/10.20535/2410-8286.284683>

Faaliyet/Yayınlar

Aldığı Ödüller : -

İş Deneyimi

Stajlar : -

Projeler ve Kurs : -

Belgeleri

Çalıştığı Kurumlar :

İletişim

E-Posta Adresi :

Tarih : 06/08/2025 (Tez Savunma Tarihi)

